

Veiligheidsindex Rotterdam

Voorjaar 2002

rapportage bevolkingsenquête
januari 2002 en feitelijke criminaliteits-
gegevens en stadsgegevens over 2001

Inhoud

1 Inleiding 5

1.1 Samenvatting uitkomsten 7

2 Diefstal 13

2.1 Geregistreerde diefstallen 13

2.2 Diefstal als probleem in de buurt 17

2.3 Slachtofferschap diefstal 21

2.4 Conclusies over diefstal 21

3 Drugs- en drankoverlast 23

3.1 Geregistreerde drugsoverlast 23

3.2 Drugsoverlast als probleem in de buurt 25

3.3 Slachtofferschap drugsoverlast 27

3.4 Conclusies over drugsoverlast 27

4 Geweld 29

4.1 Geregistreerde geweldsdelicten 29

4.2 Geweld als probleem in de buurt 33

4.3 Slachtofferschap geweld 35

4.4 Conclusies over geweld 35

5 Inbraken 37

5.1 Geregistreerde woninginbraken 37

5.2 Geregistreerde inbraken in bedrijven en instellingen 39

5.3 Woninginbraken als probleem in de buurt 41

5.4 Slachtofferschap woninginbraken 43

5.5 Conclusies over inbraken 43

6 Vandalisme 45

6.1 Geregistreerd vandalisme 45

6.2 Vandalisme als probleem in de buurt 49

6.3 Slachtofferschap Vandalisme 51

6.4 Conclusies over vandalisme 51

7 Overlast 53

7.1 Geregistreerde overige overlast. 53

7.2 Overige overlast als probleem in de buurt 55

7.3 Slachtofferschap overlast 57

7.4 Conclusies over overlast 57

8 Schoon en heel 59

8.1 Registratie van problemen rond schoon en heel 59

8.2 Schoon en heel als probleem in de buurt 59

8.3 Slachtofferschap 'schoon en heel' 61

9 Verkeer 63

9.1 Geregistreerde verkeersongevallen 63

9.2 Verkeer als probleem in de buurt 65

9.3 Slachtofferschap verkeer 67

9.4 Conclusies over verkeer 67

10 Contextvariabelen 69

10.1 Sociale stabiliteit 69

10.2 Percentage huurwoningen in bezit van corporaties 71

10.3 Tevredenheid met de buurt 73

10.4 Welvaart 75

10.5 Percentage etnische minderheden 79

Bijlage Score veiligheidsindex alle Rotterdamse wijken

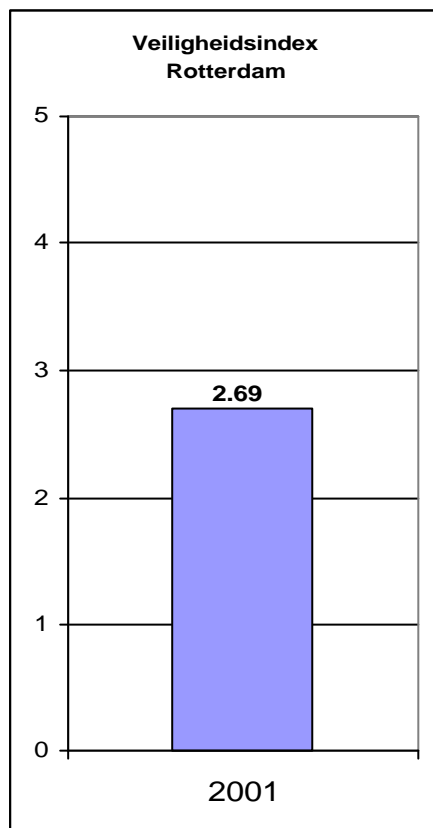
1 Inleiding

Om er voor te zorgen dat Rotterdam veiliger wordt heeft de gemeenteraad in het najaar van 2001 een vijfjaren-actieprogramma vastgesteld, dat thans volop in uitvoering is.

Eén van de toezeggingen in het vijfjarenprogramma is om de veiligheidsontwikkeling in de stad goed te volgen door de resultaten van het programma periodiek te meten. Dit gebeurt met behulp van de Veiligheidsindex. In deze index worden feitelijke gegevens en het oordeel van de bevolking samengebracht in één getal. Een cijfer variërend van 0 tot 5.

In deze rapportage worden de feitelijke gegevens en het oordeel van de Rotterdammers gepresenteerd. De feitelijke gegevens zijn afkomstig van gemeentelijke diensten, politie, justitie. Bronnen zijn onder andere de politieregistratie (aangiften en meldingen), de dienst Stadstoezicht en de brandweer. Ook de RET, de ROTEB en de dienst Gemeentewerken hebben een bijdrage geleverd.

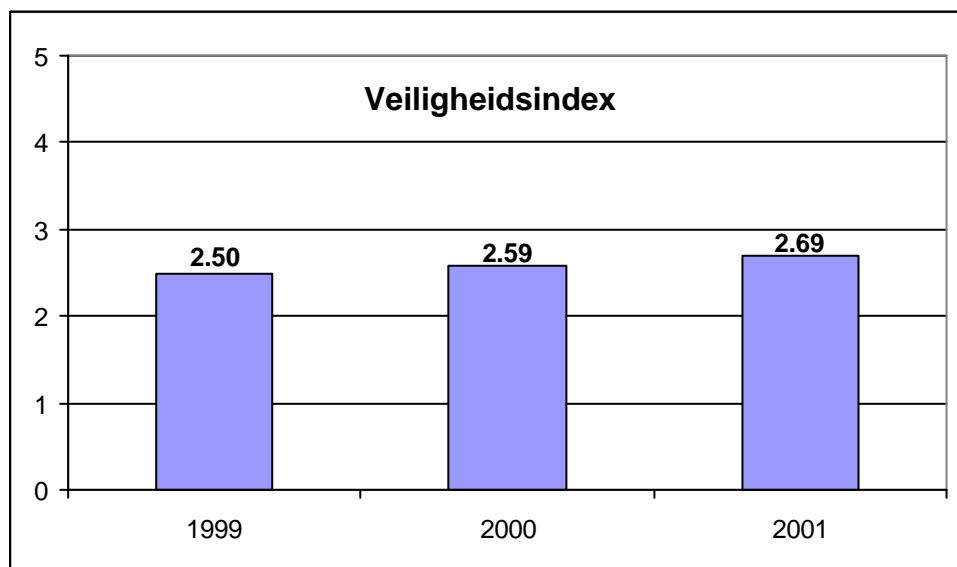
Het oordeel van de bevolking is gebaseerd op een enquête onder 10.850 Rotterdammers. De vragen betroffen de eigen veiligheidsbeleving, wat men als ernstige problemen ervaart, of men zelf slachtoffer van een misdrijf is geworden en of men aangifte heeft gedaan. Bij deze enquête is veel aandacht besteed aan de vertegenwoordiging van allochtonen. Voor het eerst zijn de uitkomsten van de enquête representatief op wijkniveau.

Legenda

5 = veilig
0 = onveilig

*Bron: registratie politie en gemeentelijke diensten 2001,
bevolkingsenquête januari 2002*

Legenda

5 = veilig
0 = onveilig

*Bron: registratie politie en gemeentelijke diensten 1999, 5000 en 2001,
Politie-monitor 1999 en 2000, Bevolkingsenquête januari 2002*

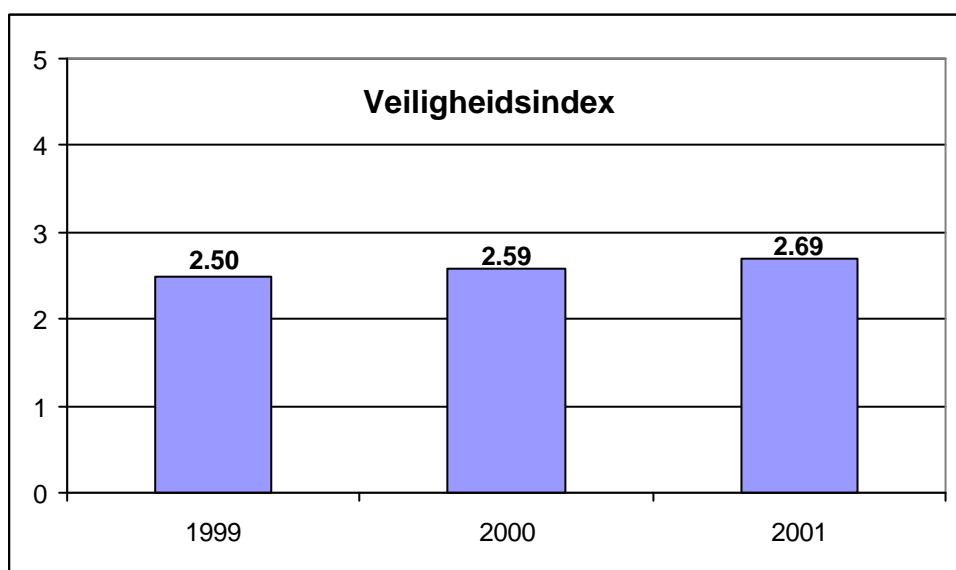
1.1 Samenvatting uitkomsten

Op het staatje hieronder is te zien hoe de veiligheidsindex zich van 1999 tot en met 2001 heeft ontwikkeld. De score loopt van 0 tot 5, hierbij is 0 onveilig en 5 veilig. De ontwikkeling in de cijfers laat een stijging zien van 2,50 naar 2,59 en 2,69. De scores zijn geijkt op 1999, een 'slecht' jaar voor wat betreft veiligheid.

Uit de eerste veiligheidsindex kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Het bevolkingsoordeel is positiever dan in 1999
- Het aantal aangiften en meldingen stijgt¹
- De veiligheidsscore van de meeste deelgemeenten – met uitzondering van Stadscentrum en Kralingen-Crooswijk – is licht verbeterd ten opzichte van 1999

De lichte verbetering waarvan in de index sprake is vindt met name zijn oorzaak in het bevolkingsoordeel dat positiever is dan in 1999. Dat kan komen doordat mensen zich daadwerkelijk veiliger voelen of ervaren dat er aan veiligheid wordt gewerkt.

Legenda

5 = veilig

0 = onveilig

Bron: registratie politie en gemeentelijke diensten 1999, 2000 en 2001, Politiemonitor 1999 en 2000, Bevolkingsenquête januari 2002

¹ Naar verwachting zal het aantal aangiften en meldingen komende jaren verder stijgen als gevolg van de mogelijkheid tot aangifte via internet en het de start van het bureau Intake en Service

Overzicht indeling wijken op basis van score veiligheidsindex

Positionering voorjaar 2002	Wijken
Onveilig	Cool/Nieuwe Werk/Dijkzigt Oude Westen Stadsdriehoek C.S. kwartier Zuidplein Spangen Tussendijken* Hillesluis* Tarwewijk*
Probleem	Delfshaven Bospolder Katendrecht Middelland Bloemhof Oude Noorden Nieuwe Westen* Rubroek Pendrecht Afrikaanderwijk Agniesebuurt Schiemon
Bedreigd	Kralingen West Carnisse Vreewijk Nieuw Crooswijk Oud / Nieuw Mathenesse / Witte Dorp Oud Crooswijk Zuidwijk Provenierswijk Struisenburg Oud Charlois Liskwartier Groot Ijsselmonde Berpolder
Aandacht	Kop van Zuid / Entrepot Kralingen Oost / Kralingse Bos Lombardijen Feijenoord Hoogvliet Noord* Kleinpolder Beverwaard Oosterflank Noordereiland Blijdorp De Esch Overschie e.o. Zevenkamp/Nesselande
(Redelijk) veilig	Schiebroek Ommoord Hoogvliet Zuid Wielewaal Heijplaat Hillegersberg Zuid Hillegersberg Noord Oud Ijsselmonde Hoek van Holland Pernis Het Lage Land Molenlaankwartier Prinsenland 's Gravenland Terbregge Kralingse Veer

Indeling wijken

De index maakt het mogelijk om wijken in vijf categorieën te typeren: onveilig, probleem, bedreigd, aandacht en veilig. In de tabel is aangegeven hoe de indeling is gemaakt:

Categorie	Bandbreedte index
Onveilige wijk	$\leq 1,60$
Probleemwijk	1,6 tot en met 2,2
Bedreigde wijk	2,2 tot en met 2,8
Aandachtswijk	2,8 tot en met 3,4
(Redelijk) veilige wijk	$> 3,4$

In de tabel op de linkerpagina wordt het resultaat van die indeling gepresenteerd. In 1999 was de groep onveilige wijken groter dan nu. Toen vielen er veertien wijken in deze categorie, in 2001 zijn het er acht. Er zijn geen nieuwe wijken in de groep onveilige wijken bijgekomen. De wijken met een sterretje achter de naam zijn de pilotwijken. Drie van de vijf pilotwijken bevinden zich in deze groep.

Pilotgebieden

De geconstateerde verbetering gemiddeld in de stad neemt niet weg dat de situatie in sommige deelgemeenten en wijken ernstig is. Het Stadscentrum en Delfshaven blijven de twee grote probleemgebieden op de belangrijkste onderdelen: drugs, geweld, diefstal en overlast. Het aantal meldingen en aangiften stijgt op de meeste onderdelen. De stijging van het aantal meldingen en aangiften kan zijn veroorzaakt door een werkelijke stijging van het aantal feiten dat wordt gepleegd of door een toename van de aangifte- en meldingsbereidheid van mensen. De combinatie met verbetering van het bewonersoordeel over veiligheid lijkt op het tweede te duiden.

Stadscentrum, Delfshaven, Feijenoord en Hoogvliet

In het kader van het Vijfjaren-actieprogramma zijn er vijf pilotwijken geselecteerd. In de onderstaande analyse krijgen enkele van de deelgemeenten waarin zich pilotwijken bevinden extra aandacht²: Delfshaven, Feijenoord en Hoogvliet. Daarnaast wordt de aparte positie van het Stadscentrum nader belicht. Omdat voor deze samenvatting de keuze zich beperkt tot juist deze deelgemeenten zijn het de meer onveilige gebieden van de stad die hier worden besproken. Uiteraard kent Rotterdam ook veilige wijken en deelgemeenten. Deze staan beschreven verderop in de rapportage beschreven.

De cijfers van het **Stadscentrum** ontwikkelen zich in negatieve richting. Dat ligt niet aan het bevolkingsoordeel, dat blijft redelijk stabiel op hetzelfde niveau. De aangiften en meldingen nemen echter sterk toe. De stijging kan liggen aan een toegenomen aantal feiten of een toegenomen vertrouwen dat gepaard gaat met een toegenomen aangiftebereidheid. Het bevolkingsoordeel over geweld is in het Stadscentrum gelijk gebleven, maar het aantal aangiften en meldingen van met name straatroof neemt toe. Over drugsproblematiek oordelen de bewoners negatiever. In overeenstemming daarmee stijgt het aantal aangiften en meldingen van drugsoverlast.

Het Stadscentrum is een bijzonder gebied. Veel van de inbreuken op de veiligheid hebben geen betrekking op de bewoners, maar op de bezoekers van het Stadscentrum (uitgaan, winkelen, werken). De cijfers van de aangiften en meldingen per 1.000 inwoners worden hierdoor vertekend.

² Omdat de ontwikkelingen in Charlois overeenkomen met de ontwikkelingen in Feijenoord, wordt Charlois (Tarwewijk) in deze samenvatting niet apart besproken.

In **Delfshaven** is het bevolkingsoordeel positiever dan in 1999.

Voor geweld neemt het aantal aangiften en meldingen toe, terwijl het aantal mensen dat vindt dat geweld vaak voorkomt, afneemt. Het slachtofferschap van met name straatroof neemt echter wel toe.

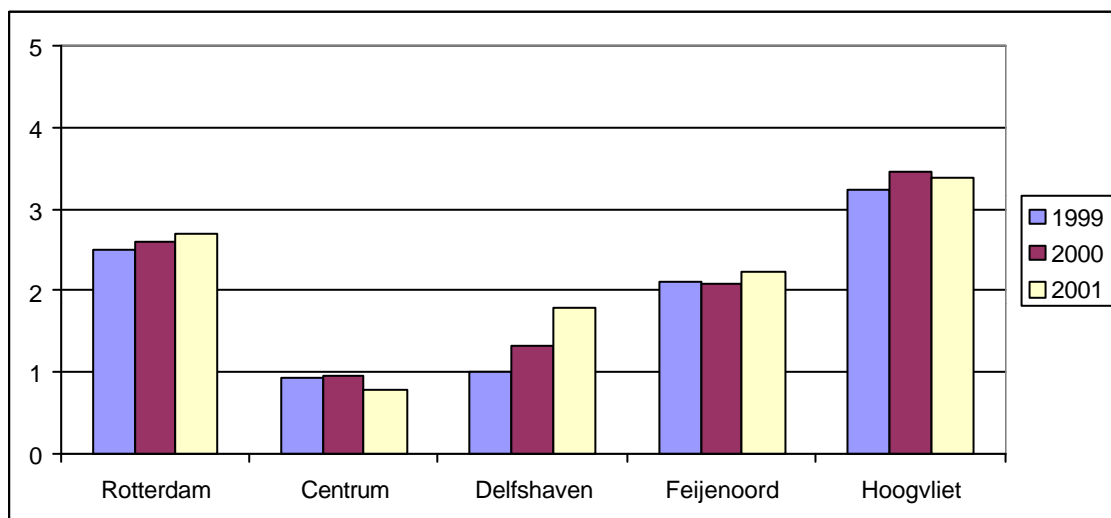
Het percentage mensen dat vindt dat drugsoverlast in de eigen buurt vaak voorkomt neemt iets af, maar blijft zeer hoog (35%). Het aantal meldingen van drugsoverlast is ten opzichte van 1999 iets afgenomen. Een lichte verbetering van Delfshaven op dit onderwerp dus, maar de cijfers van andere deelgemeenten laten een verslechtering zien.

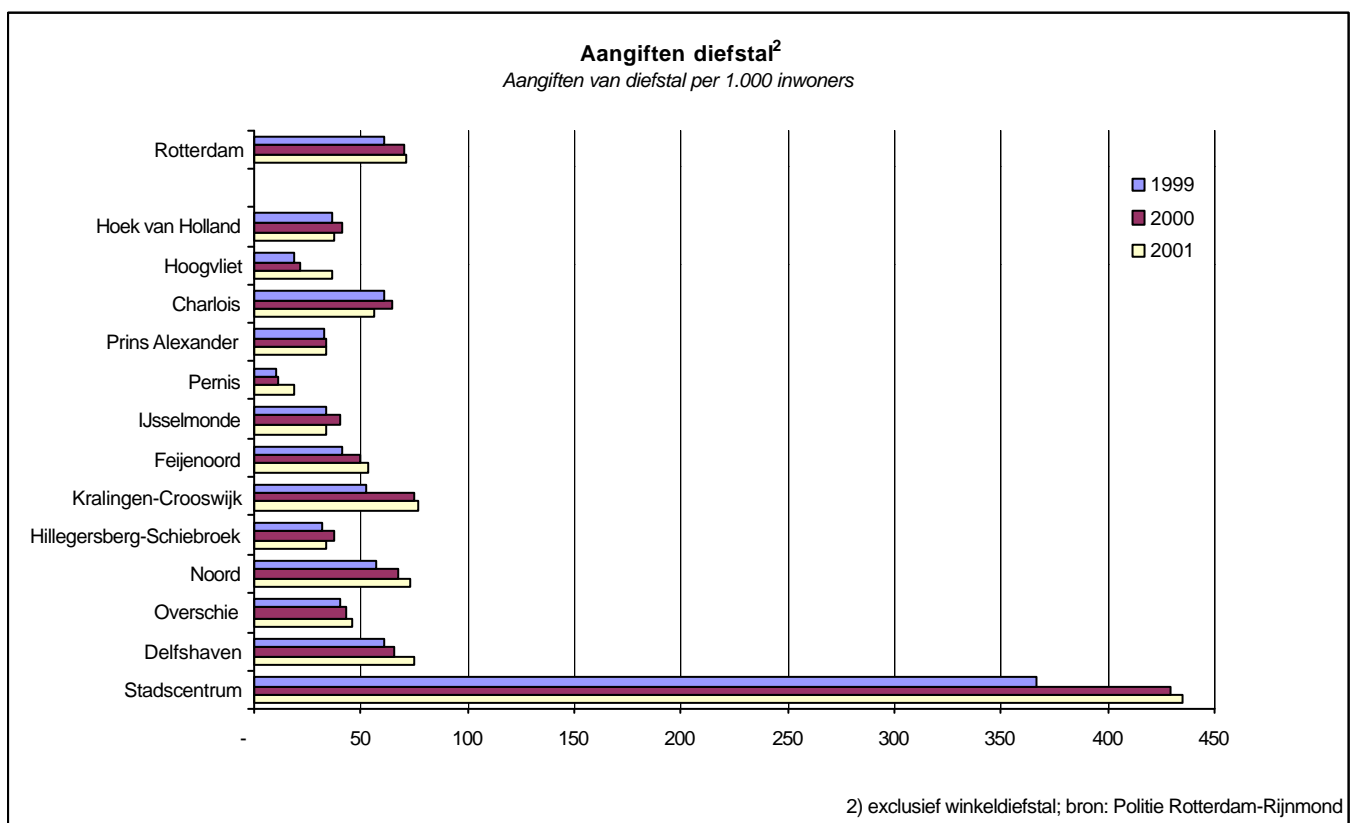
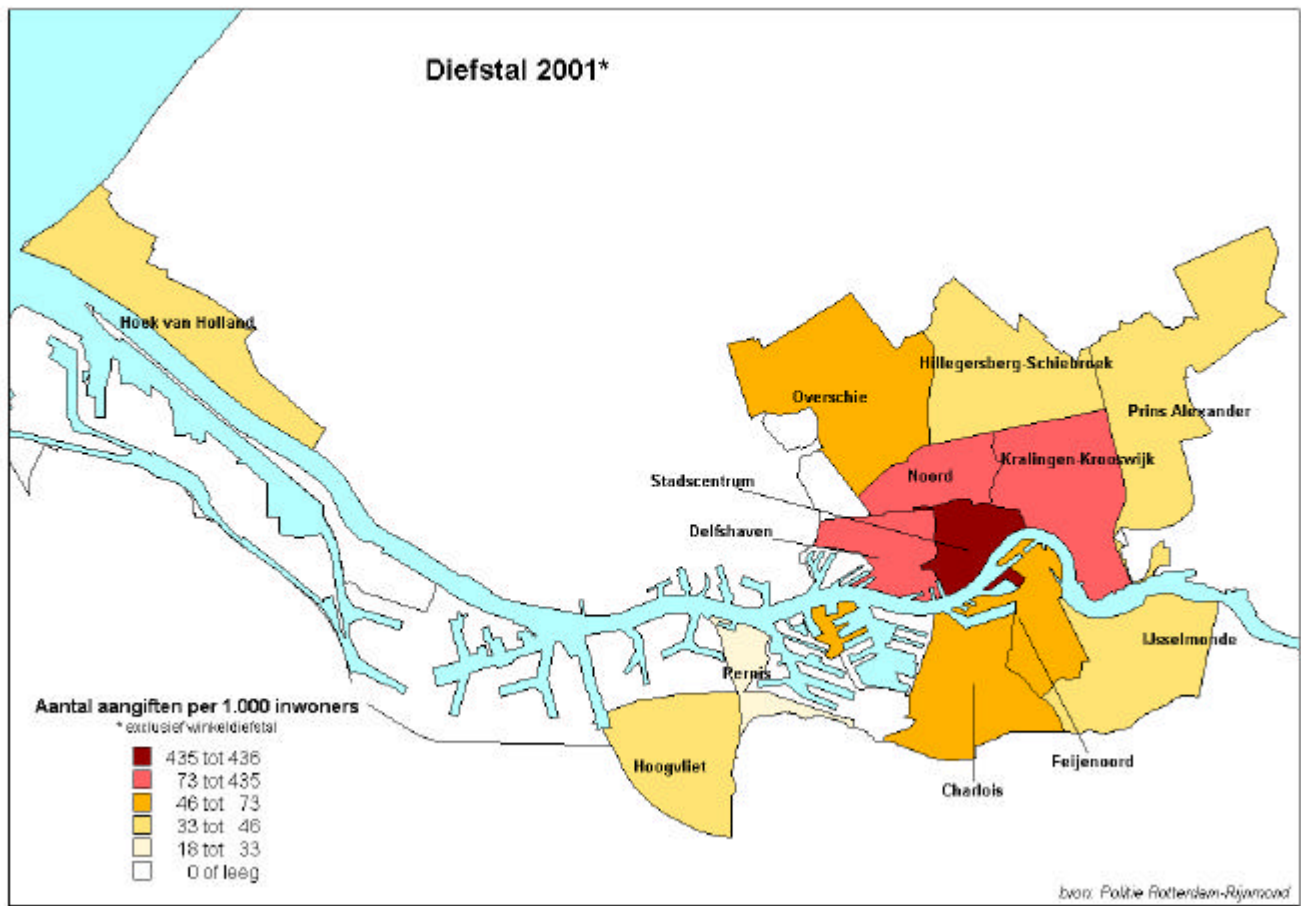
Feijenoord

In Feijenoord is sprake van een lichte verbetering van het bevolkingsoordeel over de veiligheidssituatie in de buurt. Het bevolkingsoordeel over drugsoverlast is echter negatiever geworden, evenals het oordeel over overlast en geweld. In Feijenoord is het aantal aangiften en meldingen iets toegenomen, met name op het gebied van overlast. Het negatieve bewonersoordeel over overlast heeft vooral betrekking op overlast door groepen jongeren. Deze ontwikkeling is ook terug te vinden in het aantal meldingen over overlast.

Hoogvliet

De veiligheidsscore van Hoogvliet is redelijk stabiel. De score van 2001 is iets negatiever dan in 2000, maar boven het niveau van 1999. Hoogvliet scoort ruim boven het stedelijk gemiddelde. In de onderliggende cijfers is de ontwikkeling van de index terug te vinden: het bevolkingsoordeel wordt iets negatiever dan in 2000, het aantal aangiften en meldingen stijgt. Hoogvliet scoort op bijna alle onderdelen beter dan het stedelijk gemiddelde, zowel in het bevolkingsoordeel als in de aangiften en meldingen. Het aantal aangiften van inbraken neemt toe. Het bevolkingsoordeel over inbraken is in overeenstemming hiermee.

2 Diefstal

De categorie diefstal bestaat uit de volgende straffbare feiten: fietsendiefstal, autodiefstal, diefstal uit motorvoertuigen, vernieling aan of diefstal vanaf de auto, winkeldiefstal, zakkenrollerij en overige diefstal.

2.1 Geregistreerde diefstallen

De concentratie in het Stadscentrum is opvallend. Per 1.000 inwoners worden in dit gebied verreweg de meeste aangiften gedaan, namelijk 435,7. Het hoge aantal diefstallen per 1.000 inwoners is te verklaren door de centrumfunctie van dit gebied. Kenmerkend hierbij zijn een relatief lage aantal inwoners en een groot aantal bezoekers (van winkels, horeca en bedrijven). Omdat in dit gebied veel winkels zijn en er veel voertuigen (vooral van bezoekers) geparkeerd staan is het aantal aangiften per 1.000 inwoners aanzienlijk hoger dan in andere gebieden. In Pernis ligt het aantal aangiften per 1.000 inwoners duidelijk het laagst.

In de grafiek hiernaast is te zien dat in Rotterdam het aantal aangiften van diefstal per 1.000 inwoners in de afgelopen jaren is gestegen. De grootste stijging heeft plaatsgevonden tussen 1999 en 2000. Tussen 2000 en 2001 is er sprake van een geringe toename.

De ontwikkeling per deelgemeente is verschillend. In Hoek van Holland, Charlois en IJsselmonde is sprake van een afname. Deze is voornamelijk terug te voeren op de afname van het aantal aangiften van diefstal uit/vanaf voertuigen en een afname van overige vermogensdelicten. In de overige deelgemeenten is sprake van een stijging van het aantal aangiften van diefstal.

In Hoogvliet is een sterke stijging van het aantal aangiften van diefstal te zien. Dit komt vooral door de stijging van het aantal aangiften van zakkenrollerij, fietsendiefstal en diefstal uit motorvoertuigen. Ook Pernis laat een sterke stijging zien. Dit is terug te voeren op de stijging van de aangiften van fietsendiefstal en diefstal uit/vanaf motorvoertuigen

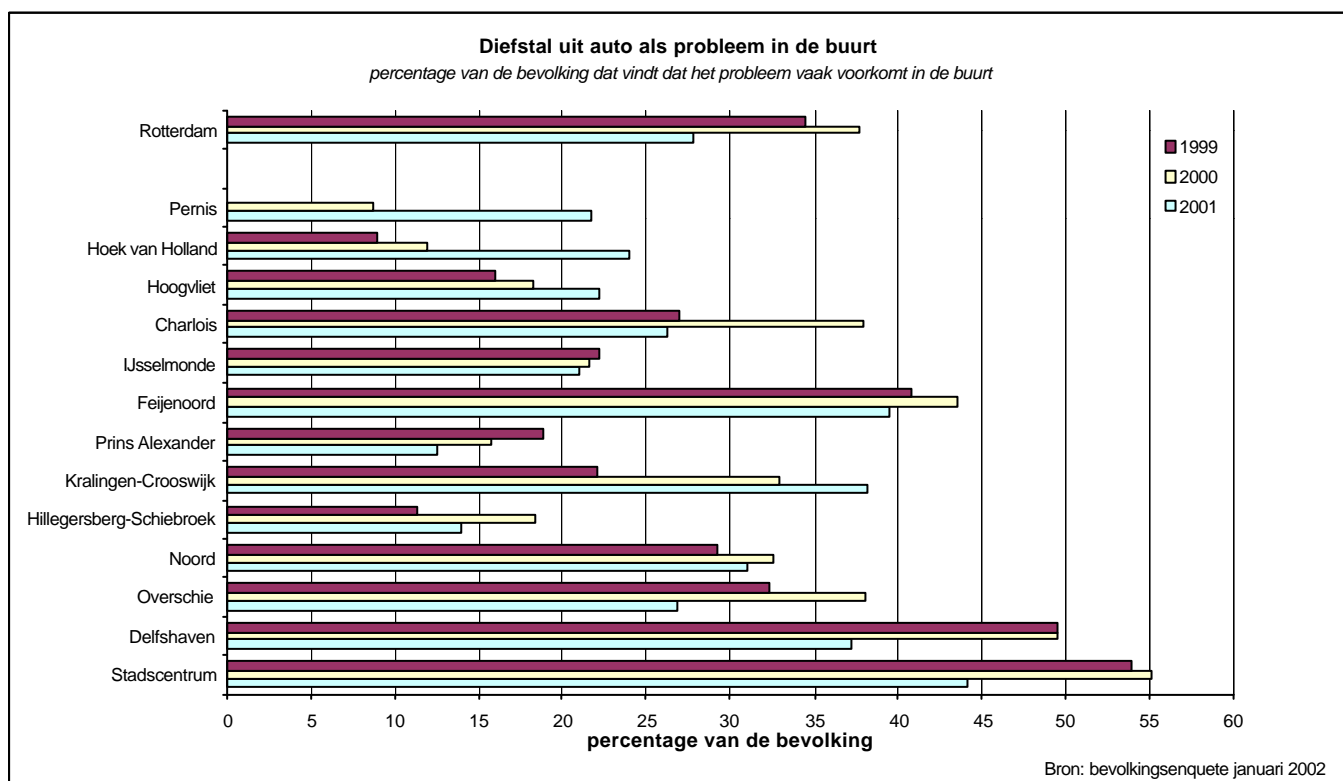
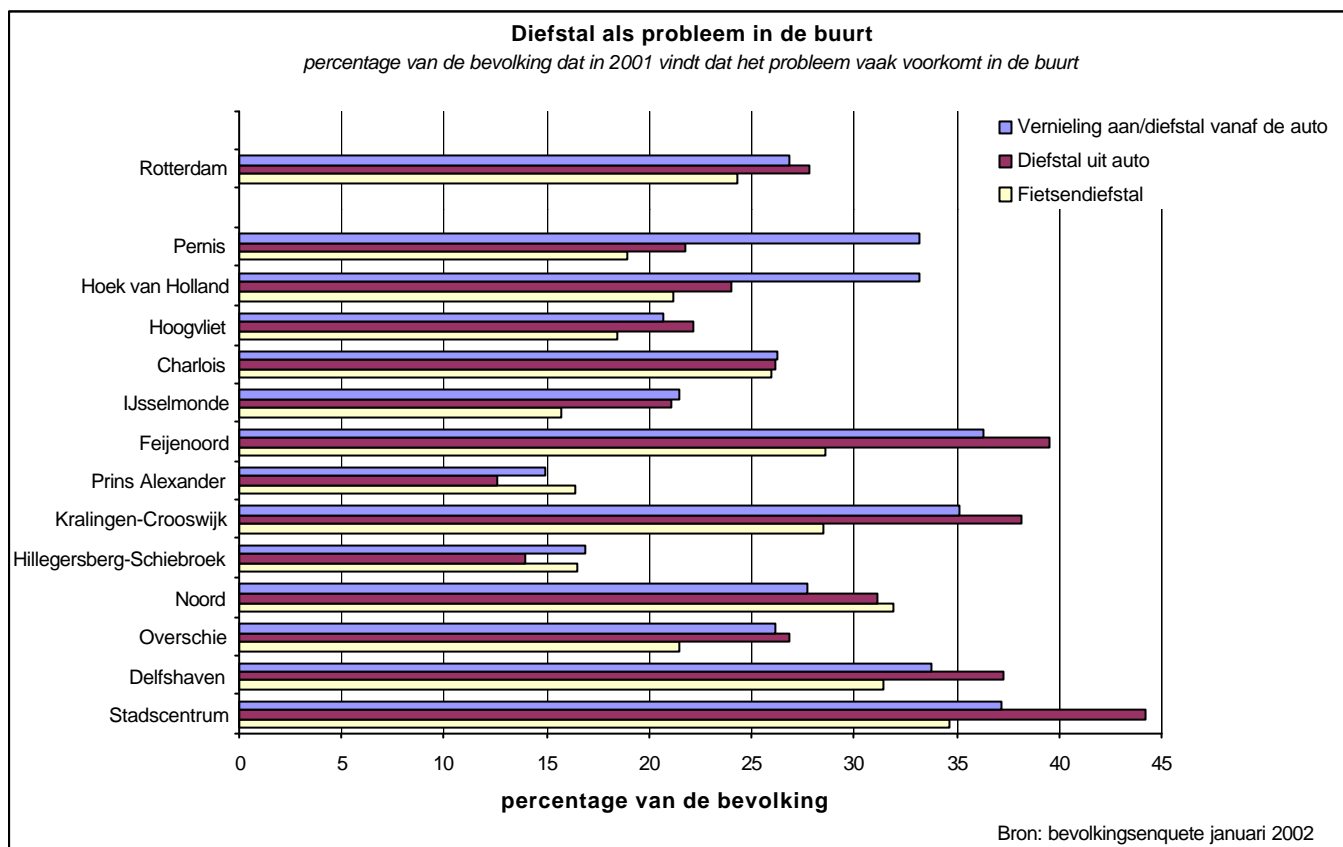
Het grootste deel van de aangiften wordt gevormd door diefstal uit motorvoertuigen (ruim 40% van alle aangiften). Op dit terrein is sprake van een lichte daling ten opzichte van 2000, tot zelfs onder het niveau van 1999.

In onderstaande tabel zijn de 10 wijken opgenomen waar de meeste aangiften van diefstal zijn gedaan.

Wijken	Aantal aangiften van diefstal per wijk #	t.o.v. het stedelijk aantal aangiften in %	cumulatief %
Stadsdriehoek C.S. kwartier	6.492	15,2%	15,2%
Cool/Nieuwe Werk/Dijkzigt	4.300	10,1%	25,3%
Middelland	1.300	3,0%	28,3%
Oude Westen	1.270	3,0%	31,3%
Kralingen West	1.158	2,7%	34,0%
Oude Noorden	1.052	2,5%	36,5%
Vreewijk	1.015	2,4%	38,9%
Nieuwe Westen	963	2,3%	41,1%
Kralingen Oost/Kralingse Bos	901	2,1%	43,2%
Groot IJsselmonde	877	2,1%	45,3%
Totaal	19.328		

Het betreft hier de absolute aantallen

Uit de tabel blijkt dat ruim 45% van het totaal aantal aangiften van diefstal in de stad komt uit 10 wijken. Een kwart van de aangiften komt zelfs uit slechts 2 wijken, te weten de Stadsdriehoek / CS Kwartier en Cool/Nieuwe Werk/Dijkzigt.

2.2 Diefstal als probleem in de buurt

Gemiddeld wordt door een kwart van de bevolking diefstal als een vaak voorkomend buurtprobleem ervaren.

Percentage Rotterdammers dat vindt dat diefstal een vaak voorkomend buurtprobleem is

	1999	2001	1999=100 2001
Fietsendiefstal	36,9 %	24,3 %	66
Diefstal uit auto	34,4 %	27,8 %	81
Vernieling aan/diefstal vanaf de auto	29,9 %	26,8 %	90

Het percentage inwoners dat diefstal een vaak voorkomend buurtprobleem vindt laat een duidelijke daling zien in de periode 1999 – 2001. In 2000 is nog sprake van een stijging, in 2001 daalt dit percentage stedelijk tot duidelijk onder het niveau van 1999.

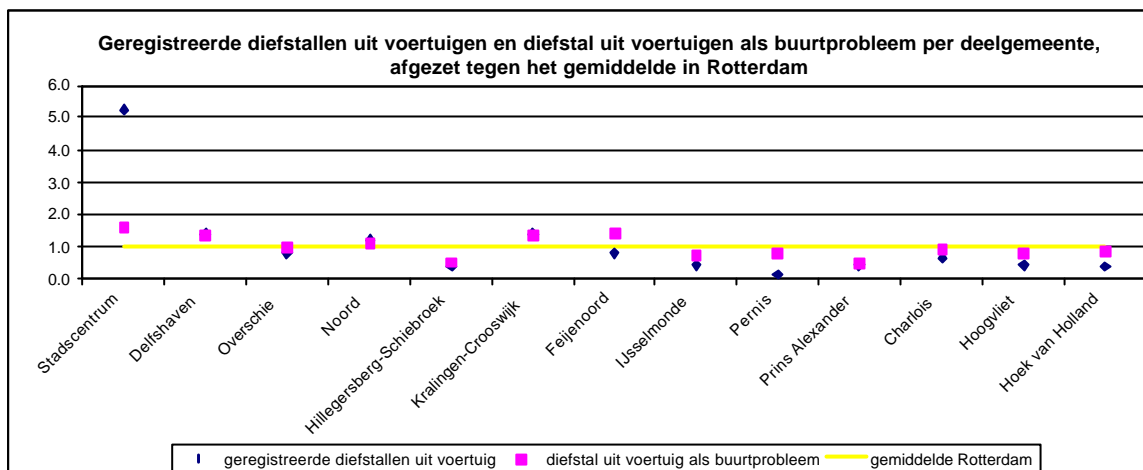
Dit is een ontwikkeling die duidelijk afwijkt van de tendens die zichtbaar was bij het aantal aangiften. De verklaring hiervoor is zonder nadere analyse niet duidelijk.

De daling van het percentage inwoners dat diefstal als vaak voorkomend probleem ervaart doet zich in de meeste deelgemeenten voor. Deelgemeenten waar dit percentage is toegenomen zijn: Kralingen-Crooswijk, Hoogvliet, Hoek van Holland en Pernis. Dit is grotendeels terug te voeren op de stijging van het percentage inwoners dat diefstal uit de auto als een vaak voorkomend buurtprobleem ziet.

De grootste daling doet zich voor in het Stadscentrum, Delfshaven en Charlois. Ondanks de duidelijke daling zijn de percentages van de inwoners die diefstal een vaak voorkomend probleem in de buurt vinden het hoogst in het Stadscentrum en Delfshaven. Deze gebieden worden gevolgd door Feijenoord, waar de daling overigens beduidend lager is.

Diefstal uit de auto wordt ook door de bevolking als een groot buurtprobleem gezien. In Feijenoord en Kralingen-Crooswijk vindt bijna 40% van de bevolking dat dit vaak voorkomt.

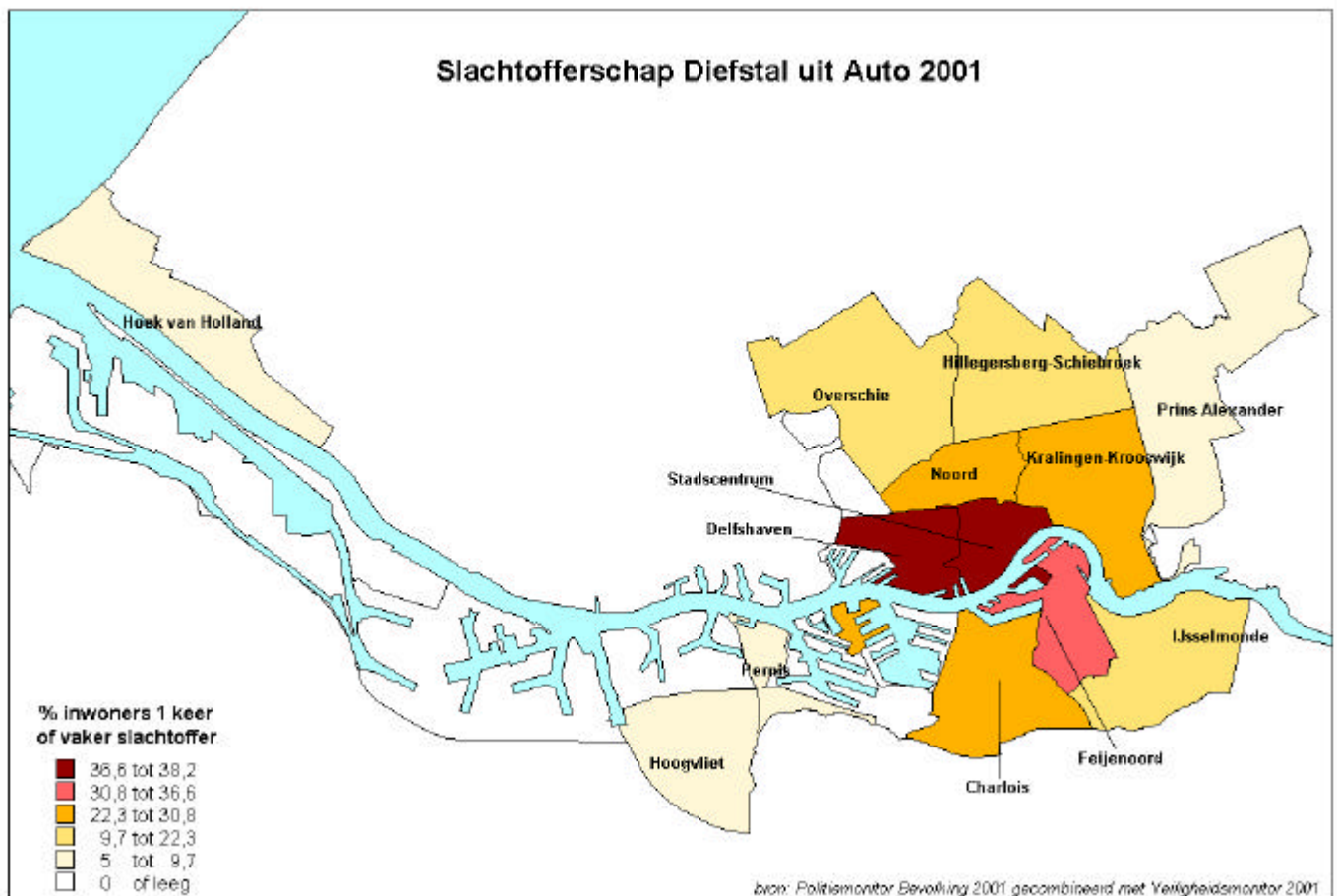
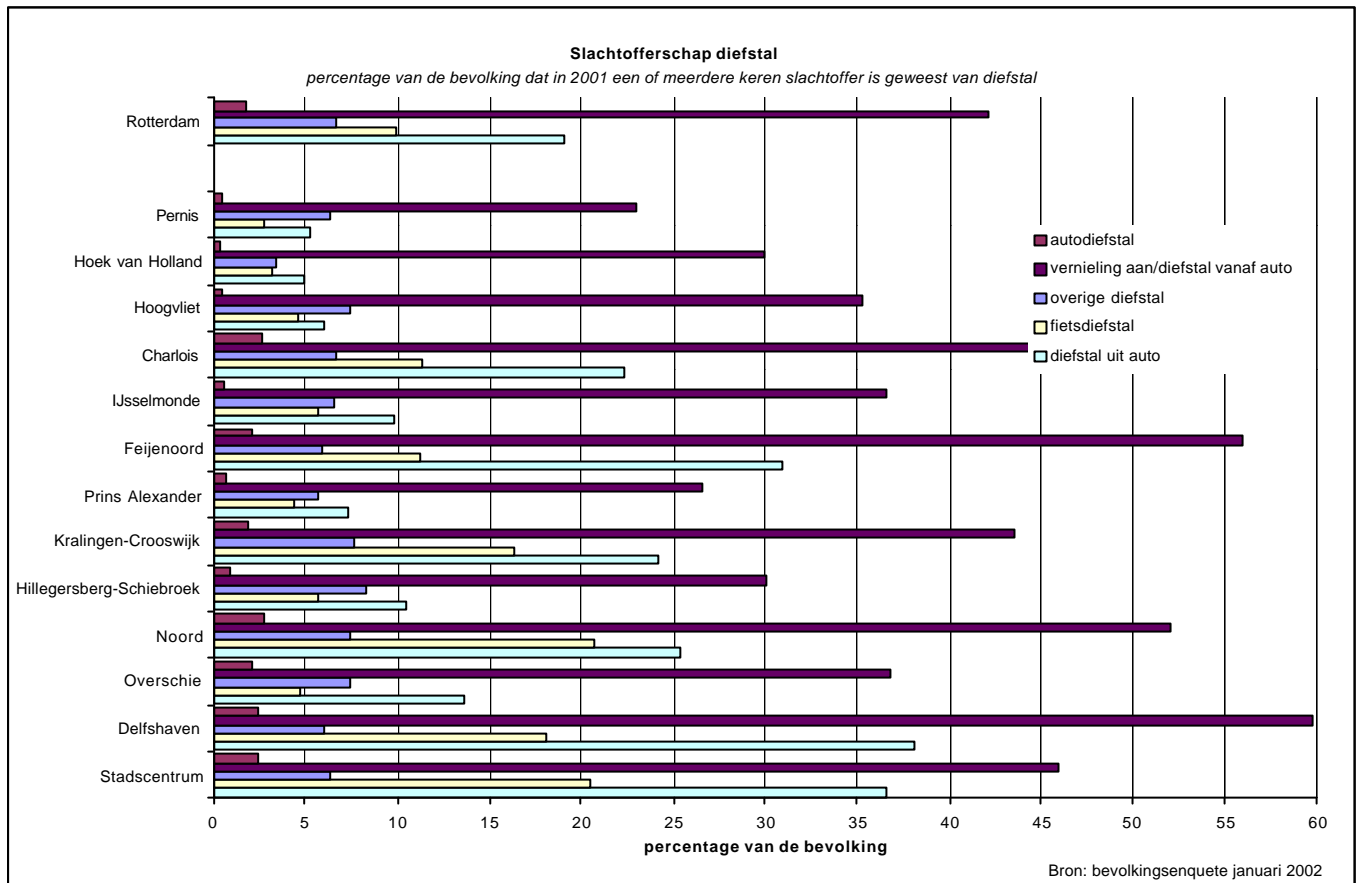
In de volgende grafiek is het genormaliseerde (per 1.000 inwoners) aantal aangiften van diefstal uit voertuigen en de mate waarin diefstal uit voertuigen als buurtprobleem wordt ervaren, voor elke deelgemeente weergegeven. De gele lijn is het gemiddelde van de hele stad Rotterdam. Als een deelgemeente boven de gele lijn ligt, scoort deze hoger dan het gemiddelde van de stad. Bevindt hij zich onder de lijn, dan scoort deze deelgemeente lager dan het gemiddelde van de stad.

Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt komt de perceptie van diefstal uit auto's als buurtprobleem overeen met het aantal aangiften. In het Stadscentrum wordt de centrumfunctie zichtbaar in het verschil. Het geregistreerde aantal aangiften ligt daar veel hoger dan de mate waarin men diefstal als een vaak voorkomend probleem in de buurt ervaart. Het percentage bewoners dat diefstal als vaak voorkomend buurtprobleem ervaart ligt in het Stadscentrum overigens het hoogst van alle deelgemeenten. Er is dus sprake van een probleem dat niet alleen de *bezoekers* van het Stadscentrum raakt, maar zeker ook de *inwoners* van dit gebied.

In Pernis en Hoek van Holland komt perceptie van diefstal uit voertuigen als buurtprobleem niet overeen met het geregistreerde aantal aangiften. In Pernis is dit wellicht te verklaren door de toename van het aantal aangiften dat zich vertaalt in een sterk negatiever wordend bewonersoordeel. In Hoek van Holland is de oorzaak onduidelijk.

De wijken waar men diefstal als het grootste buurtprobleem ervaart zijn: Oude Westen, Tussendijken en Bloemhof.

2.3 Slachtofferschap diefstal

Zoals uit de hiernaast afgebeelde grafiek blijkt zijn de meeste mensen slachtoffer van diefstal vanaf de auto of vernieling aan de auto (ruim 42%). Het onderscheid tussen deze beide delicten is in de praktijk niet goed te maken. Diefstal uit de auto kent ook een groot aantal slachtoffers. Bijna 20% van de inwoners is slachtoffer van dit delict.

In 2001 is ten opzichte van 1999 stedelijk het slachtofferschap voor alle vormen van diefstal afgenomen, binnen de deelgemeenten zijn de ontwikkelingen wisselend.

In Noord stijgt het slachtofferschap voor alle vormen van diefstal. In Feijenoord geldt dat met name voor vernieling aan de auto en diefstal uit de auto. In het Stadscentrum, Delfshaven, Noord en Feijenoord is het percentage slachtoffers het hoogst.

De hoogste slachtofferpercentages komen voor in de wijken: Schie-monnik (autodiefstal), Tussendijken (diefstal uit auto), Tarwewijk (vernieling aan/diefstal uit auto).

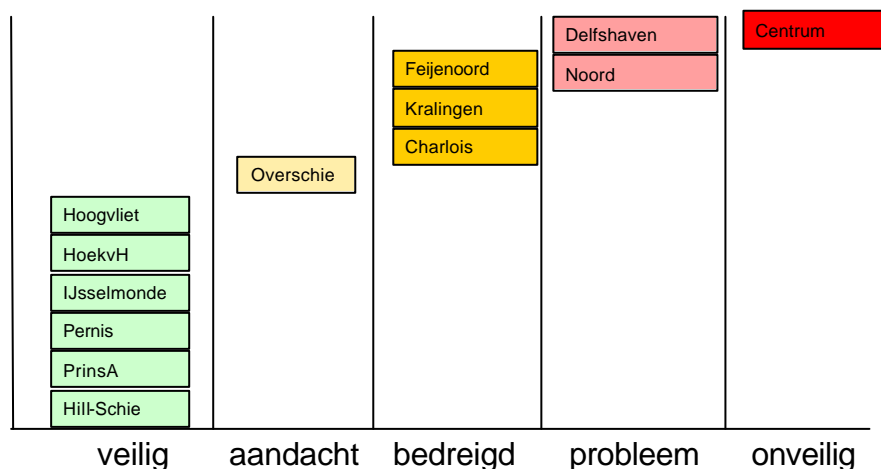
2.4 Conclusies over diefstal

De problemen door diefstal zijn het ernstigst in het Stadscentrum. Hierna volgen de deelgemeenten Delfshaven en Noord.

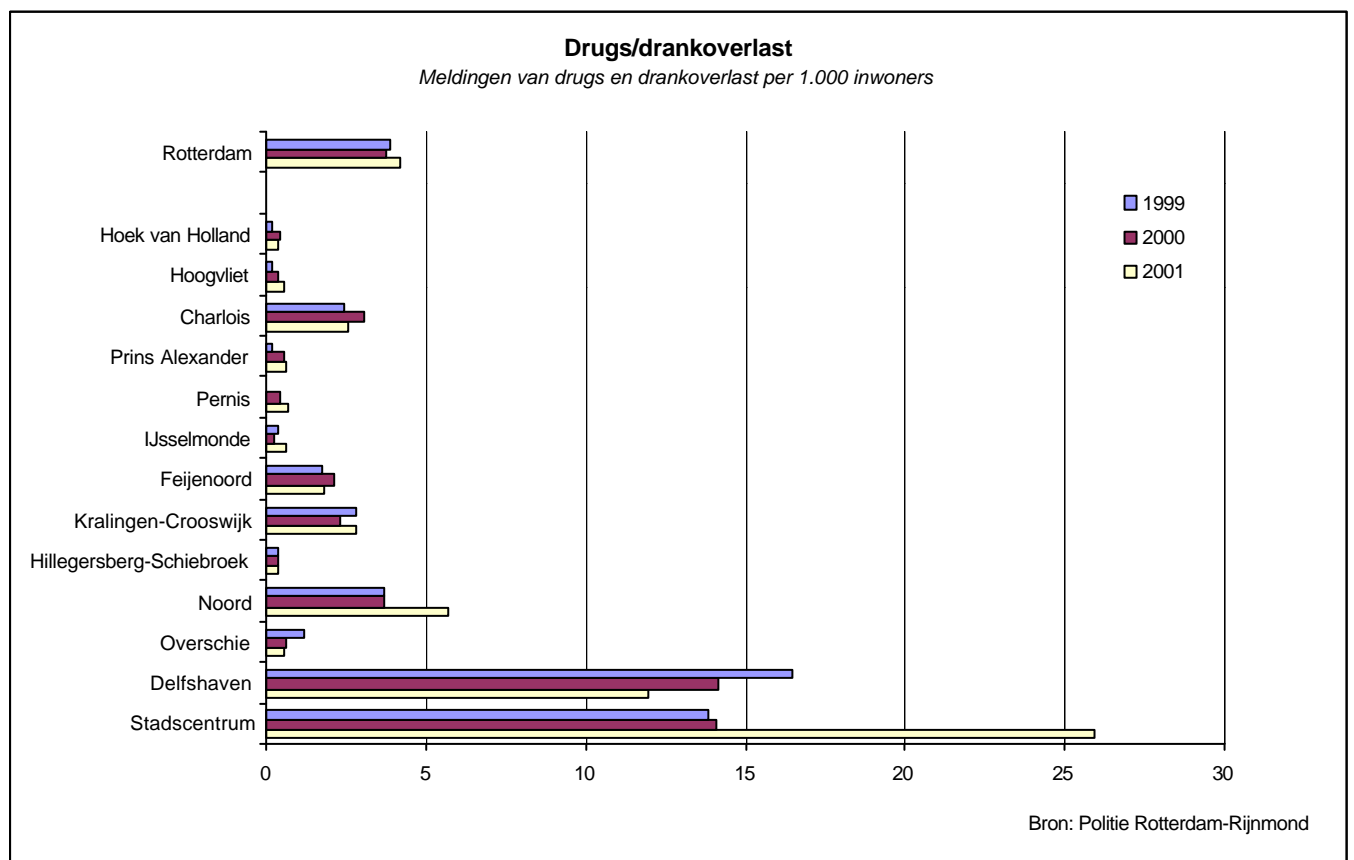
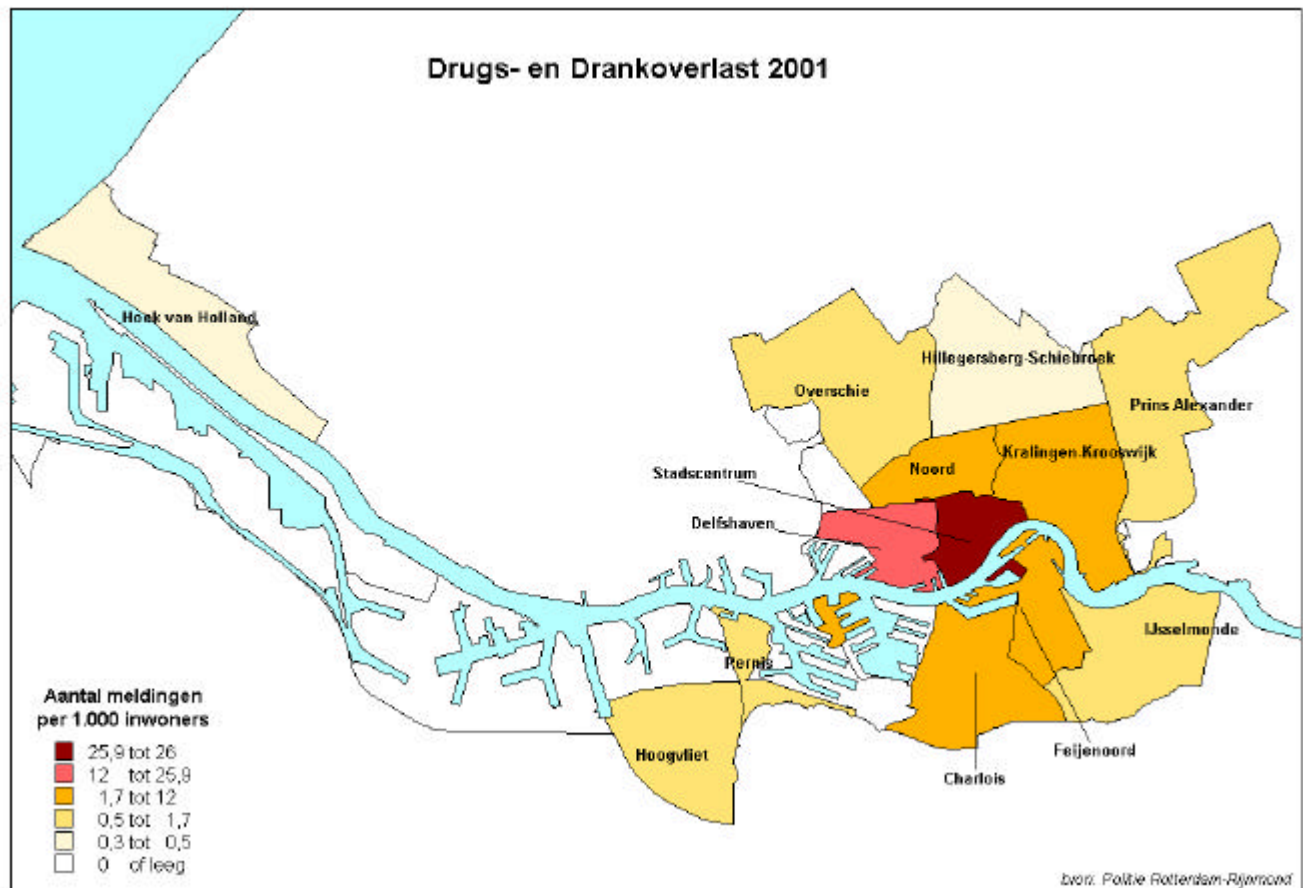
In de deelgemeenten Feijenoord, Kralingen-Crooswijk en Charlois is sprake van een gemiddelde problematiek ten opzichte van de stad. In Overschie is de problematiek enigszins lager. In Hoogvliet, Hoek van Holland, IJsselmonde, Pernis, Prins Alexander en Hillegersberg-Schiebroek is de problematiek door diefstal het laagst.

De deelgemeenten kunnen, op basis van hun score op de veiligheidsindex worden gepositioneerd in vijf groepen: onveilig, probleem, bedreigd, aandacht en veilig. Indien de typering van deelgemeenten volgens de veiligheidsindex wordt gehanteerd voor uitsluitend diefstal, kunnen de deelgemeenten worden gepositioneerd zoals weergegeven in onderstaande figuur.

Deelgemeenten ingedeeld naar onveiligheid door diefstal

Score veiligheidsindex	
onveilig	0 - 1,6
probleem	1,6 - 2,2
bedreigd	2,2 - 2,8
aandacht	2,8 - 3,4
veilig	3,4 - 5,0

3 Drugs- en drankoverlast

Drugsoverlast in de veiligheidsindex bestaat uit meldingen van drank- en drugsoverlast en de subjectieve beleving van drugsoverlast als probleem in de buurt.

3.1 Geregistreerde drugsoverlast

Gemiddeld worden 4,2 meldingen gedaan per 1.000 inwoners. Op het kaartje hiernaast is te zien dat de meldingen drugs- en drankoverlast zich vrijwel geheel concentreren in het Stadscentrum (26 meldingen per 1.000 inwoners) en Delfshaven (12 meldingen per 1.000 inwoners). Het minst aantal meldingen per 1.000 inwoners is gedaan in Hillegersberg-Schiebroek en Hoek van Holland. In het Stadscentrum en Delfshaven werd meer dan de helft van het totaal aantal meldingen van drugs- en drankoverlast gedaan.

Er is in Rotterdam in 2001 sprake is van een stijging van het aantal meldingen, na een daling in 2000. Het aantal meldingen per 1.000 inwoners ligt in 2001 boven het niveau van 1999.

In het Stadscentrum is het aantal meldingen per 1.000 inwoners in 2001 bijna verdubbeld. Ook in Noord is sprake van een sterke stijging. In Delfshaven daarentegen is het aantal meldingen in de afgelopen 3 jaar gedaald.

Hoewel het aantal meldingen per 1.000 inwoners in Hoogvliet laag is, is sprake van een duidelijke toename van de problematiek. Ten opzichte van 1999 is ook hier sprake van een verdubbeling van het aantal meldingen.

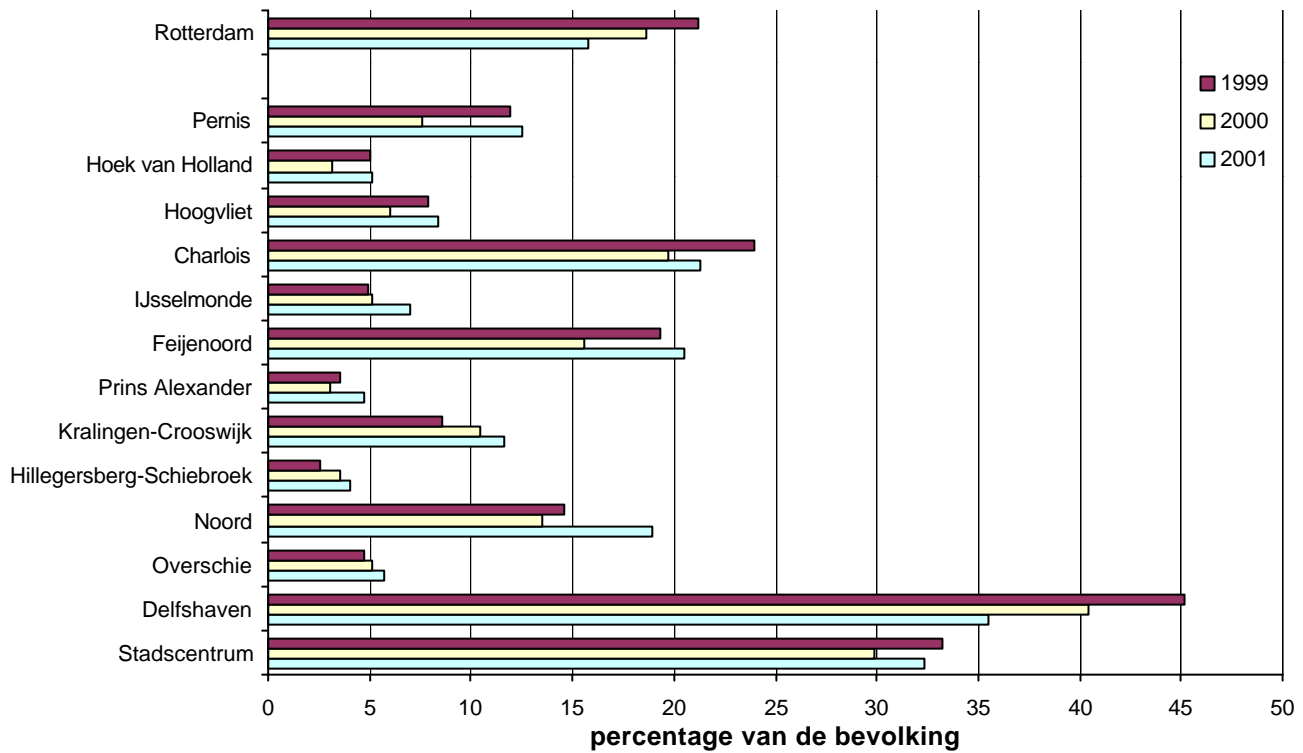
Wijken	Aantal meldingen [#] van drugsoverlast per wijk	t.o.v. het stedelijk aantal meldingen in %	cumulatief %
Spangen	375	15,0%	15,0%
Oude Westen	353	14,1%	29,2%
Stadsdriehoek C.S. kwartier	215	8,6%	37,8%
Cool/Nieuwe Werk/Dijkzigt	164	6,6%	44,4%
Bospolder	139	5,6%	49,9%
Tussendijken	122	4,9%	54,8%
Middelland	94	3,8%	58,6%
Nieuwe Westen	87	3,5%	62,1%
Oud /Nieuw	83	3,3%	65,4%
Mathenesse/Witte Dorp			
Tarwewijk	75	3,0%	68,4%
Totaal	1.707		

[#] Absolute aantallen

Bij drugsoverlast is duidelijk sprake van een concentratie in een beperkt aantal wijken. Bijna 70% van de overlast wordt gemeld in 10 wijken. De helft van de overlast doet zich voor in 5 wijken.

Drugsoverlast als probleem in de buurt

percentage van de bevolking dat vindt dat het probleem vaak voorkomt in de buurt

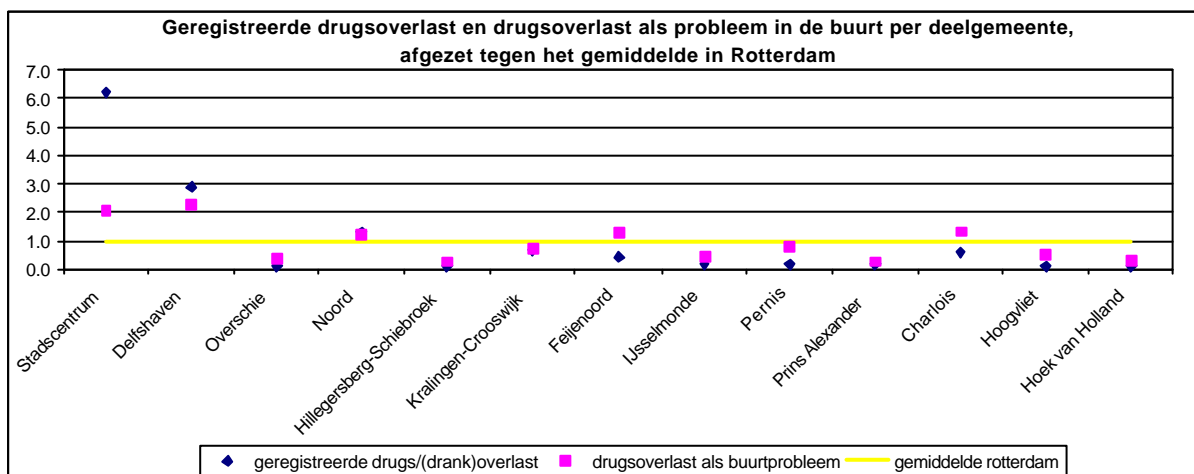
Bron: bevolkingsenquête januari 2002

3.2 Drugsoverlast als probleem in de buurt

In 2001 vond gemiddeld 16% van de bevolking dat drugsoverlast in de buurt vaak voorkwam, een kwart minder dan in 1999. Uit de hiernaast afgebeelde grafiek is af te lezen dat in 2001 in het Stadscentrum en Delfshaven drugsoverlast door respectievelijk 32% en 36% van de bevolking als vaakvoorkomend buurtprobleem ervaren wordt, gevolgd door Charlois (21%). In Hillegersberg-Schiebroek en Prins Alexander vindt minder dan 5% van de bevolking dat overlast door drugs een vaak voorkomend buurtprobleem is.

In Delfshaven is een duidelijke daling te zien, die overeenkomt met de daling van het aantal meldingen. In het Stadscentrum is sprake van een stijging ten opzichte van 2000, maar het percentage inwoners dat drugsoverlast een vaak voorkomend probleem vindt blijft onder het niveau van 1999. De stijging die zichtbaar was bij het aantal meldingen heeft zich (nog) niet vertaald in een vergelijkbaar sterke toename van het aantal inwoners dat drugsoverlast als buurtprobleem ervaart.

Drugsoverlast als buurtprobleem komt in meer gebieden voor dan voorheen, maar het probleem blijft het grootst in Delfshaven en het Stadscentrum.

De perceptie van drugsoverlast als probleem in de buurt komt redelijk overeen met de meldingen (zie bovenstaande grafiek), alleen het Stadscentrum wijkt sterk af. In dit geval kan sprake zijn van een naijleffect, waarbij er enige tijd verloopt tussen de stijging van het aantal meldingen en het daadwerkelijk benoemen als een vaak voorkomend probleem in de buurt. In dat geval mag een stijging worden verwacht bij een volgend bevolkingsonderzoek.

In Feijenoord en Charlois wordt drugsoverlast als buurtprobleem vaker genoemd dan uit het aantal meldingen verwacht zou worden. De daling van het aantal meldingen heeft zich nog niet vertaald in het bevolkingsoordeel.

De wijken waar drugsoverlast als buurtprobleem zich concentreert zijn Spangen, Bospolder, Tussendijken en het Oude Westen.

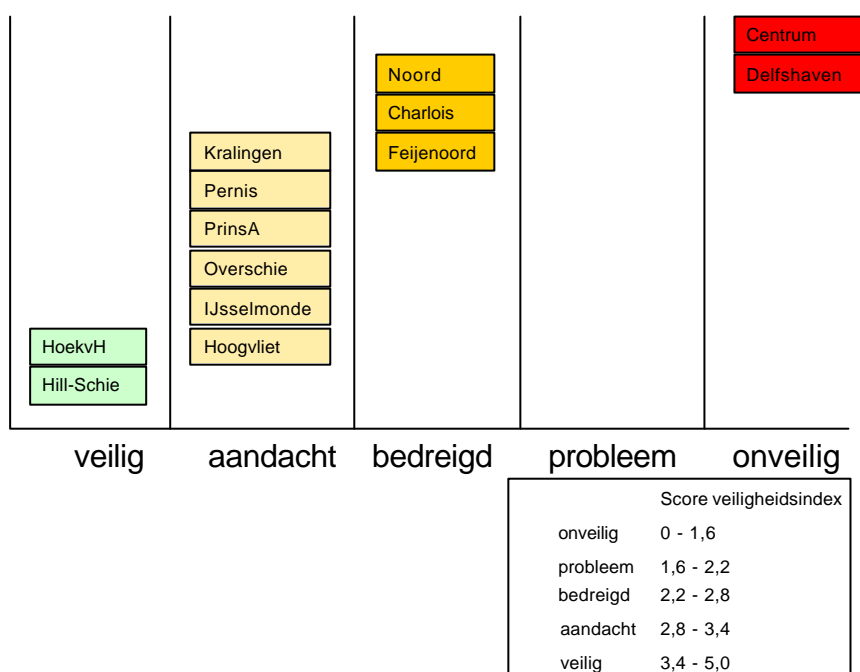
3.3 Slachtofferschap drugsoverlast

In de bevolkingsenquête zijn geen vragen gesteld over slachtofferschap van drugsoverlast.

3.4 Conclusies over drugsoverlast

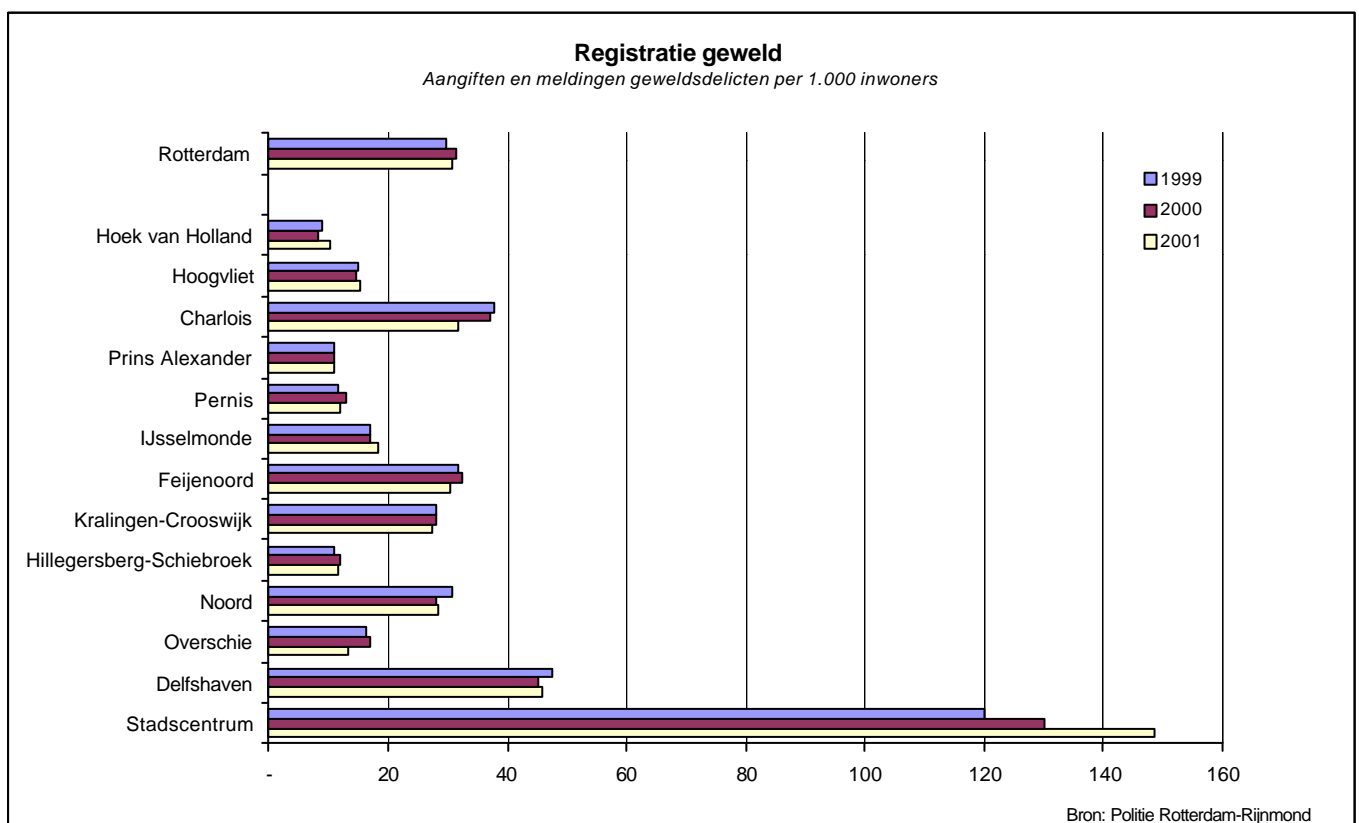
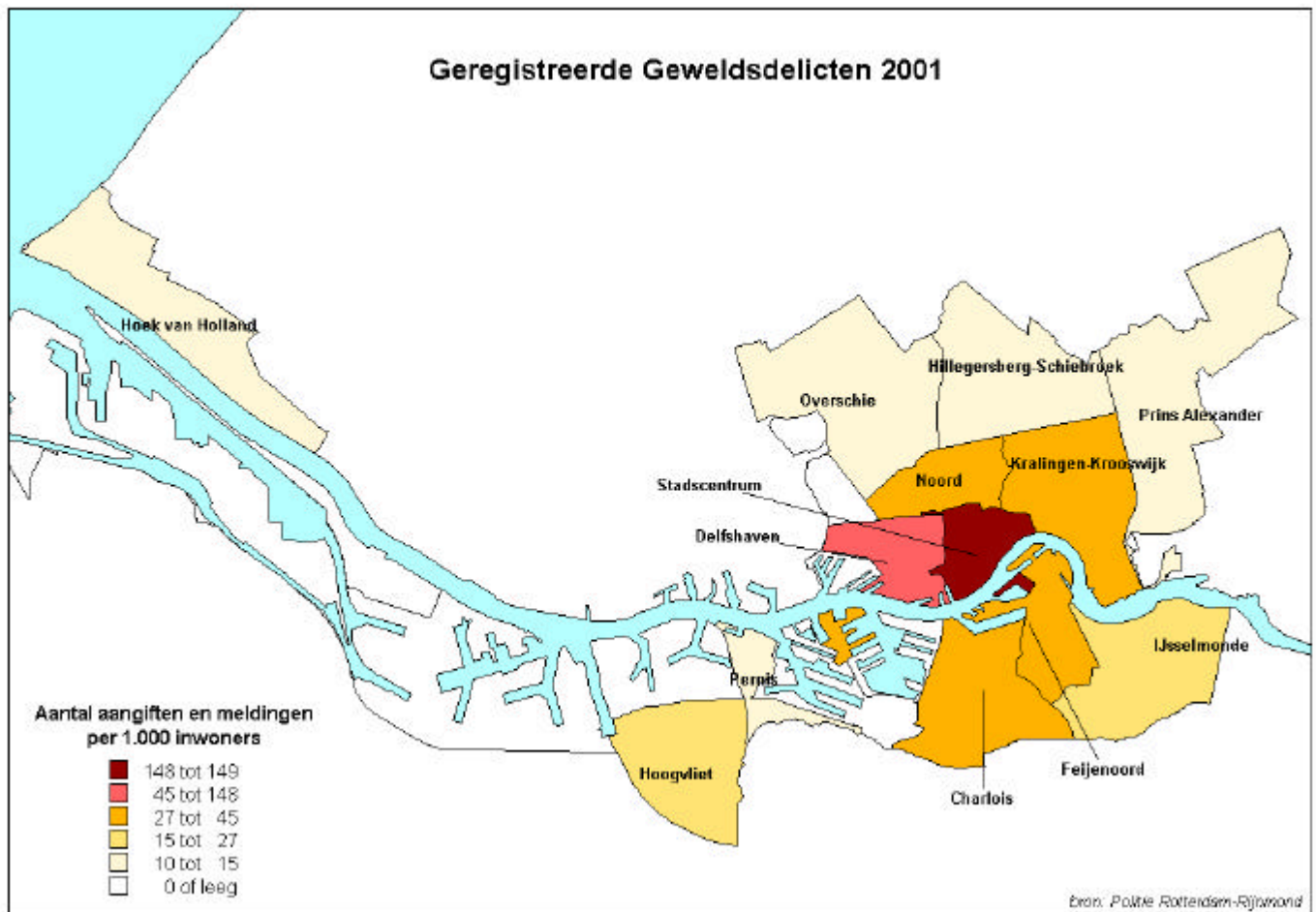
Indien de typering van deelgemeenten volgens de veiligheidsindex wordt gehanteerd voor uitsluitend drugsoverlast, kunnen de deelgemeenten worden gepositioneerd zoals in onderstaande figuur is weergegeven.

Deelgemeenten ingedeeld naar onveiligheid door drugsoverlast

De bijzondere positie van Delfshaven en het Stadscentrum komt hierbij duidelijk tot uiting. De drugsoverlast is in deze gebieden verreweg het grootst.

De ontwikkelingen in de deelgemeenten Noord, Charlois en Feijenoord vragen om bijzondere aandacht om verdere stijging van de problematiek te voorkomen.

4 Geweld

Onder geweld zijn begrepen: straatroof, zedenmisdrijven, openlijke geweld tegen personen, mishandeling, bedreiging, overvallen en tasjesroof. Gewelddelicten met betrekking tot zware criminaliteit (moord, doodslag) zijn buiten beschouwing gelaten omdat ze niet specifiek betrekking hebben op wijkveiligheid.

4.1 Geregistreerde gewelddelicten

Het aantal aangiften en meldingen per 1.000 inwoners van gewelddelicten³ is ten opzichte van 2000 licht gedaald (van 31,4 naar 30,8 per 1.000 inwoners). Hiermee ligt het aantal aangiften en meldingen nog steeds boven het niveau van 1999.

Op het kaartje hiernaast is te zien dat het aantal meldingen en aangiften het grootst is in het Stadscentrum (148,7 per 1.000 inwoners). De centrumfunctie van dit gebied komt hierbij duidelijk tot uiting. Veel van de slachtoffers van geweld zijn bezoekers van dit gebied. In Delfshaven (45,9 per 1.000 inwoners) is de problematiek beduidend lager dan in het Stadscentrum, maar nog steeds aanzienlijk. Charlois (31,6) en Feijenoord (30,7) zijn de deelgemeenten die qua omvang van de problematiek volgen op het Stadscentrum en Delfshaven.

De sterkste stijging heeft zich voorgedaan in het Stadscentrum. Deze stijging is in 2001 zelfs sterker dan in 2000, hoewel in dat jaar stedelijk sprake is van een lichte daling. De duidelijkste daling doet zich voor in Charlois. Deze deelgemeente blijft echter wel op de derde plaats staan qua omvang van het aantal meldingen en aangiften van geweld.

De 10 wijken met het grootste aantal meldingen en aangiften zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Wijken	Aantal meldingen en aangiften [#] van geweld per wijk	t.o.v. het stedelijk aantal meldingen in %	cumulatief %
Stadsdriehoek C.S. kwartier	1.603	8,8%	8,8%
Cool/Nieuwe Werk/Dijkzigt	1.573	8,6%	17,4%
Oude Westen	952	5,2%	22,6%
Nieuwe Westen	727	4,0%	26,5%
Middelland	672	3,7%	30,2%
Oude Noorden	602	3,3%	33,5%
Spangen	584	3,2%	36,7%
Hillesluis	516	2,8%	39,5%
Groot IJsselmonde	500	2,7%	42,2%
Bloemhof	484	2,6%	44,9%
Totaal	8.214		

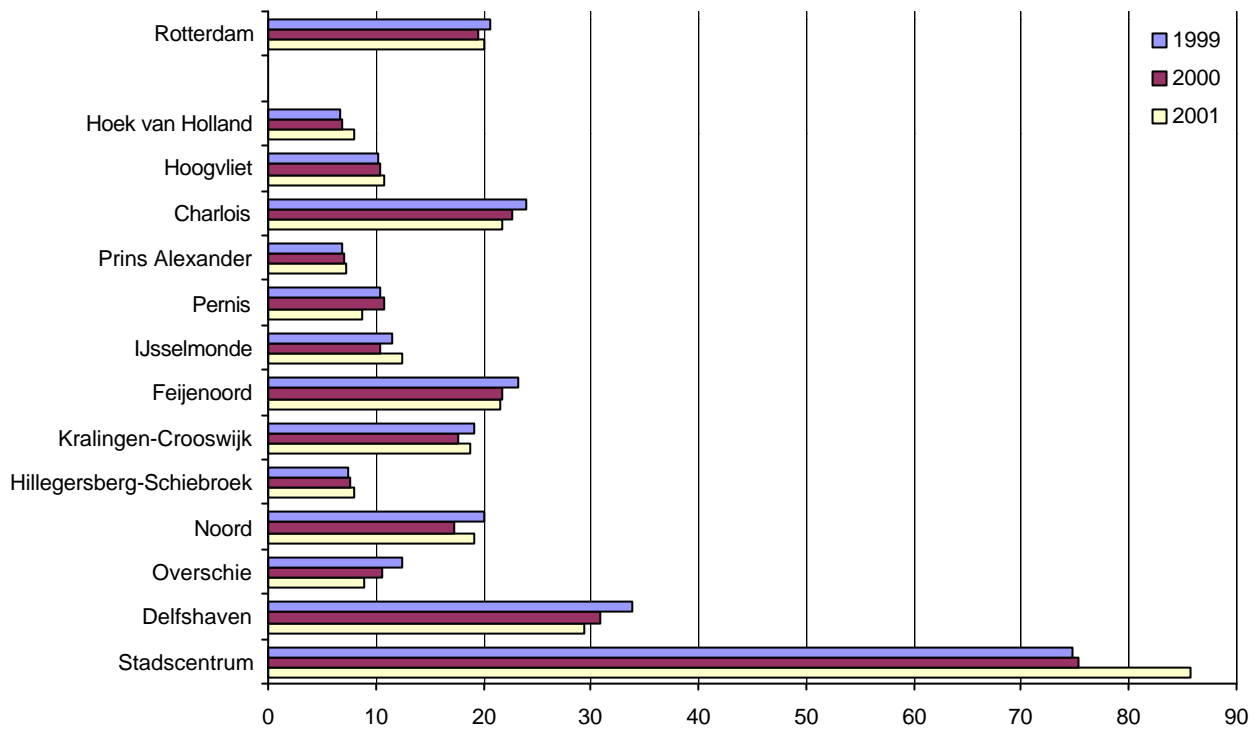
Absolute aantallen

Iets minder dan 45% van alle aangiften vindt plaats in 10 wijken. Wijken 'op Zuid' staan op de laatste plaatsen in de 'top 10'.

³ Meldingen van mishandeling en bedreiging; aangiften van straatroof, overvallen, zedenmisdrijven en openlijk geweld tegen personen.

Mishandeling

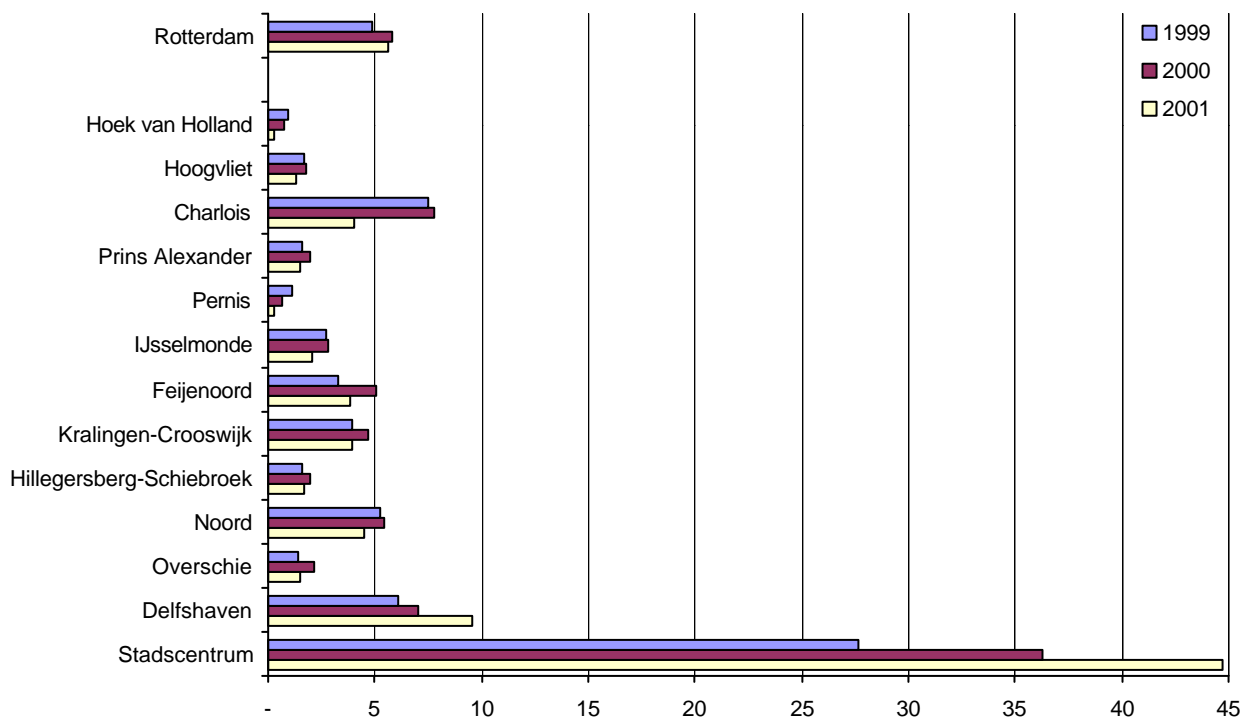
Meldingen van mishandeling per 1.000 inwoners

Bron: Politie Rotterdam-Rijnmond

Straatroof en overvallen

Aangiften straatroof en overvallen per 1.000 inwoners

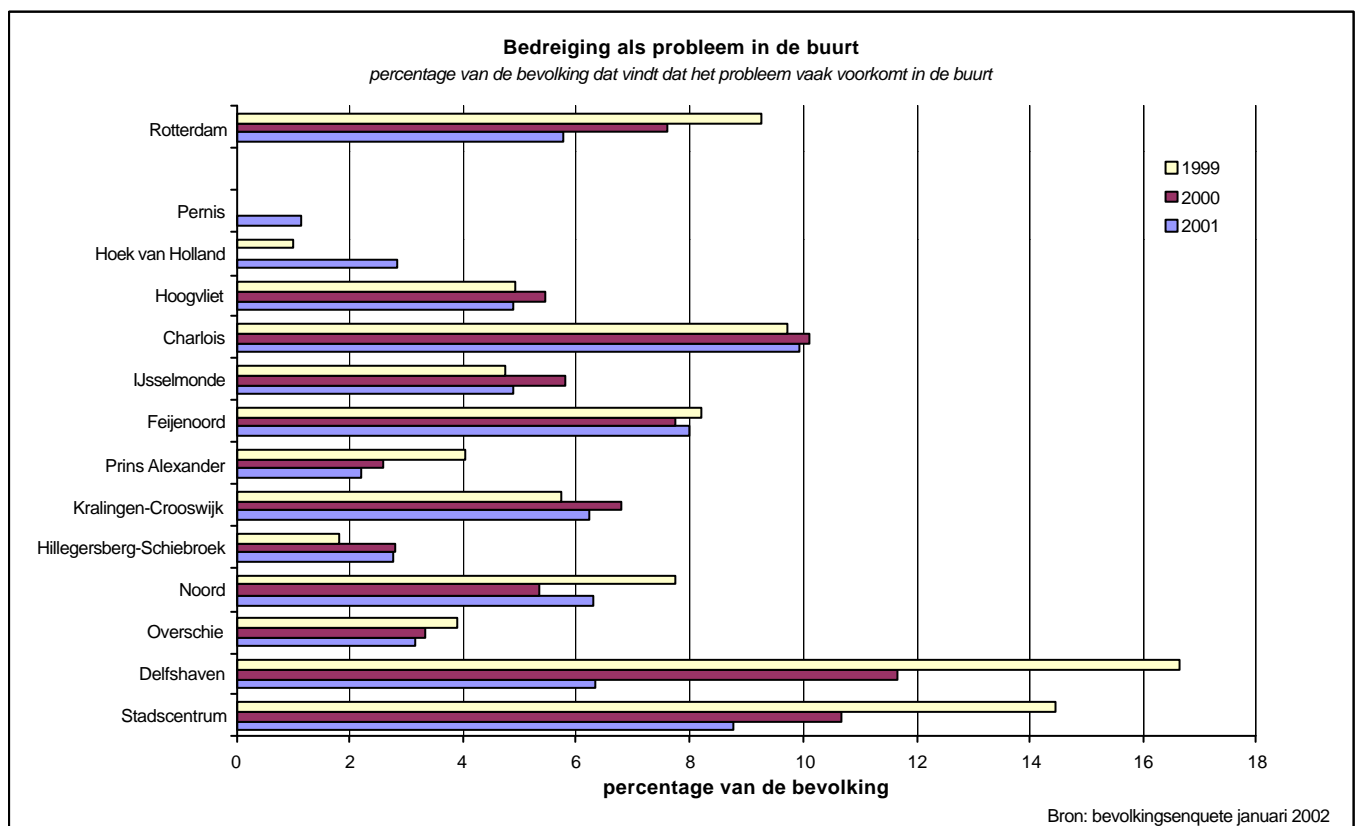
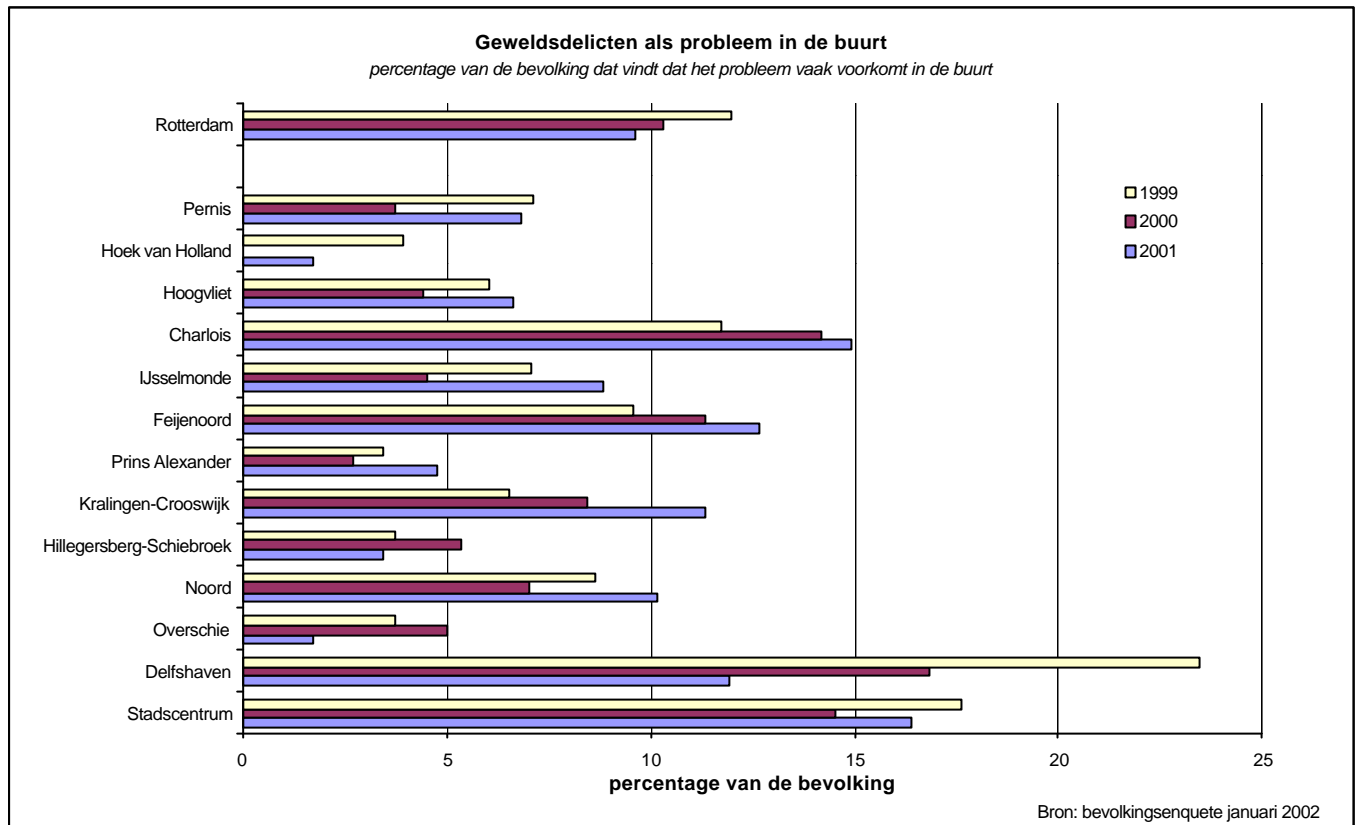

Bron: Politie Rotterdam-Rijnmond

Bij geweld betreffen de meeste aangiften en meldingen mishandeling en straatroof / overvallen. In de grafieken hiernaast wordt per deelgemeente de ontwikkeling voor de afgelopen jaren weergegeven.

In lijn met de algemene ontwikkeling van aangiften en meldingen van geweld is ook hier de sterke groei in het Stadscentrum zichtbaar. In Delfshaven daalt het aantal mishandelingen per 1.000 inwoners, maar stijgt juist het aantal straatroven / overvallen.

Stedelijk is er sprake van een stijging van het aantal mishandelingen ten opzichte van 2000, maar dit aantal blijft onder het niveau van 1999. Bij straatroof en overvallen is juist sprake van een daling tussen 2000 en 2001, met name in Charlois, maar in 2001 ligt het aantal straatroven / overvallen nog altijd duidelijk boven het niveau van 1999.

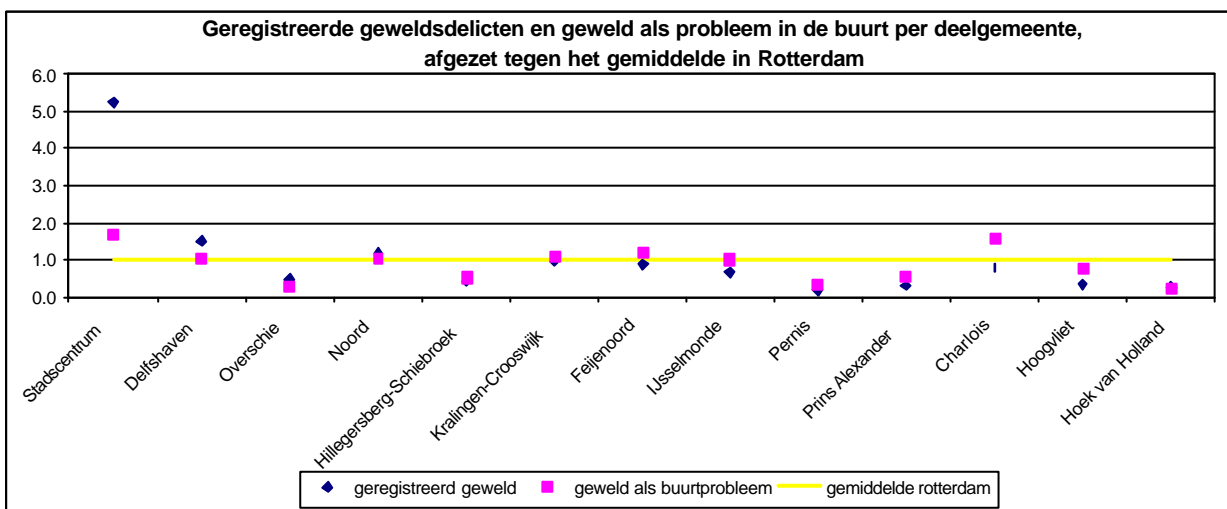
4.2 Geweld als probleem in de buurt

Iets minder dan tien procent van de bevolking vindt geweldsmisdrijven een vaak voorkomend probleem in de buurt, voor bedreiging is dat bijna zes procent. Op stedelijk niveau is sprake van een duidelijke afname voor beide type delicten.

In Delfshaven is zowel voor geweld als voor bedreiging sprake van een opvallende daling. Ook in Hillegersberg-Schiebroek en in Overschie daalt het percentage inwoners dat vindt dat geweldsdelicten als probleem vaak voorkomen in de buurt. In de andere deelgemeenten stijgt het aantal inwoners dat geweld als vaak voorkomend buurtprobleem beschouwt duidelijk.

Het percentage inwoners dat bedreiging een vaak voorkomend probleem vindt is gedaald in de periode 1999 – 2001. Dat wordt vooral veroorzaakt door de sterke daling die zich bij bedreiging voordoet in het Stadscentrum en Delfshaven.

In de grafiek hieronder is de relatie te zien tussen het feitelijk aantal geweldsdelicten en de mate waarin de bewoners geweld als een buurtprobleem ervaren.

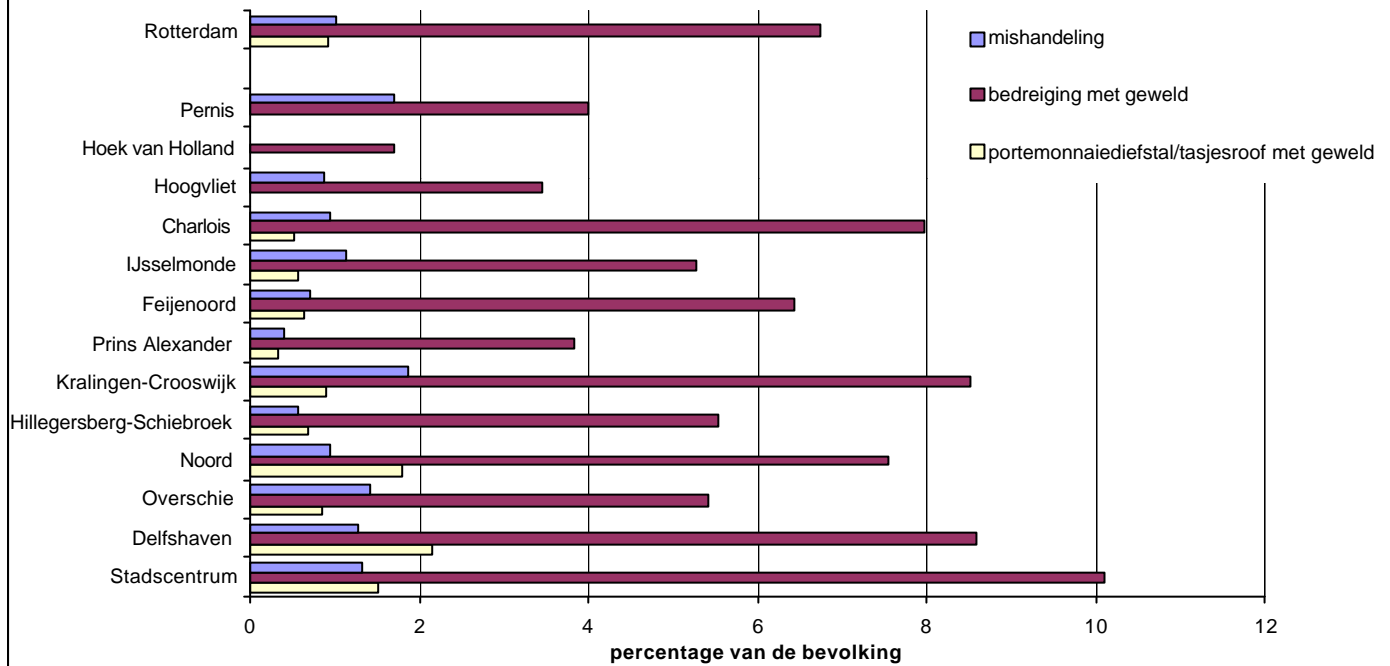
De mate waarin bewoners geweldsdelicten als buurtprobleem ervaren komt overeen met de geregistreerde gegevens. Het Stadscentrum wijkt door zijn centrumfunctie sterk af. Opvallend is dat in Charlois de bevolking het probleem als groter ervaart dan uit de objectieve registratie blijkt.

Het percentage bewoners dat geweldsdelicten als vaak voorkomend buurtprobleem ervaart is het hoogst in het Stadscentrum en Charlois, gevolgd door Feijenoord en Delfshaven. Bij bedreiging als buurtprobleem is het percentage het hoogst in Charlois en in het Stadscentrum.

De wijken met het hoogste percentage bewoners dat geweld c.q. bedreiging als vaak voorkomend buurtprobleem typeert, liggen in het Stadscentrum, Delfshaven en Charlois. Het zijn voor geweldsmisdrijven Katendrecht (29,2%), Zuidplein (29,1%) en het Oude Westen (24,6%) en voor bedreiging Katendrecht (20,5%), Tarwewijk (16,8%) en Schiedam (14,4%).

Slachtofferschap geweldsdelicten

percentage van de bevolking dat in 2001 een of meerdere keren slachtoffer is geweest van een geweldsmisdrijf

Bron: bevolkingsenquête januari 2002

4.3 Slachtofferschap geweld

In de grafiek hiernaast is voor een aantal geweldsdelicten aangegeven welk percentage van de bevolking zegt de afgelopen jaren slachtoffer te zijn geweest van geweld. Het grootste aantal mensen is slachtoffer van bedreiging.

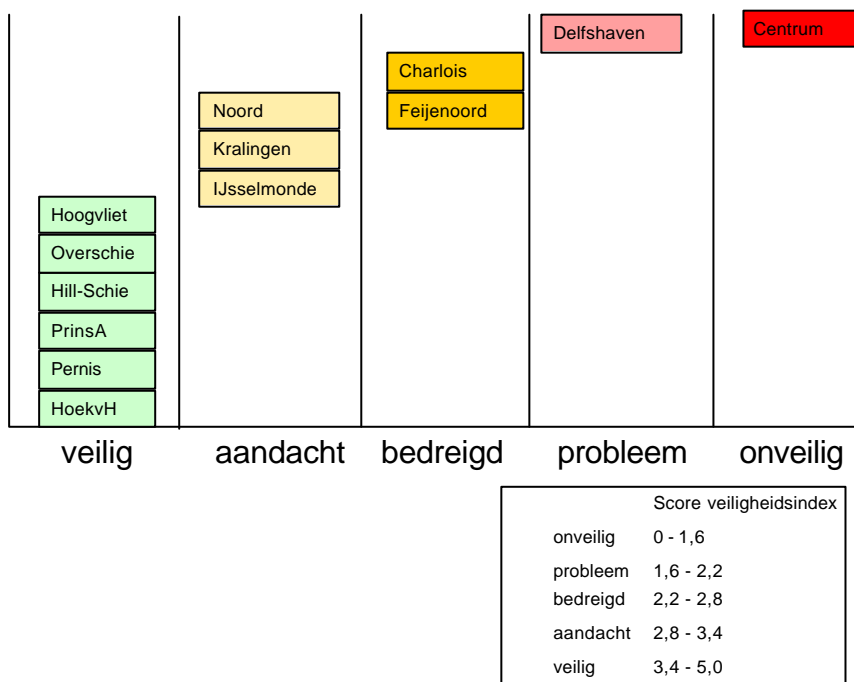
De hoogste percentages slachtoffers komen voor in het Stadscentrum, Delfshaven, Kralingen-Crooswijk, Charlois en Noord. Bij mishandeling is het percentage slachtoffers het hoogst in Kralingen-Crooswijk.

De wijken met het hoogste percentage bewoners dat zegt in 2001 slachtoffer te zijn geweest van bedreiging en geweldsdelicten zijn: Bospolder, Cool / Nieuw Werk / Dijkzigt en Kralingen West.

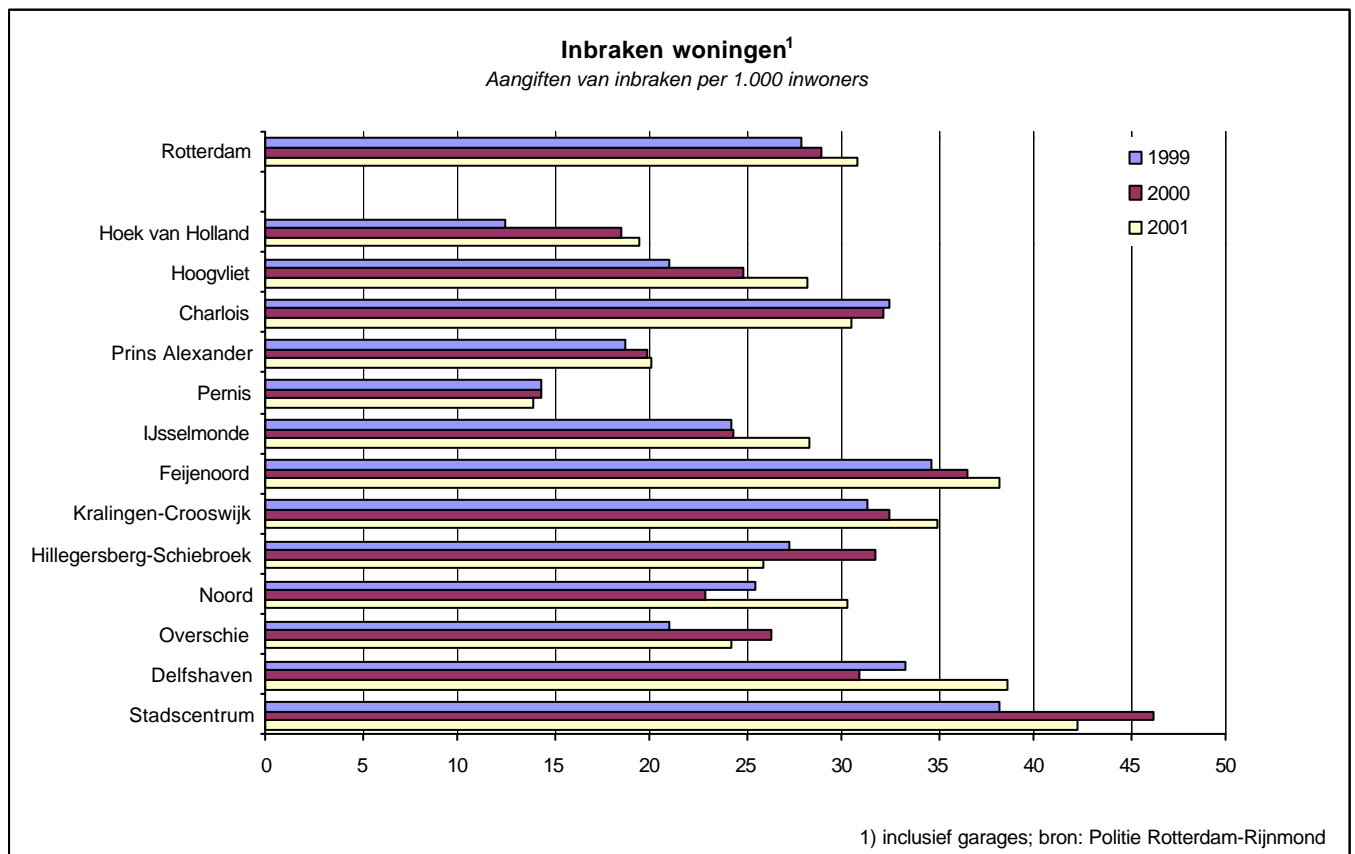
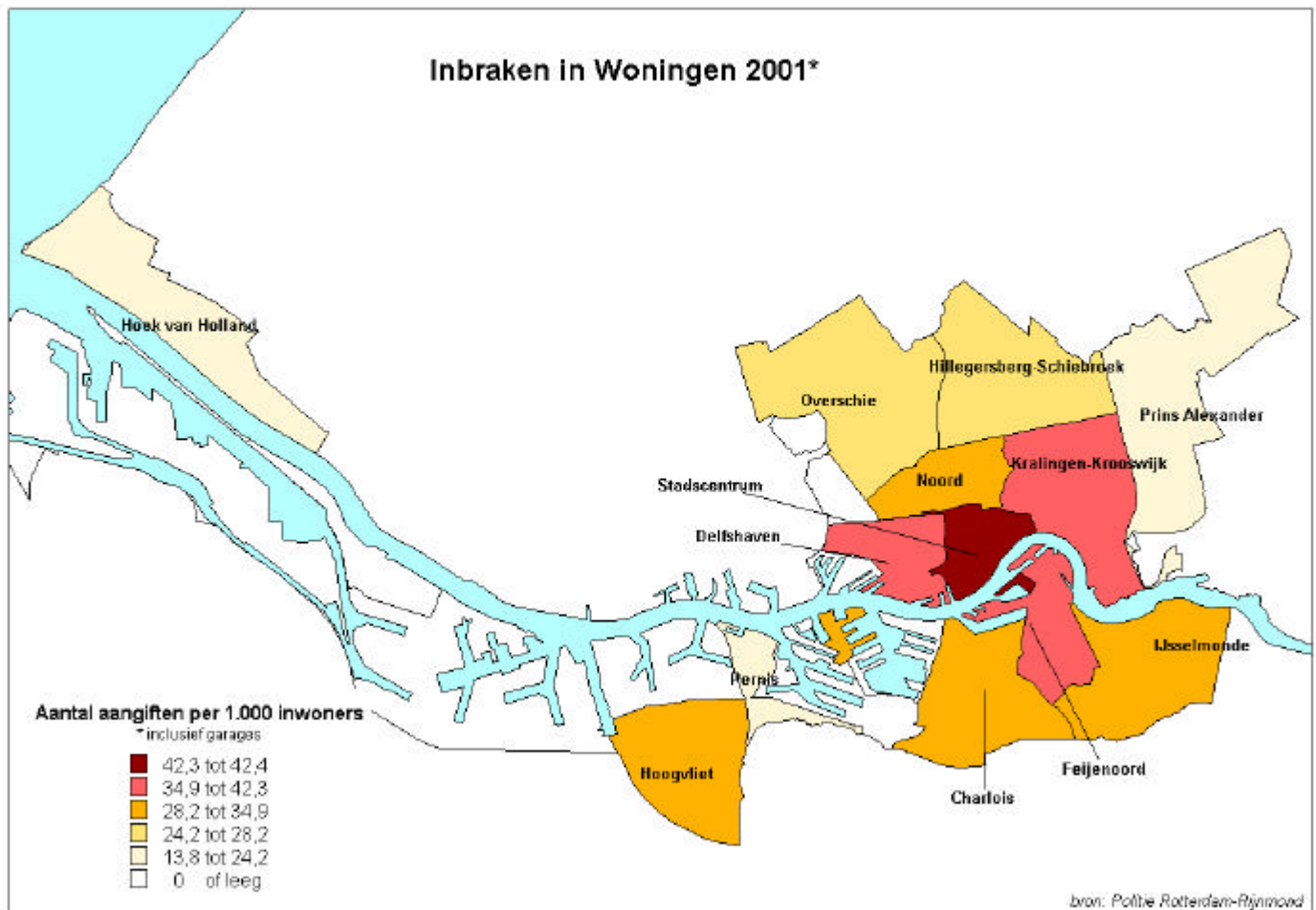
4.4 Conclusies over geweld

In onderstaande figuur worden de deelgemeenten gepositioneerd volgens de veiligheidsindex.

Deelgemeenten ingedeeld naar onveiligheid door geweld

Duidelijk is dat de problematiek het ernstigst is in het Stadscentrum, gevolgd door Delfshaven. Van de 13 deelgemeenten vallen er 6 in de categorie 'veilig'.

5 Inbraken

Bij inbraken wordt onderscheid gemaakt tussen inbraken in woningen, inbraken in box en garages of schuren en inbraken in bedrijven en instellingen.

5.1 Geregistreerde woninginbraken

Op het kaartje hiernaast is de spreiding over de stad te zien van aangiften van woninginbraken en inbraken in schuur of garage/box.

Gemiddeld werden in 2001 30,8 aangiften per 1.000 inwoners gedaan. Hoewel ook hier het hoogste aantal aangiften per 1.000 inwoners zich voordoet in het Stadscentrum, is het verschil ten opzichte van de andere deelgemeenten niet zo groot als in de voorgaande hoofdstukken is geconstateerd.

De deelgemeenten waar het aantal aangiften per 1.000 inwoners boven het stedelijke gemiddelde van 30,8 ligt zijn: Stadscentrum (42,3), Delfshaven (38,2), Feijenoord (38,2) en Kralingen-Crooswijk (34,9).

In Pernis ligt het aantal aangiften het laagst met 13,9 aangiften per 1.000 inwoners.

Er is een duidelijke stijging zichtbaar gedurende de afgelopen 3 jaren. De grootste stijgers ten opzichte van 1999 zijn Hoek van Holland, Hoogvliet, Noord en IJsselmonde. De daling in Noord die in 2000 zichtbaar was is in 2001 volledig verloren gedaan door een zeer sterke stijging in dit jaar.

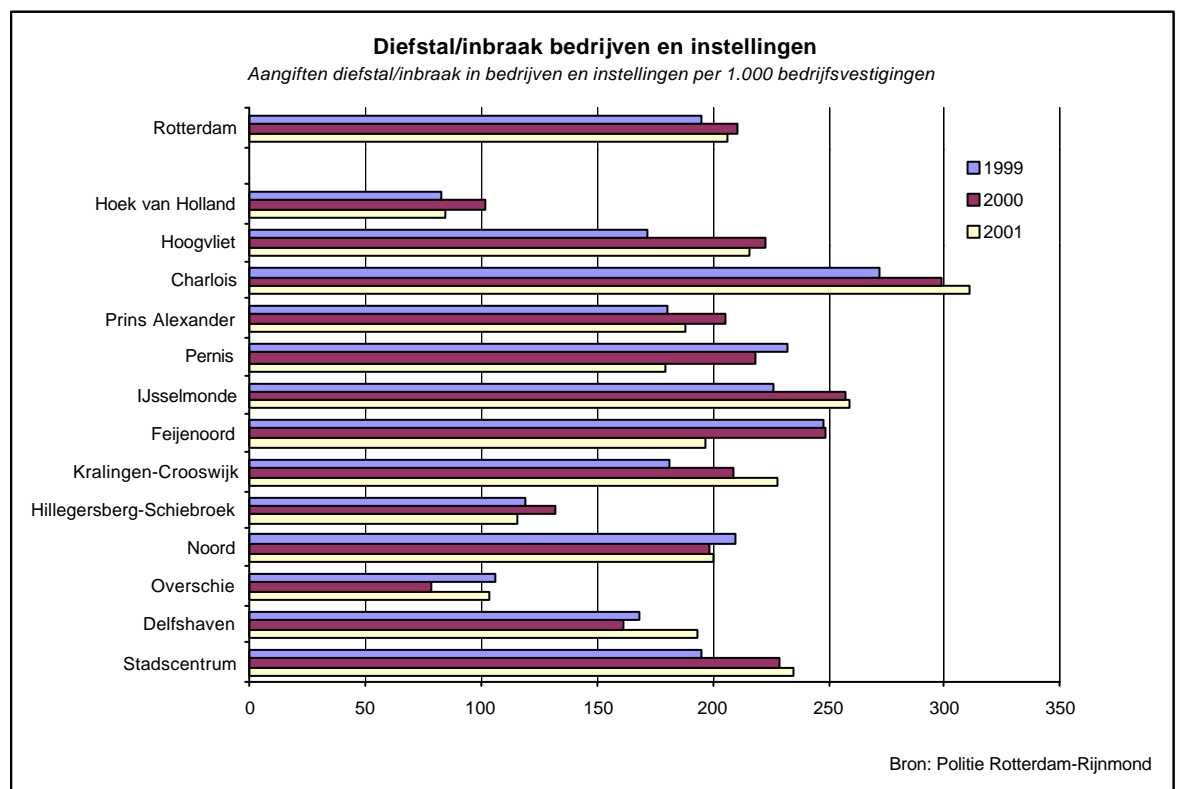
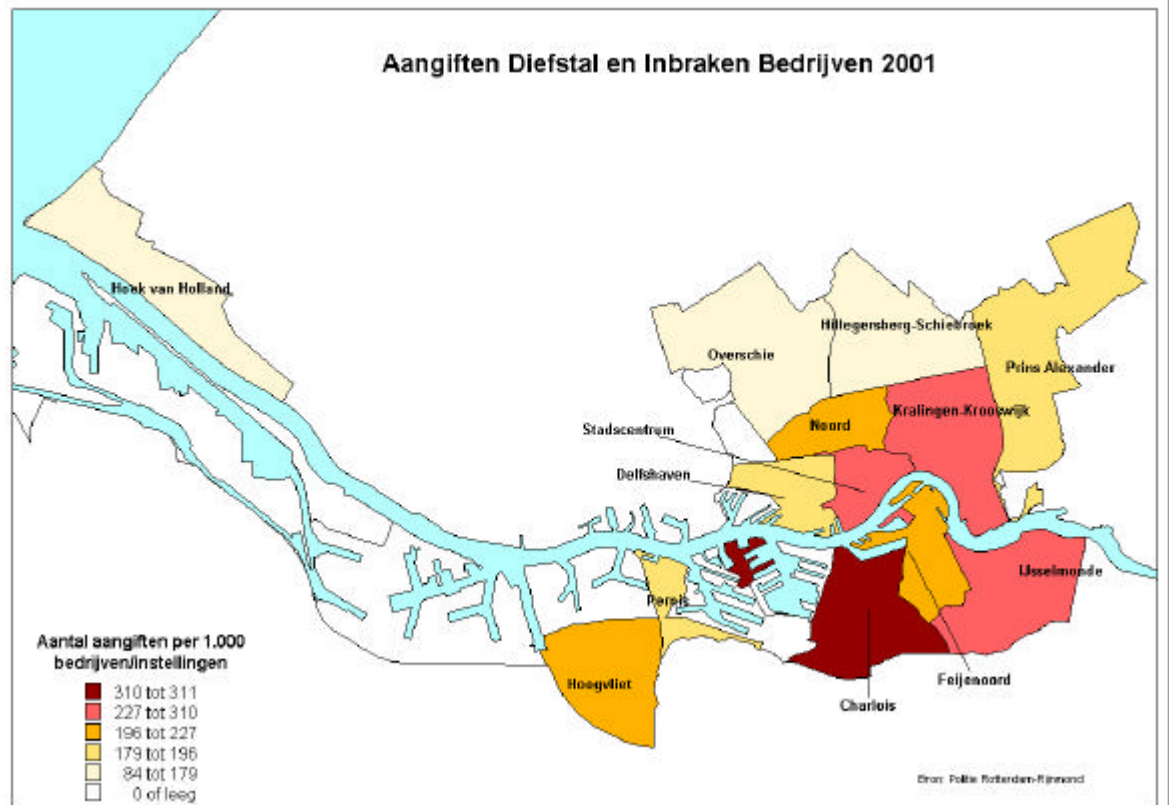
De grootste dalers zijn Charlois, Hillegersberg-Schiebroek en Pernis.

In onderstaande tabel zijn de wijken weergegeven waar de meeste woninginbraken en inbraken in box/garage/schuur worden aangegeven.

Wijken	Aantal aangiften # van woninginbraak per wijk	t.o.v. het stedelijk aantal meldingen in %	cumulatief %
Vreewijk	386	4,6%	4,6%
Groot IJsselmonde	368	4,4%	9,0%
Nieuwe Westen	322	3,8%	12,8%
Oude Noorden	298	3,5%	16,4%
Kralingen West	261	3,1%	19,5%
Middelland	242	2,9%	22,4%
Hoogvliet Noord	231	2,8%	25,1%
Stadsdriehoek C.S. kwartier	231	2,8%	27,9%
Oude Westen	220	2,6%	30,5%
Hoogvliet Zuid	213	2,5%	33,0%
Totaal	2.773		

Absolute aantallen

Opvallend in de tabel is dat de wijken waar de meeste woninginbraken en inbraken in box/garage/schuur plaatsvinden 'op Zuid' liggen. Ook blijkt dat de verschillen tussen de wijken niet zo groot zijn als bij voorgaande problemen bleek. Woninginbraken en inbraken in box/garage/schuur zijn minder geconcentreerd in de stad dan andere delicten.

5.2Geregistreerde inbraken in bedrijven en instellingen

Het aantal aangiften van inbraken in bedrijven en instellingen is afgezet tegen het aantal bedrijfsvestigingen in Rotterdam.

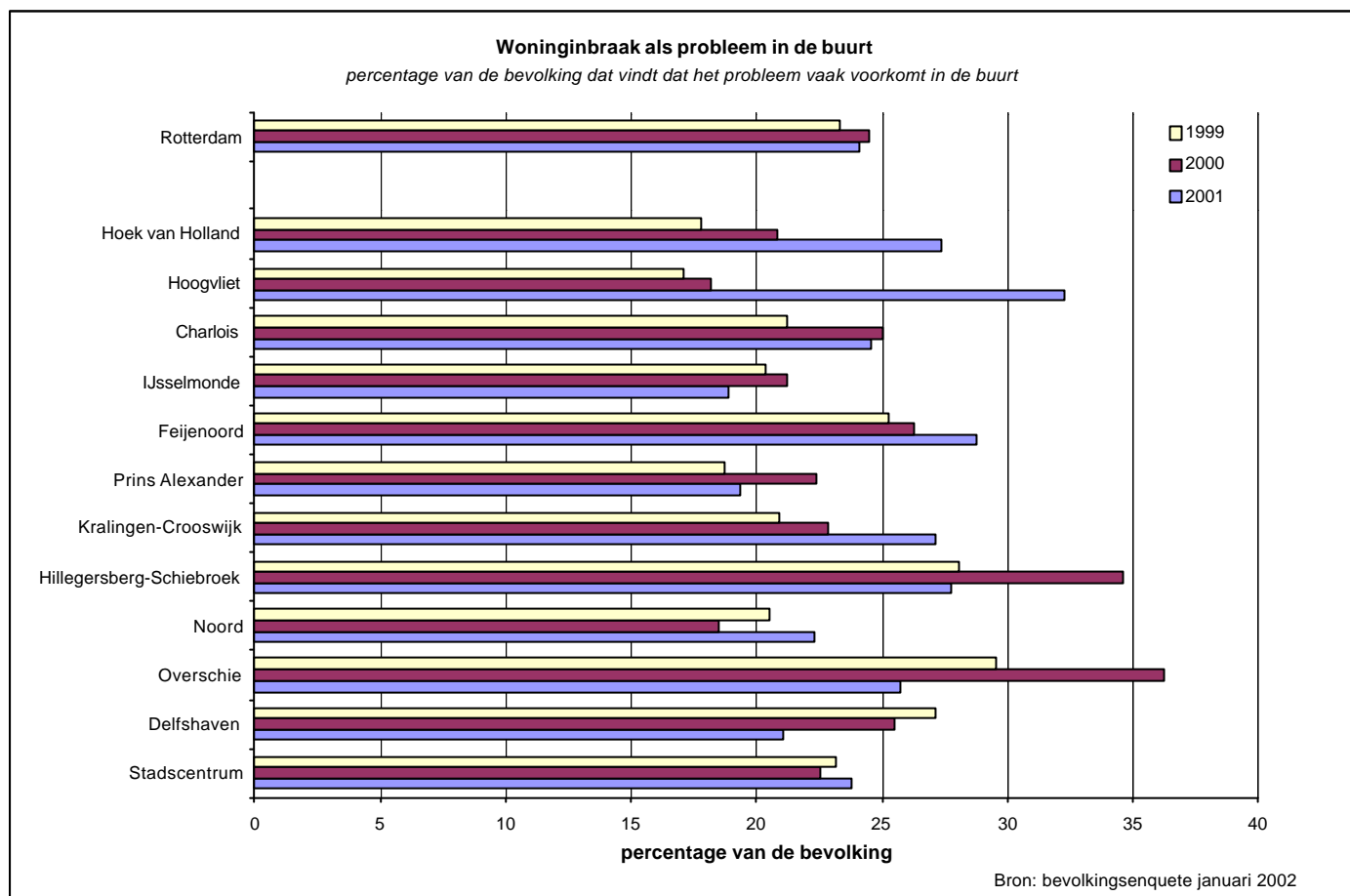
Bij inbraken in bedrijven en instellingen is sprake van een beeld dat duidelijk afwijkt van het beeld van de woninginbraken.

Opvallend is dat het aantal inbraken per 1.000 bedrijfsvestigingen veel hoger ligt dan het aantal woninginbraken per 1.000 woningen. Ruim 20% van de bedrijfsvestigingen wordt jaarlijks getroffen door een inbraak, tegenover iets meer dan 3% van de woningen.

Uit het kaartje hiernaast blijkt ook dat de concentratie in de stad anders is dan bij woninginbraken. De meeste bedrijfsinbraken vinden plaats in Charlois (ruim 31% van de bedrijven), gevolgd door IJsselmonde (25,8%) en het Stadscentrum (23,5%). Het aantal inbraken in bedrijven en instellingen is het laagst in Hoek van Holland (8,4%) en Overschie (10,4%).

Zoals uit de grafiek hiernaast blijkt, is ten opzichte van 1999 sprake van een duidelijke stijging van het aantal aangiften van inbraken in bedrijven en instellingen. In vergelijking met 2000 is er sprake van een daling.

In Kralingen-Crooswijk is sprake van een stijging in de gehele periode. In deze deelgemeente is deze stijging ook te zien bij de woninginbraken. Ook in Charlois en het Stadscentrum is in de gehele periode sprake van een stijging. In Delfshaven valt op dat na een beperkte daling in 2000 in 2001 sprake is van een sterke stijging, boven het niveau van 1999.

5.3 Woninginbraken als probleem in de buurt

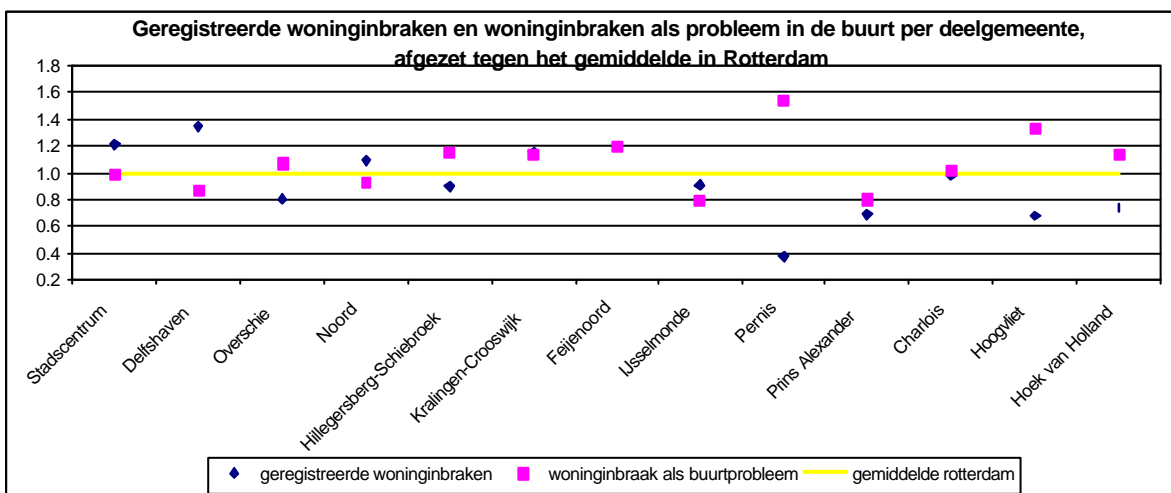
Ruim 24% van de Rotterdammers ervaart woninginbraken als een probleem dat vaak voorkomt in de buurt. De grafiek hiernaast laat zien in hoeverre woninginbraken als een probleem in de buurt worden gezien.

Stedelijk gezien is er sprake van een lichte daling ten opzichte van 2000, maar het percentage inwoners dat woninginbraken ziet als een buurtprobleem is nog steeds hoger dan in 1999.

Opvallend is dat in Pernis het percentage inwoners (37,1%) dat woninginbraken als een buurtprobleem ziet het hoogst is, terwijl het aantal aangiften van inbraak in de woning per 1.000 inwoners hier het laagste is en in 2001 zelfs is afgenomen. Ook in Hoogvliet (32,2%) en Feijenoord (28,8%) is het aandeel van de inwoners dat woninginbraken als een vaak voorkomend probleem in de buurt ervaart hoog. In IJsselmonde (18,9%) is dit percentage het laagst. In Hoek van Holland en Hoogvliet is het percentage van de bevolking dat woninginbraken een vaak voorkomend buurtprobleem vindt gestegen, in Hillegersberg-Schiebroek en Overschie is het gedaald.

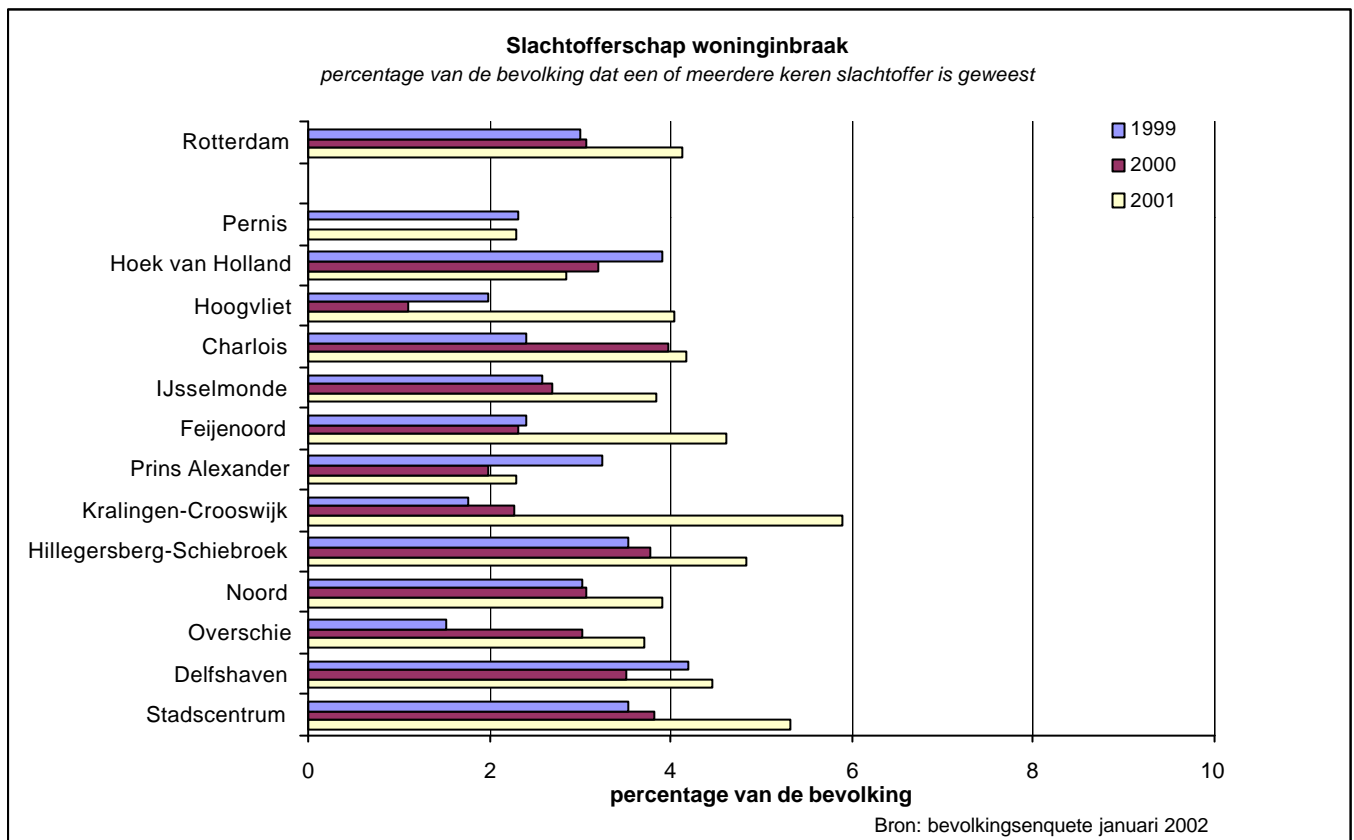
In de meeste deelgemeenten ligt de mate waarin woninginbraken als buurtprobleem wordt ervaren redelijk in lijn met wat er feitelijk aan woninginbraken is aangegeven en geregistreerd. Dat blijkt uit onderstaande grafiek.

De deelgemeenten, waar de relatie tussen de mate waarin woninginbraken als buurtprobleem wordt ervaren en het aantal geregistreerde woninginbraken afwijkt, worden apart belicht.

Zoals in de figuur is te zien komt de perceptie van woninginbraken als buurtprobleem in Pernis, Hoek van Holland en Hoogvliet niet overeen met het aantal aangiften in de deelgemeente. In deze deelgemeenten worden woninginbraken in grotere mate als probleem ervaren dan op grond van de aangiftecijfers verwacht zou worden.

Ook in Delfshaven is er een discrepantie tussen het aantal aangiften en de mate waarin de inwoners woninginbraken als buurtprobleem ervaren. Hier is echter sprake van een situatie waarbij de mate waarin woninginbraken als buurtprobleem ervaren worden beduidend lager is dan op grond van het aantal aangiften verwacht zou worden.

5.4 Slachtofferschap woninginbraken

Er is sprake van een duidelijke toename van het slachtofferschap van woninginbraken. Slachtofferschap van woninginbraken neemt in 2001 toe tot 4%, na enkele jaren stabiel rond de 3% te hebben gelegen.

Het stedelijke beeld is in de meeste deelgemeenten te herkennen. Met uitzondering van Hoek van Holland en Pernis stijgt overal het slachtofferschap van woninginbraken.

Opvallend is de sterke stijging in Hoogvliet, IJsselmonde, het Stadscentrum, Feijenoord en Kralingen-Crooswijk. Voor met name de laatste twee deelgemeenten is dat overeenkomstig het beeld uit aangiften en buurtproblemen.

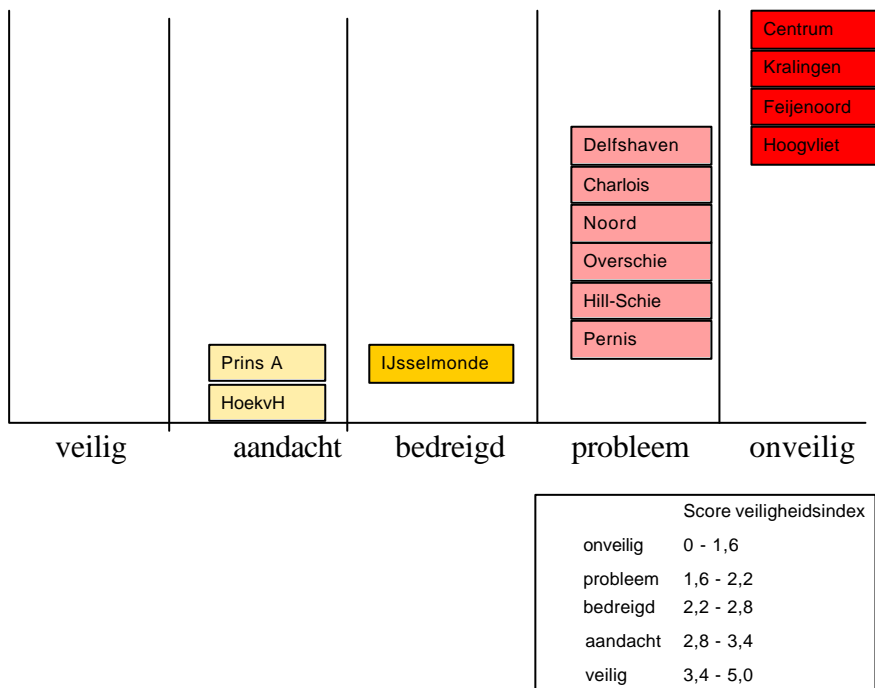
Slachtofferschap is het grootst in Kralingen-Crooswijk, gevolgd door het Stadscentrum.

De wijken Terbregge en Hoogvliet Noord (inbraak) en Hillegersberg Noord en Oude Westen (poging tot inbraak) zijn de wijken waar het slachtofferschap ruim boven het stedelijk gemiddelde ligt.

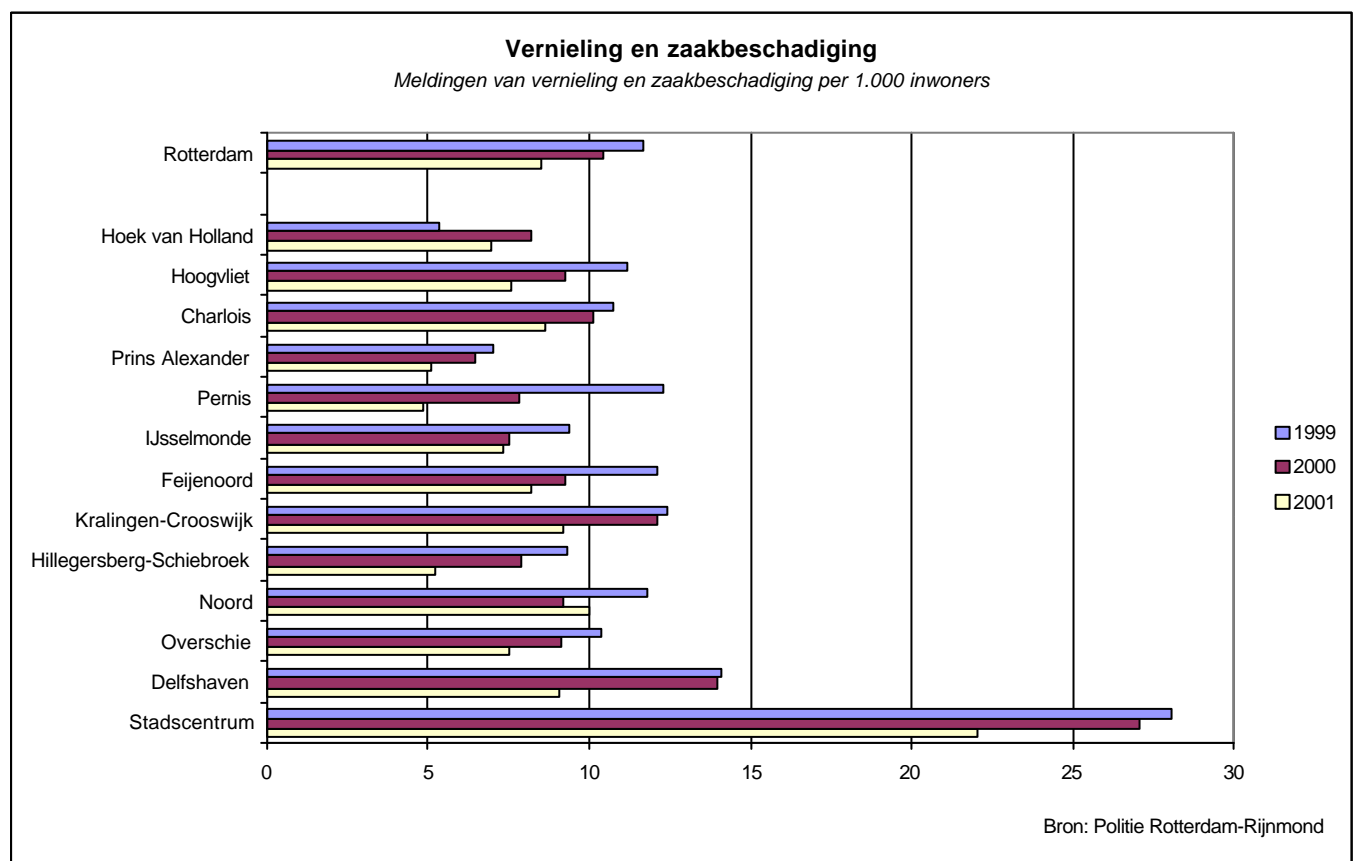
5.5 Conclusies over inbraken

Inbraken zijn een ernstig veiligheidsprobleem. In onderstaande figuur zijn de deelgemeenten gepositioneerd volgens de indeling van de veiligheidsindex.

Deelgemeenten ingedeeld naar onveiligheid door inbraken

Het figuur laat zien dat de deelgemeenten ingedeeld naar onveiligheid door inbraken voor het merendeel in de gevarenzone verkeren. In het Stadscentrum, Kralingen-Crooswijk, Feijenoord en Hoogvliet is de problematiek het ernstigst.

6 Vandalisme

Bij vandalisme gaat het om vernieling (bijvoorbeeld van bus- of tramhokjes of telefooncellen) en om bekladding van muren of gebouwen. Bij vandalisme wordt afzonderlijk gekeken naar de meldingen van kleine buitenbranden.

6.1 Geregistreerd vandalisme

In 2001 worden gemiddeld per 1.000 inwoners 8,5 gevallen van vandalisme gemeld. Op het kaartje hiernaast is de spreiding van gemeld vandalisme over de stad te zien.

Opvallend is de concentratie in het Stadscentrum en de deelgemeenten daaromheen op de rechter Maasoever. In het Stadscentrum is het aantal meldingen met 21,9 per 1.000 inwoners het hoogst. Per 1.000 inwoners meer dan 2 keer zo hoog als in Noord (10,0) dat op de tweede plaats staat. Hierbij is het effect van de centrumfunctie van het Stadscentrum te herkennen. Kralingen-Crooswijk (9,2) en Delfshaven (9,1) zijn na Noord de deelgemeenten met hoogste aantal aangiften per 1.000 inwoners.

'Op Zuid' is het aantal meldingen van vandalisme het hoogst in Feijenoord (8,7 per 1.000 inwoners).

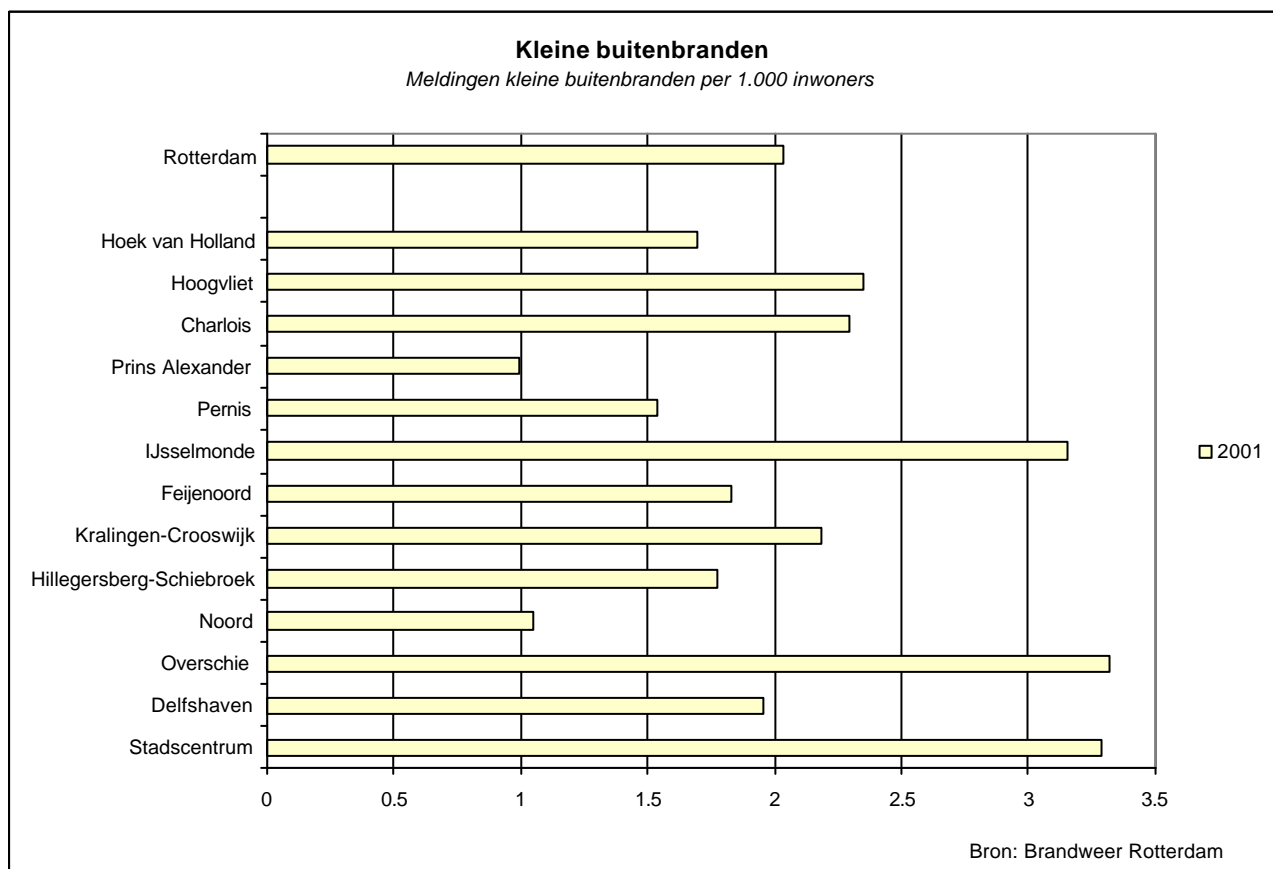
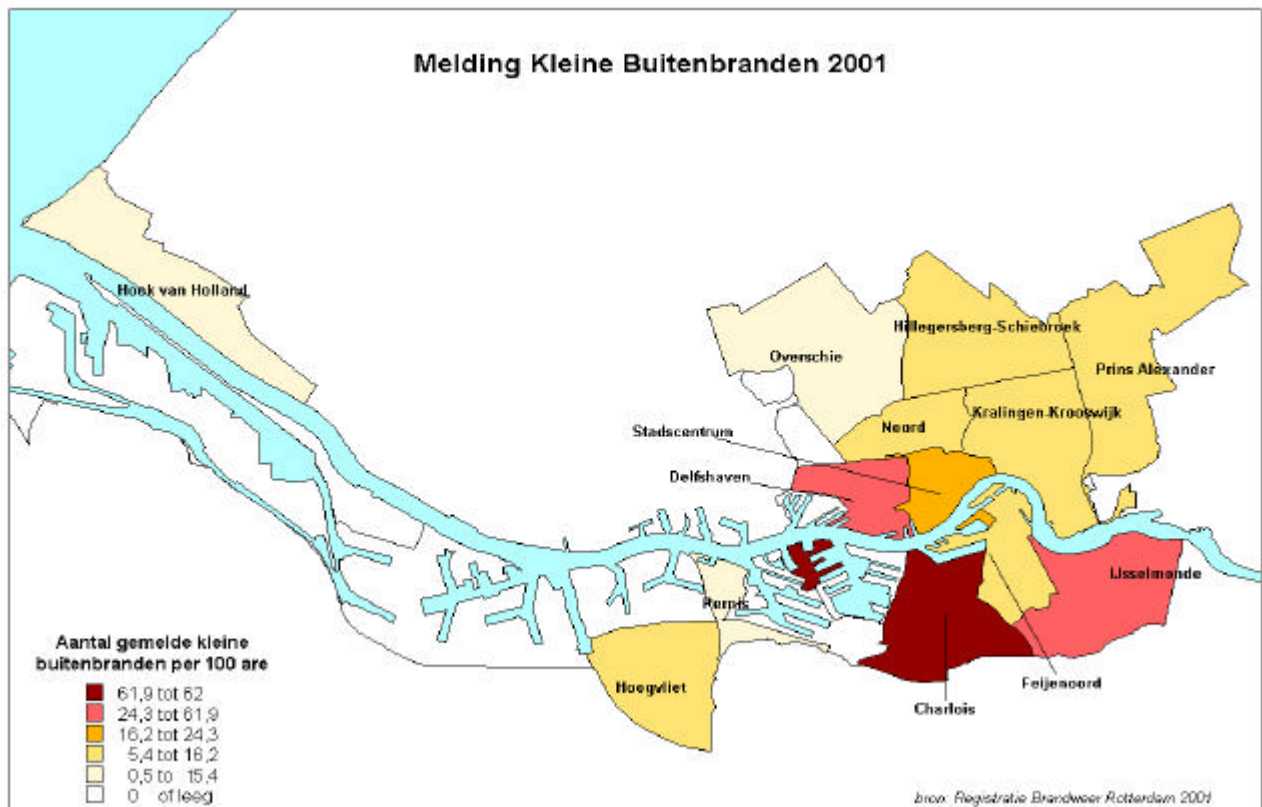
Uit de grafiek hiernaast blijkt dat het aantal meldingen van vernieling en zaaksbeschadiging afneemt. Met uitzondering van Noord is in alle deelgemeenten het aantal meldingen per 1.000 inwoners lager dan in 2000. In de meeste gevallen past dat in een tendens waarbij het aantal meldingen over de gehele periode daalt.

In onderstaande tabel zijn de wijken weergegeven waar de meeste meldingen worden gedaan van vernieling en zaaksbeschadiging.

Wijken	Aantal meldingen [#] vernieling / zaaksbeschadiging per wijk	t.o.v. het stedelijk aantal aangiften in %	cumulatief %
Stadsdriehoek C.S. kwartier	242	4,8%	4,8%
Groot IJsselmonde	241	4,8%	9,5%
Oude Noorden	215	4,2%	13,8%
Cool/Nieuwe Werk/Dijkzigt	211	4,2%	18,0%
Hoogvliet Zuid	195	3,9%	21,8%
Nieuwe Westen	162	3,2%	25,0%
Oude Westen	153	3,0%	28,0%
Vreewijk	147	2,9%	31,0%
Pendrecht	143	2,8%	33,8%
Kralingen West	141	2,8%	36,6%
Totaal	1.850		

[#] Absolute aantallen

Uit de tabel blijkt dat er geen duidelijke concentratie van vernieling / zaaksbeschadiging is. De 2 wijken met de meeste meldingen liggen op zeer verschillende plaatsen in de stad.

Buitenbranden

Kleine buitenbranden zijn vaak het gevolg van baldadigheid en vandalisme. Het aantal kleine buitenbranden wordt genormaliseerd naar de oppervlakte van de deelgemeente. Er zijn geen gegevens beschikbaar over de jaren vóór 2001.

Wanneer naar de kleine buitenbranden gekeken wordt zoals weergegeven op het kaartje hiernaast, ontstaat een beeld dat afwijkt van het beeld van vernieling en zaaksbeschadiging. Kleine buitenbranden doen zich (afgezet tegen het oppervlakte) het meest voor in Charlois, gevolgd door IJsselmonde en Delfshaven. Het Stadscentrum staat in dit geval 'slechts' op de vierde plaats.

Indien gekeken wordt naar het aantal buitenbranden per 1.000 inwoners (zie grafiek hiernaast) blijkt dat het Stadscentrum weer bijna de hoogste positie inneemt.

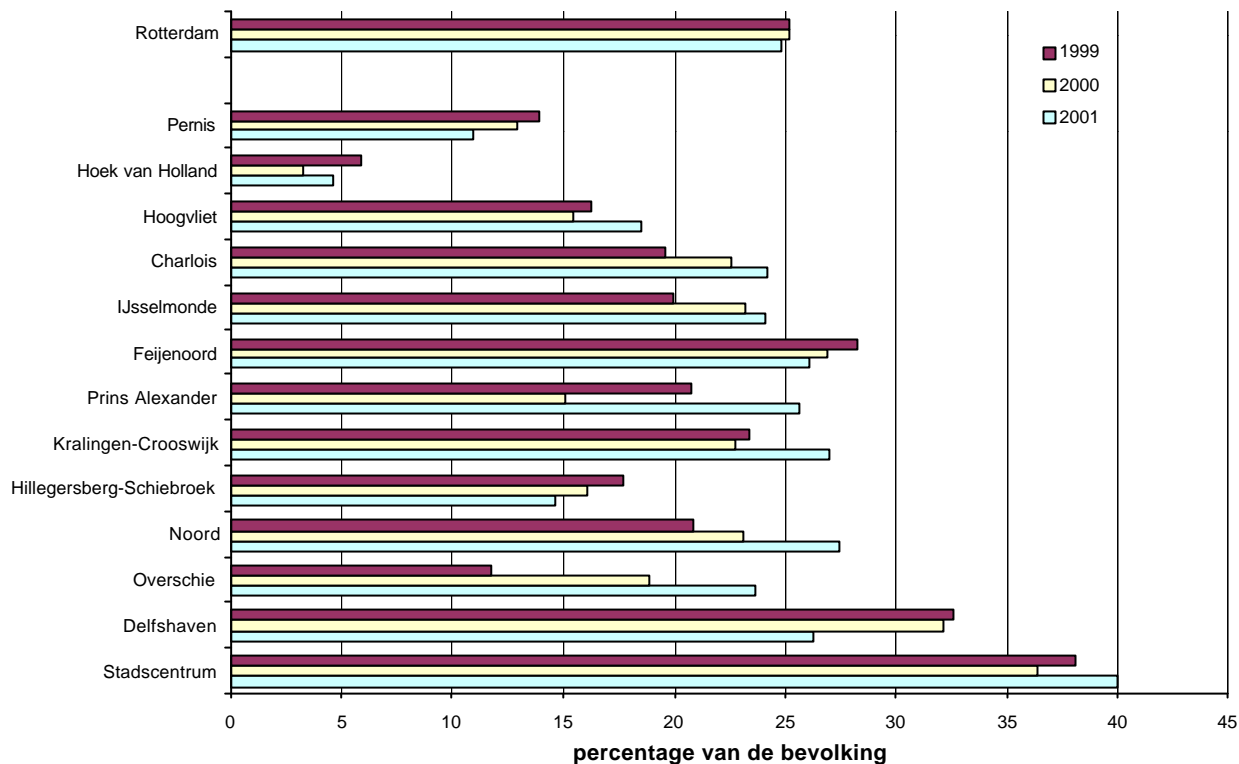
Op de eerste plaats komt Overschie, dat afgezet tegen de oppervlakte een gering aantal buitenbranden heeft.

In IJsselmonde is het beeld consistent Deze deelgemeente neemt bij de buitenbranden een hoge positie in, zowel afgezet tegen de oppervlakte als afgezet tegen het aantal inwoners.

Bekladding van muren en/of gebouwen als probleem in de buurt

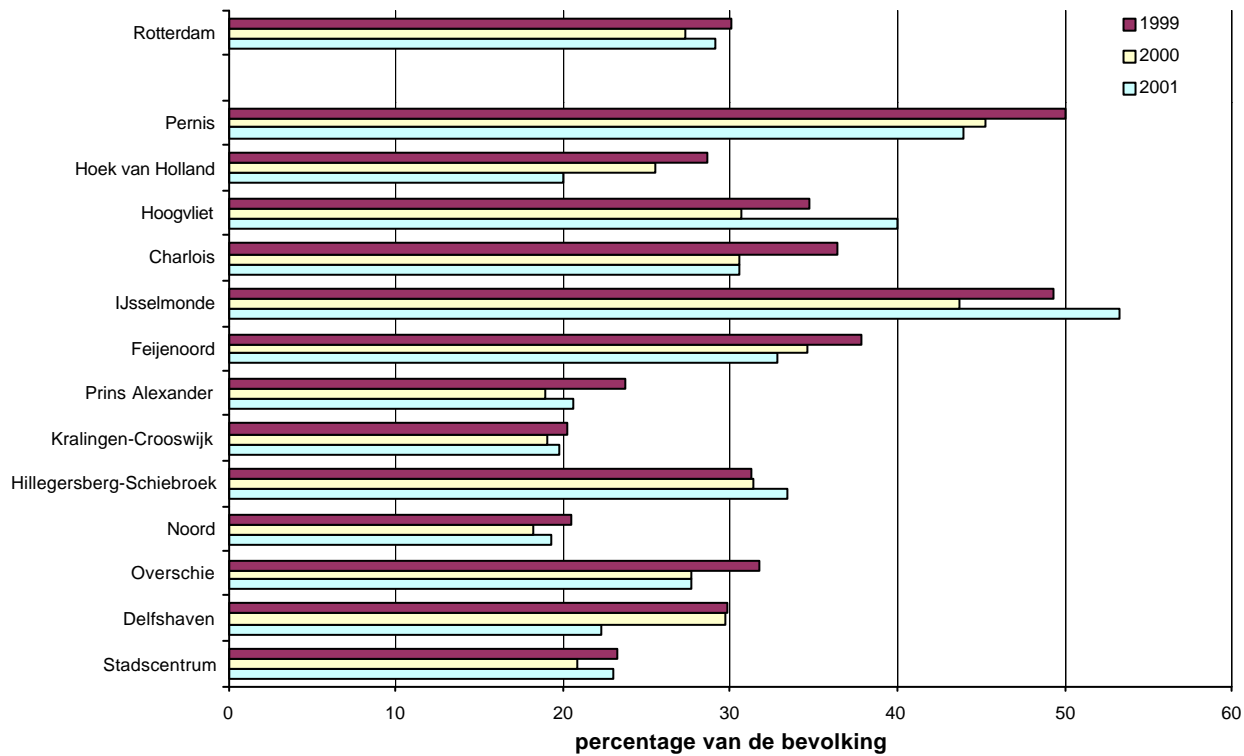
percentage van de bevolking dat vindt dat het probleem vaak voorkomt in de buurt

bron: Bevolkingsenquête

Vernieling als probleem in de buurt

percentage van de bevolking dat vindt dat het probleem vaak voorkomt

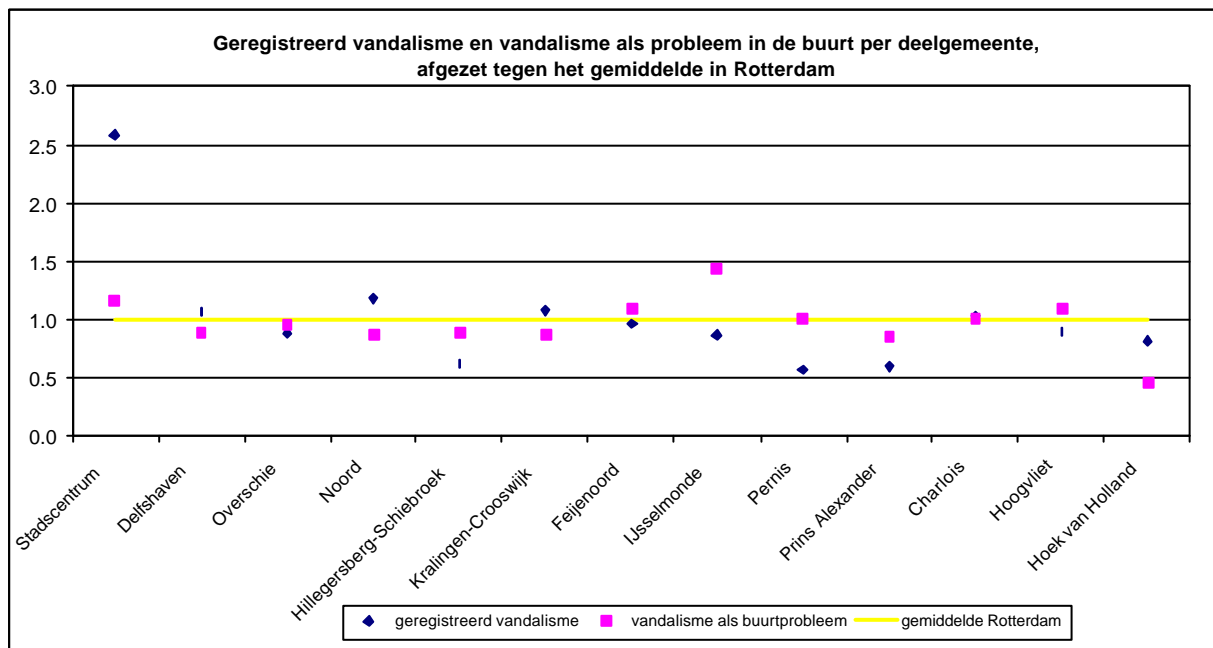
Bron: bevolkingsenquête januari 2002

6.2 Vandalisme als probleem in de buurt

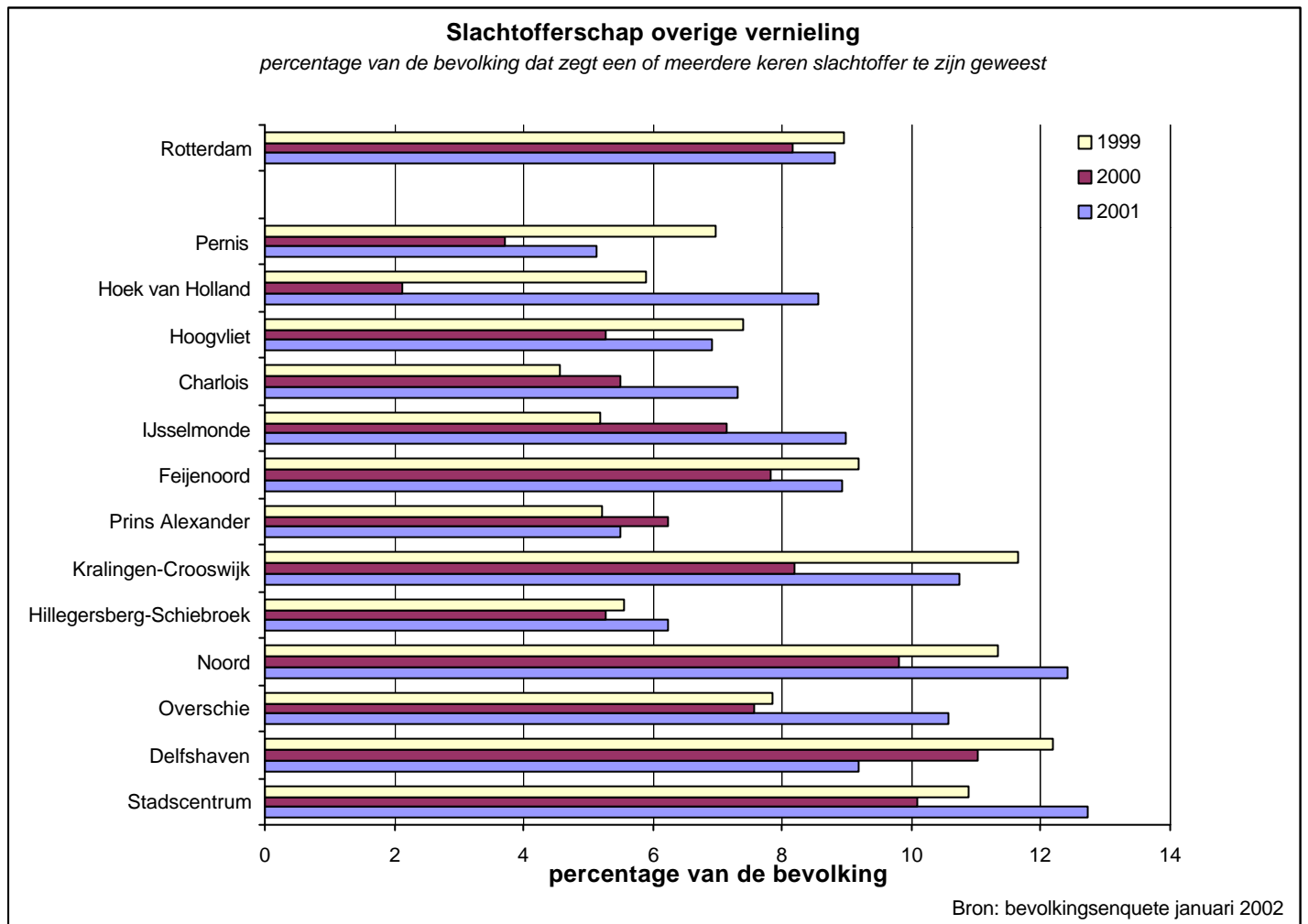
Een kwart van de Rotterdammers (24,8%) ervaart bekladding als een buurtprobleem. In het Stadscentrum ligt het percentage het hoogst met 40%, gevolgd door Noord en Kralingen-Crooswijk, waar respectievelijk 27,5% en 27% van de bevolking bekladding als buurtprobleem ervaart. In Hoek van Holland wordt bekladding het minst als buurtprobleem ervaren, namelijk door minder dan 5%.

Het aantal Rotterdammers dat bekladding ervaart als een buurtprobleem is redelijk stabiel. Er is sprake van een geringe daling ten opzichte van de voorgaande jaren. Op deelgemeentelijk niveau is voor bekladding zowel sprake van een toename (Overschie en Noord) als een afname (Delfshaven en Hillegersberg /Schiebroek).

Bijna dertig procent van de Rotterdammers ervaart vernieling als een buurtprobleem. Vernieling wordt in IJsselmonde en Pernis door respectievelijk 53% en 44% van de bewoners als buurtprobleem ervaren, gevolgd door Hoogvliet (40%). De hoge score in IJsselmonde is opvallend en komt niet overeen met het aantal meldingen in deze deelgemeente. Opvallend is het lage percentage in Noord voor vernieling als buurtprobleem (19%).

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat registratie en perceptie uit elkaar lopen in IJsselmonde, Pernis, Hillegersberg-Schiebroek en Prins Alexander. Hier worden de problemen in hogere mate ervaren dan op basis van het aantal meldingen verwacht zou worden. In Hoek van Holland, het Stadscentrum en Noord is sprake van een omgekeerde situatie. Daar wordt vernieling in mindere mate als buurtprobleem ervaren dan uit het aantal meldingen kan worden afgeleid.

6.3 Slachtofferschap Vandalisme

Voor het slachtofferschap van vandalisme is gekeken naar het percentage van de bevolking dat zegt één of meerdere keren slachtoffer te zijn geweest van vernieling. De resultaten zijn weergegeven in de grafiek hiernaast.

Van de Rotterdammers zegt 8,8% slachtoffer te zijn geweest van vernieling. Dit percentage is hoger dan in 2000, maar iets lager dan in 1999.

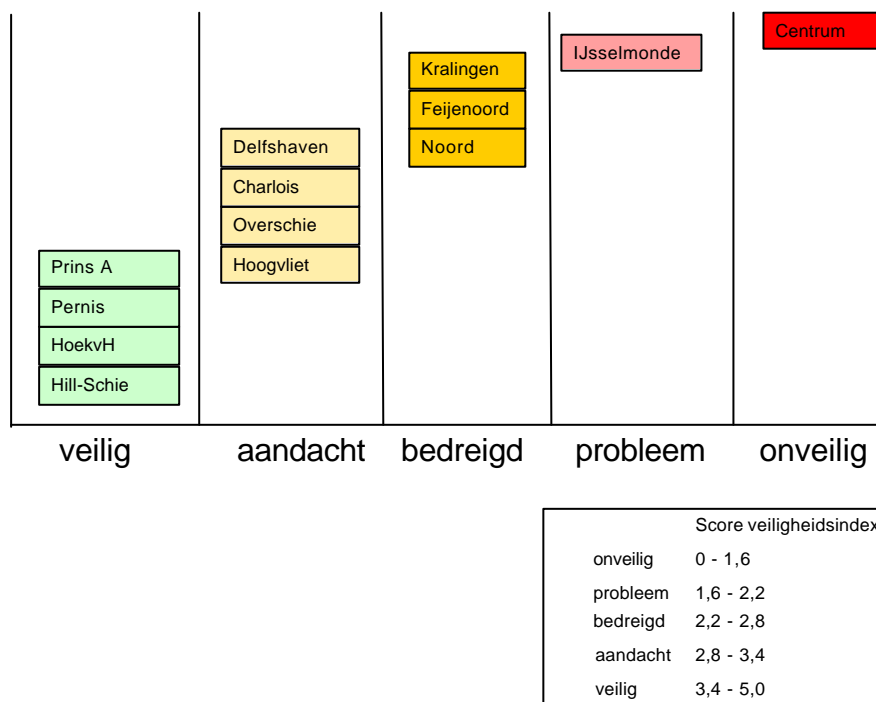
In het Stadscentrum is het percentage slachtoffers het hoogste, gevolgd door Noord. In voorgaande jaren was dit het hoogste in Delfshaven, maar door de voortdurende daling in Delfshaven en de sterke stijging in het Stadscentrum hebben deze deelgemeenten van plaats gewisseld.

De ontwikkeling in IJsselmonde, Overschie en Charlois is opvallend in de sterke stijging die hier in de afgelopen 3 jaren is opgetreden. IJsselmonde is hierdoor tot boven het stedelijke gemiddelde gestegen.

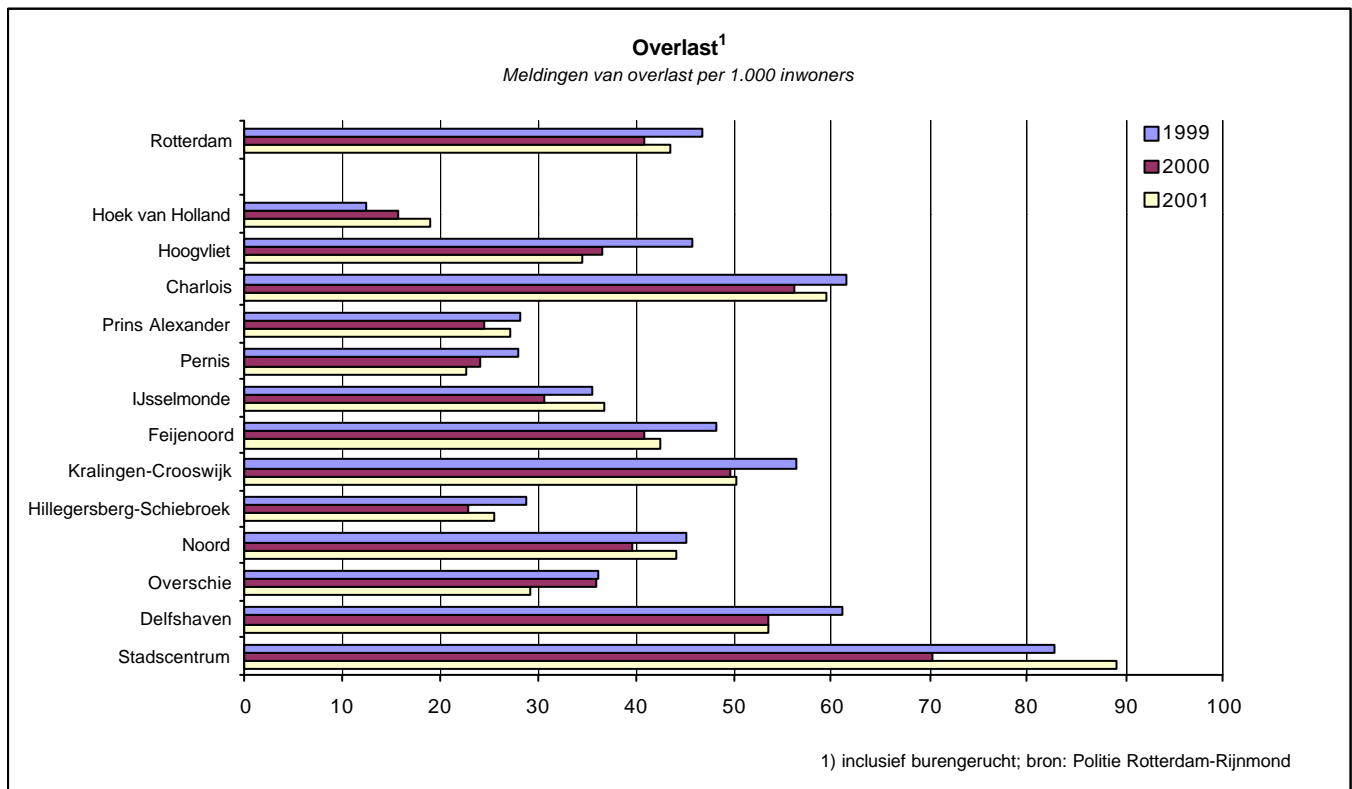
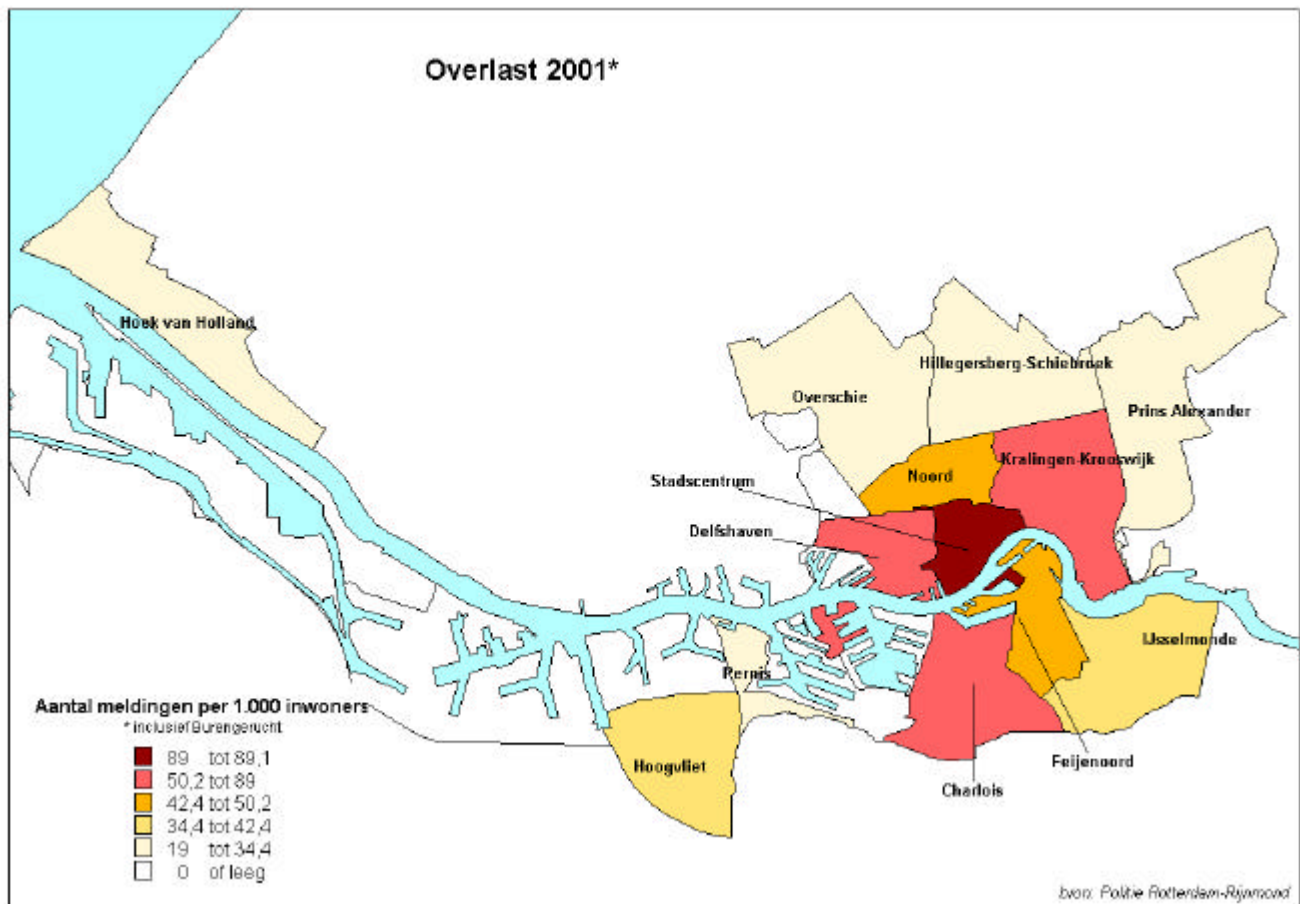
6.4 Conclusies over vandalisme

Indien de typering van deelgemeenten volgens de veiligheidsindex wordt gehanteerd voor uitsluitend drugsoverlast, kunnen de deelgemeenten worden gepositioneerd zoals in onderstaande figuur is weergegeven. Duidelijk blijkt dat de problemen rond vandalisme het grootst zijn in het Stadscentrum.

Deelgemeenten ingedeeld naar onveiligheid door vandalisme

IJsselmonde is de deelgemeente die qua ernst direct volgt op het Stadscentrum. Dit wordt met name veroorzaakt door de negatieve perceptie van bewoners over vandalisme in de buurt. In Prins Alexander, Pernis, Hoek van Holland en Hillegersberg-Schiebroek is sprake van een relatief gering probleem.

7 Overlast

Onder overlast worden verschillende vormen van overlast begrepen, te weten: overlast door jongeren, dronken personen, lastigvallen op straat, burengerucht en overlast algemeen.

7.1 Geregistreeerde overige overlast.

Het aantal meldingen van burengerucht en overlast is redelijk stabiel, met een lichte stijging voor de stad als geheel. Ten opzichte van 1999 is de situatie licht verbeterd. Voor het Stadscentrum geldt dat sprake is van een duidelijke verslechtering, tot ruim boven het niveau van 1999. Het aantal meldingen per 1.000 inwoners van overlast is hier het hoogste van de stad. Charlois neemt de tweede plaats in met 59,4 meldingen per 1.000 inwoners, gevolgd door Delfshaven en Kralingen-Crooswijk.

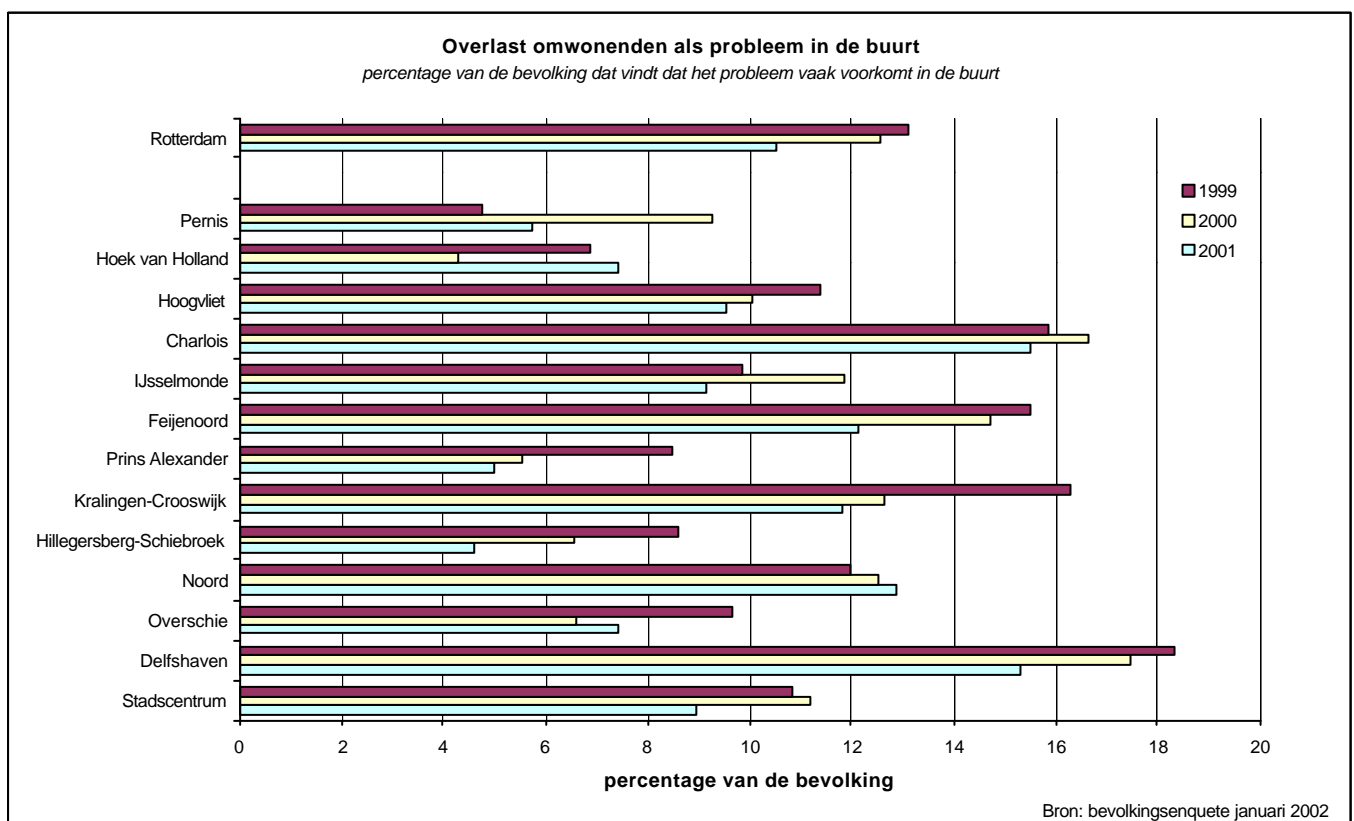
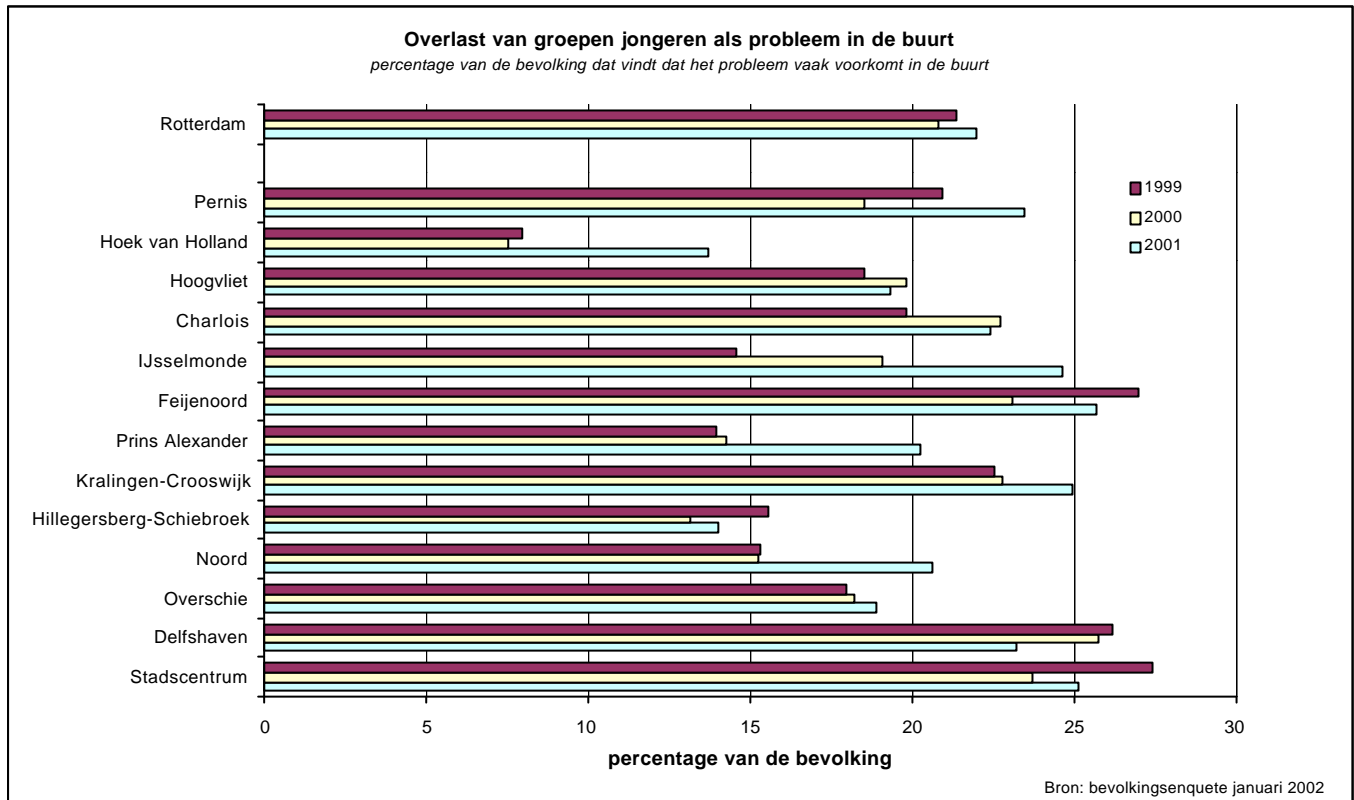
In Hoek van Holland is het aantal meldingen per 1.000 inwoners het laagst, maar er is wel sprake van een sterke stijging, met ruim 50% ten opzichte van 1999.

In onderstaande tabel zijn de wijken opgenomen met het hoogste aantal meldingen.

Wijken	Aantal meldingen [#] overlast	t.o.v. het stedelijk	cumulatief %
	Per wijk	aantal meldingen in %	
Groot IJsselmonde	1.094	4,2%	4,2%
Kralingen West	996	3,8%	8,1%
Nieuwe Westen	928	3,6%	11,7%
Cool/Nieuwe Werk/Dijkzigt	901	3,5%	15,1%
Oude Noorden	895	3,5%	18,6%
Tarwewijk	862	3,3%	21,9%
Zuidwijk	800	3,1%	25,0%
Hoogvliet Zuid	796	3,1%	28,1%
Pendrecht	793	3,1%	31,1%
Oude Westen	792	3,1%	34,2%
Totaal	8.857		

[#] Absolute aantallen

Er is geen grote concentratie aan te wijzen voor de meldingen van overlast. Opvallend is wel dat de wijk Groot-IJsselmonde in absolute zin het hoogste aantal meldingen heeft. Deze positie laat zich verklaren door de omvang van deze wijk en de aangiftebereidheid (normbesef).

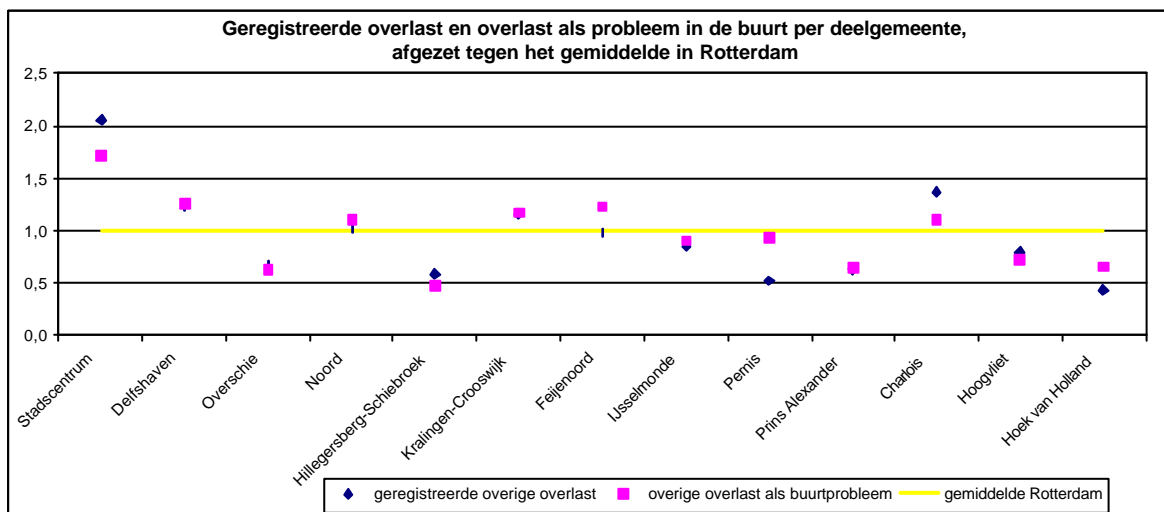
7.2 Overige overlast als probleem in de buurt

Voor overlast als probleem in de buurt wordt ingegaan op overlast door groepen jongeren en overlast door omwonenden. Uit de bevolkingsenquête blijkt dat de meeste mensen aangeven vooral van deze problemen last te hebben.

Ruim een vijfde van de Rotterdammers ervaart overlast van jongeren als een groot buurtprobleem. Feijenoord is de deelgemeente waar dit probleem het meest wordt ervaren, gevolgd door het Stadscentrum en Delfshaven. De stijging die te zien is in Noord, Hoek van Holland en IJsselmonde is aanzienlijk. Met name in IJsselmonde is daarbij sprake van een sterke stijging die in de gehele periode zichtbaar is. Indien deze ontwikkeling zich voortzet mag verwacht worden dat de problematiek in IJsselmonde het ernstigst zal worden van de stad. Gevraagd naar het grootste buurtprobleem antwoordt 22% van de Rotterdammers 'overlast door jongeren'.

Overlast van omwonenden ervaart ruim tien procent van de bevolking als een vaak voorkomend probleem. De problematiek is het grootst in Charlois, gevolgd door Delfshaven. Het Stadscentrum neemt 'slechts' een achtste plaats in.

Op straat lastig gevallen worden daalt stedelijk, dit wordt met name veroorzaakt door de daling in Delfshaven. In de meeste deelgemeenten neemt het als buurtprobleem toe. Uitschieters zijn (zowel absoluut als relatief) IJsselmonde, Feijenoord, Kralingen-Crooswijk en Noord. Ook in Charlois vindt meer dan 10% van de bewoners dat het een groot probleem in de buurt is.

De perceptie van overlast als buurtprobleem komt redelijk overeen met het beeld uit de meldingen (zie bovenstaande grafiek). Alleen het Stadscentrum wijkt af. Ook in Charlois wordt overlast als probleem in de buurt minder vaak genoemd dan uit de meldingen blijkt. In Feijenoord, Pernis en Hoek van Holland is de situatie omgekeerd, daar ervaren de bewoners overlast een erger buurtprobleem dan op basis van de objectieve gegevens zou worden verwacht.

De hoogste percentages van overlast als buurtprobleem komen in de volgende wijken voor:

- lastiggevalen worden op straat in het Oude Westen
- dronken personen op straat op het Zuidplein
- overlast van omwonenden in Bospolder
- overlast van groepen jongeren in Katendrecht.

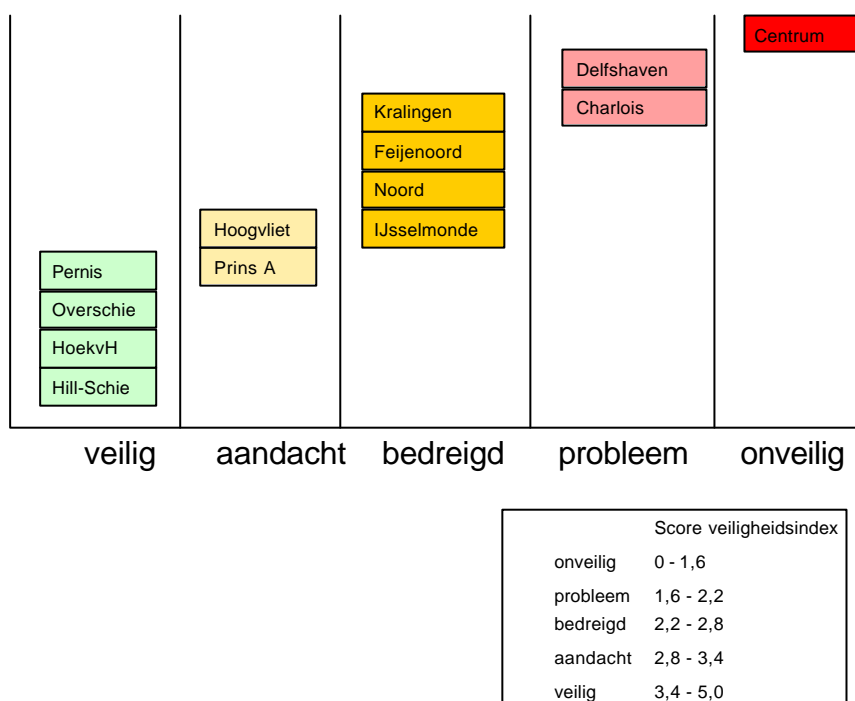
7.3 Slachtofferschap overlast

Hierover is geen informatie beschikbaar uit de bevolkingsenquête.

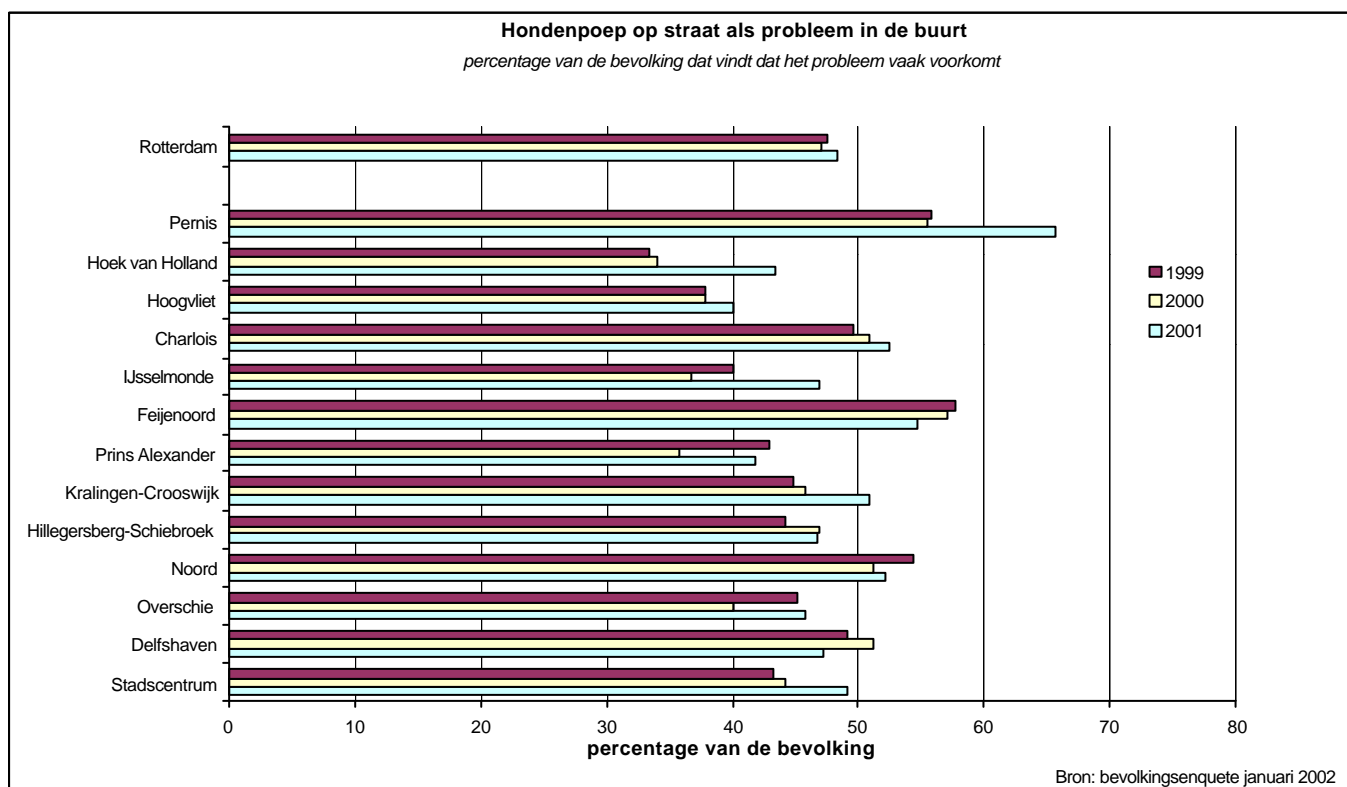
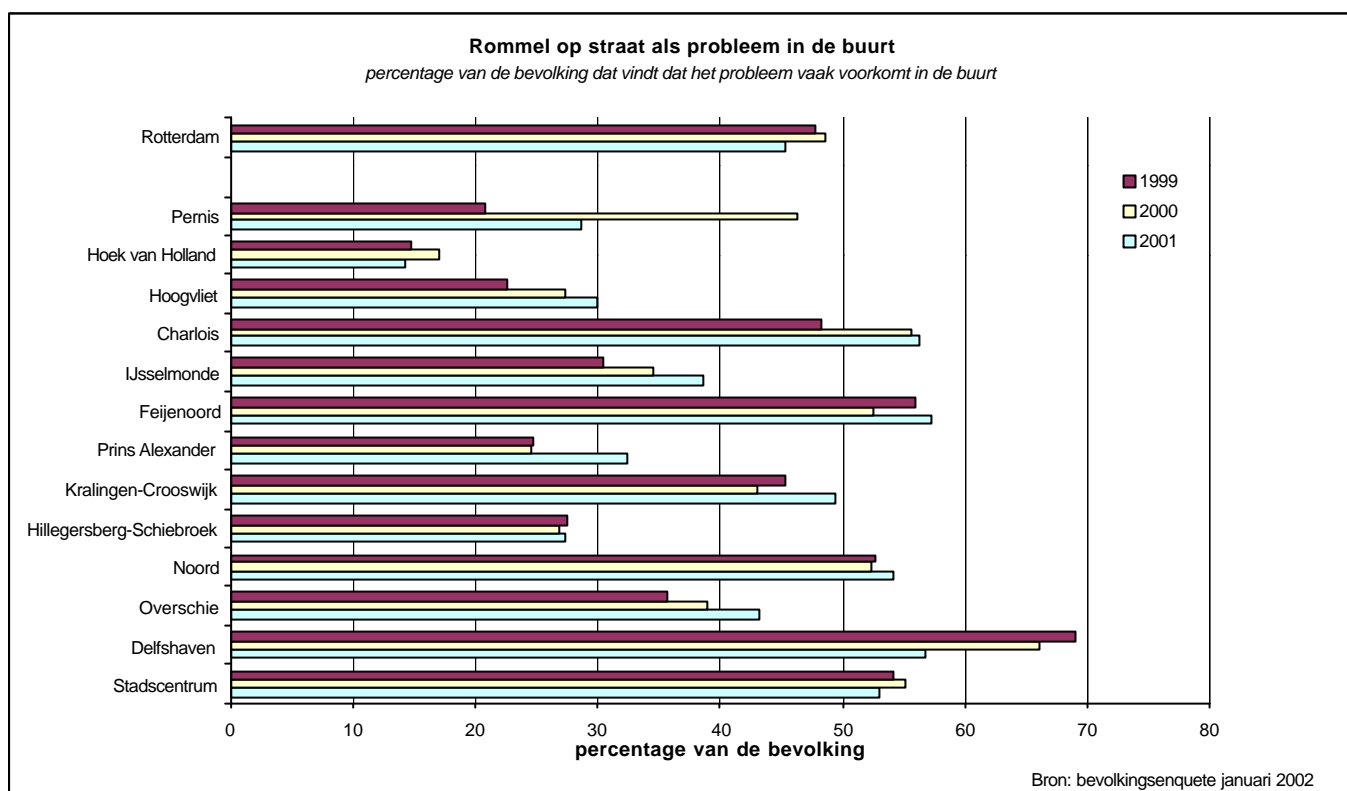
7.4 Conclusies over overlast

In onderstaande figuur zijn de deelgemeenten gepositioneerd op basis van de indexscore voor overlast.

Deelgemeenten ingedeeld naar onveiligheid door overlast

In het Stadscentrum, Delfshaven en Charlois zijn de problemen met overlast het grootst. Pernis, Overschie, Hoek van Holland en Hillegersberg-Schiebroek kennen op dit terrein de minste problemen.

8 Schoon en heel

8.1 Registratie van problemen rond schoon en heel

Voor de registratie van problemen over schoon en heel kan in de toekomst gebruik worden gemaakt van de meldingen in het Meldingen Systeem Buitenruimte. Op dit moment wordt dit systeem echter nog heel verschillend gebruikt. Dit heeft tot gevolg dat er thans geen betrouwbare en vergelijkbare informatie beschikbaar is.

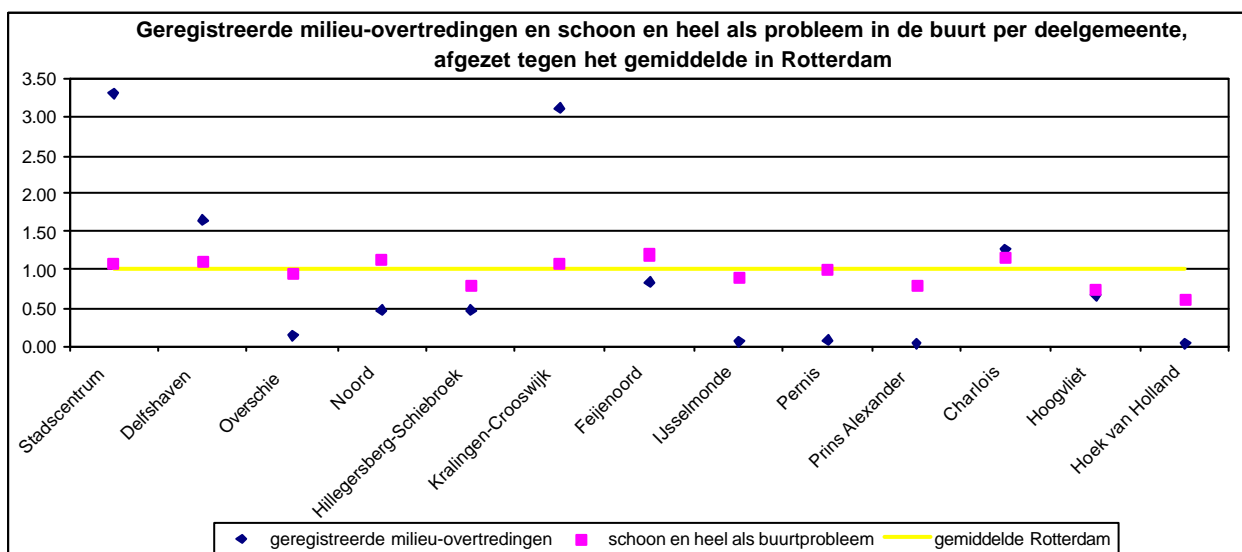
8.2 Schoon en heel als probleem in de buurt

Voor de problemen die de bevolking ervaart ten aanzien van 'schoon en heel' is gevraagd in hoeverre rommel op straat en hondenpoep als buurtprobleem worden ervaren.

Bijna de helft van de Rotterdammers ervaart rommel op straat en hondenpoep als een buurtprobleem. In Feijenoord en Delfshaven ervaart bijna zestig procent van de bewoners rommel op straat als een groot buurtprobleem, terwijl in Hoek van Holland 14% van de bevolking rommel op straat een buurtprobleem noemt. Hondenpoep wordt in Pernis (65%) en Feijenoord (55%) door de meeste bewoners genoemd als buurtprobleem en in Hoogvliet door het minst aantal bewoners (40,1%).

De wijken waar de meeste bewoners aangeven rommel op straat als groot buurtprobleem te ervaren zijn Pendrecht (69,7%) en Katendrecht (68,9%). Voor hondenpoep zijn dat de wijken Oude Noorden (68%) en Hillegersberg Zuid (67,4%).

In onderstaande figuur zijn de geregistreerde milieu-overtredingen vergeleken met de mate waarin 'schoon en heel' als buurtprobleem wordt ervaren.

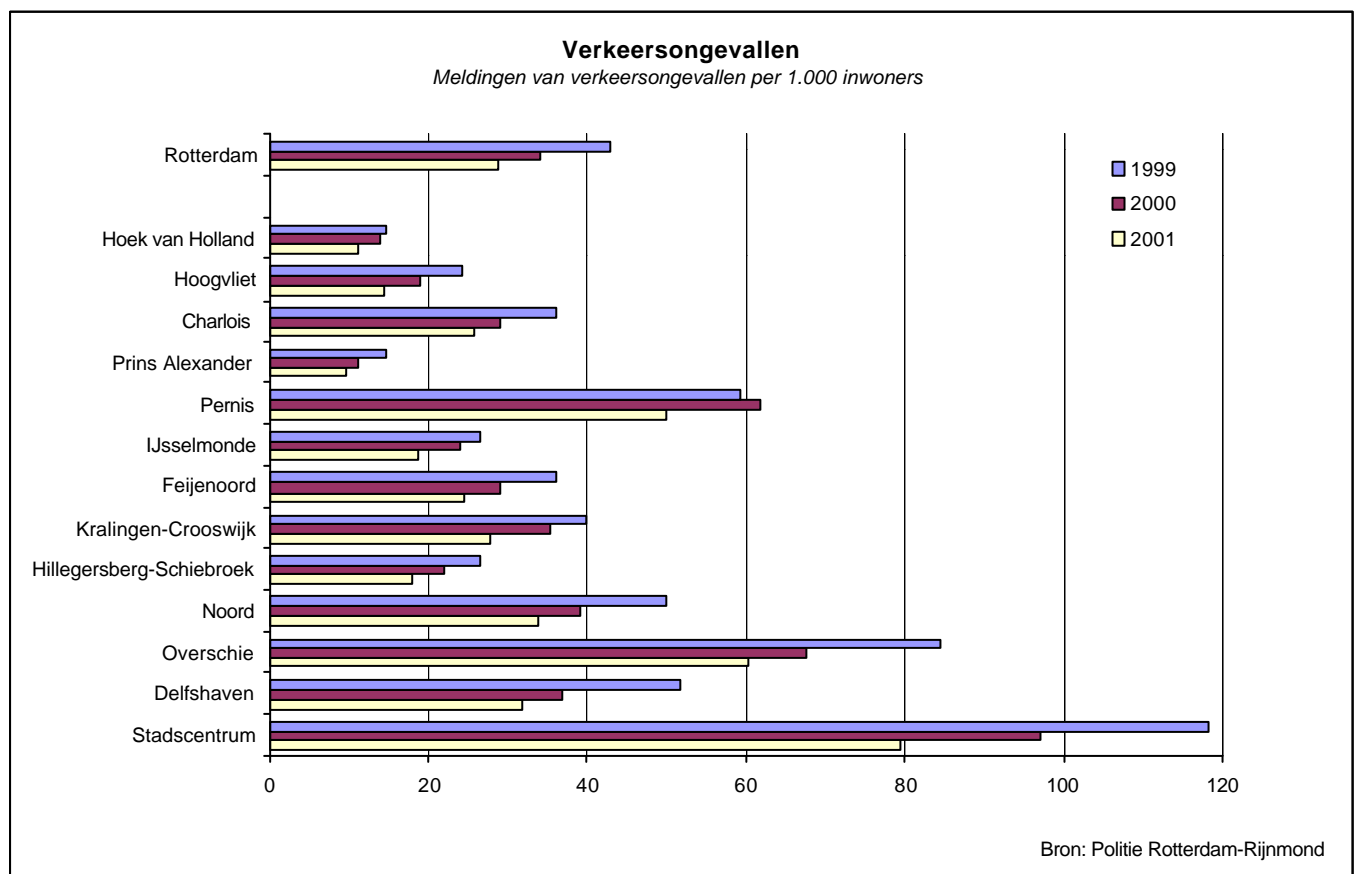
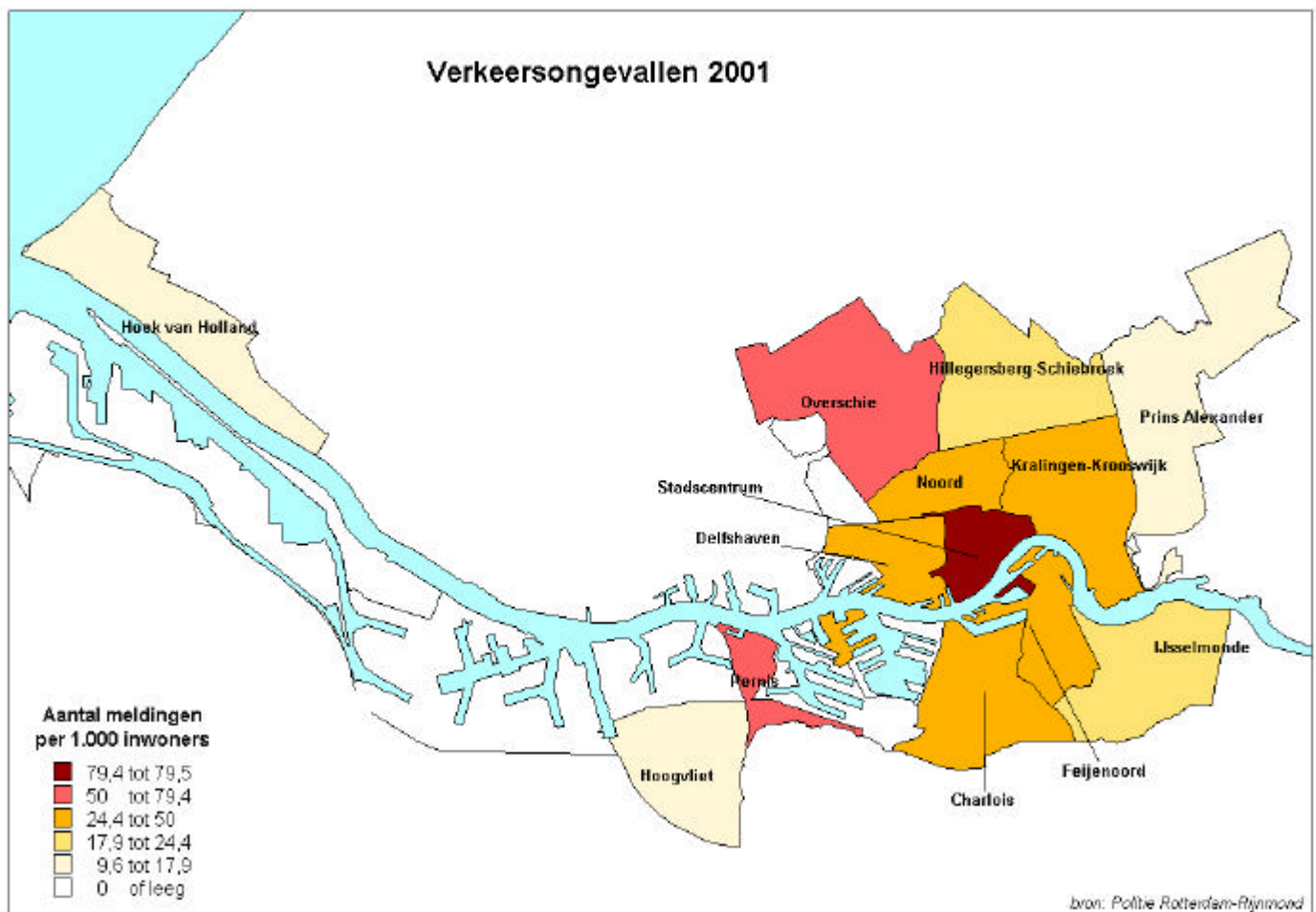

In de meeste gevallen is er sprake van een discrepantie tussen de opgespoorde overtredingen en de mate waarin schoon en heel als probleem wordt ervaren. Alleen in Charlois en Hoogvliet is er een duidelijke samenhang.

Bij milieu-overtredingen gaat het meestal om delicten die opgespoord moeten worden. Bovenstaande figuur roept de vraag op of de opsporingsinspanningen voldoende zijn afgestemd op de probleembeleving van de bevolking.

8.3 Slachtofferschap 'schoon en heel'

Hierover is geen informatie beschikbaar uit de bevolkingsenquête.

9 Verkeer

Voor onveiligheid door verkeer is gekeken naar het aantal verkeersongevallen in de stad Rotterdam en de deelgemeenten

9.1 Geregistreerde verkeersongevallen

Uit het kaartje hiernaast blijkt dat de meeste verkeersongevallen per 1.000 inwoners worden gemeld in het Stadscentrum, gevolgd door Overschie en Pernis.

In de periode van 1999 – 2001 tekent zich een duidelijke daling af van het aantal gemelde verkeersongevallen. In 1999 werden 42,7 meldingen gedaan per 1.000 inwoners, in 2001 is dit gedaald tot 28,7 per 1.000 inwoners.

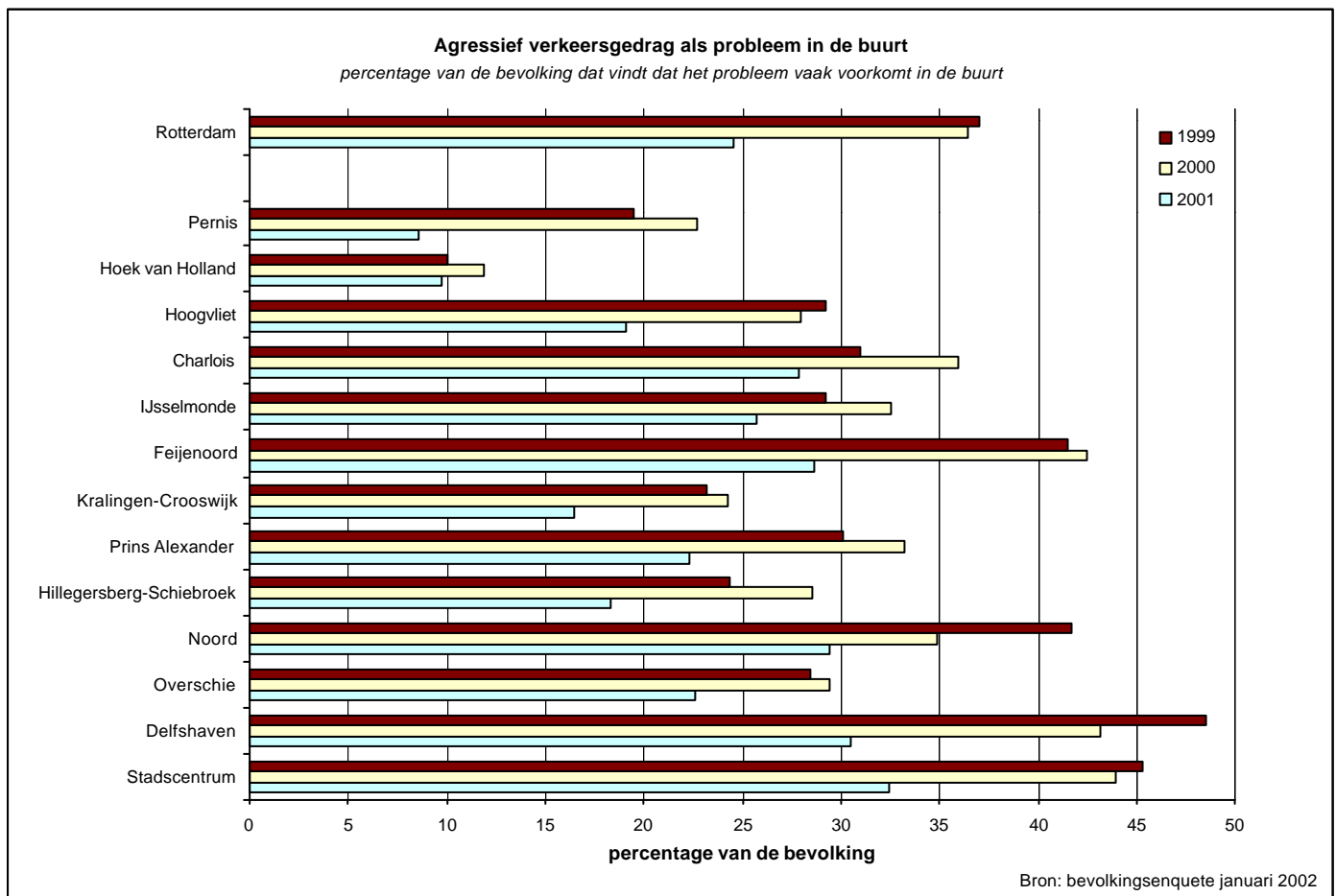
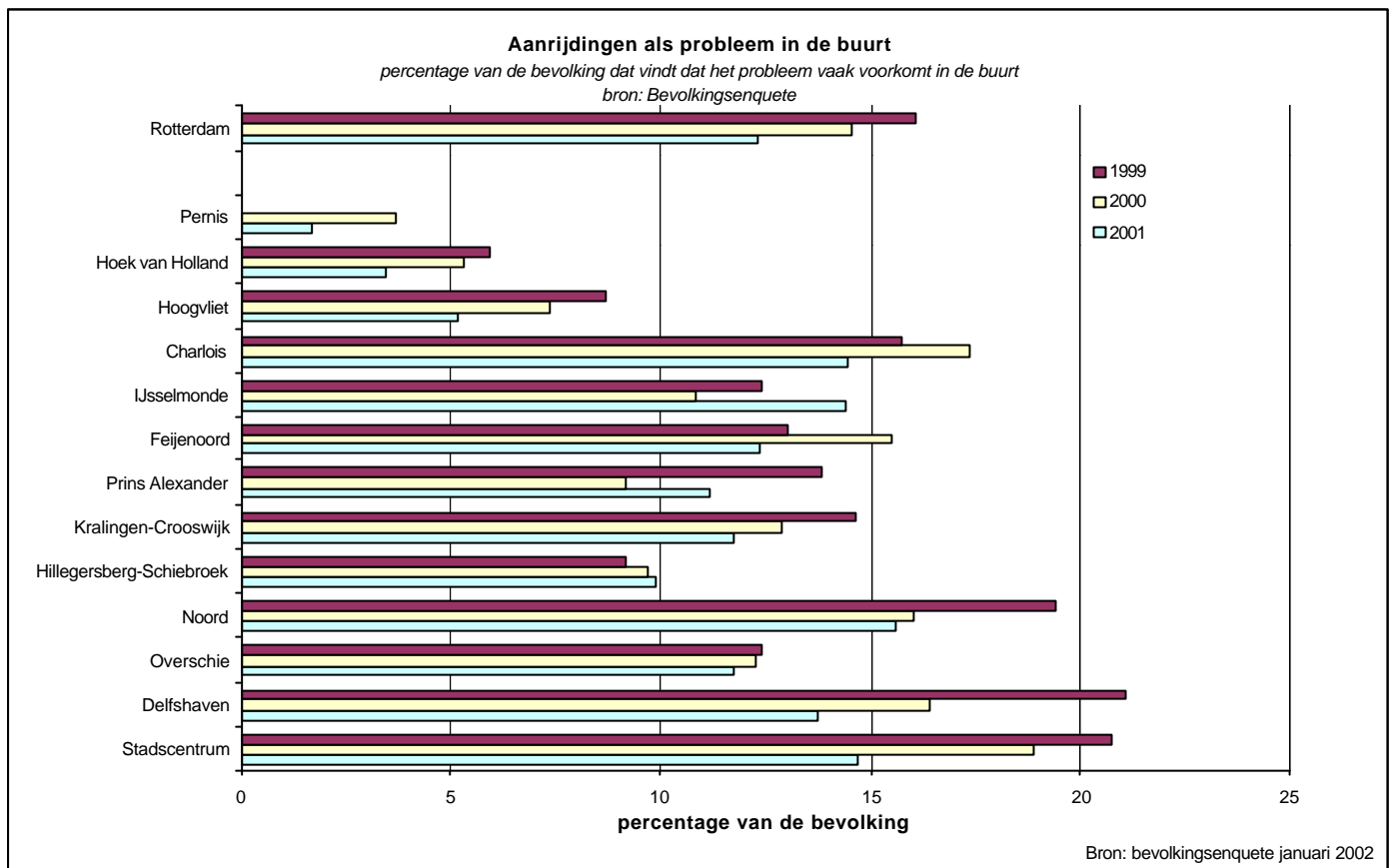
De daling is in de hele stad zichtbaar. In het Stadscentrum is de daling het grootst.

In onderstaande tabel zijn de wijken weergegeven waar de meeste meldingen van verkeersongevallen zijn gedaan.

Wijken	Aantal meldingen [#] verkeersongevallen per wijk	t.o.v. het stedelijk aantal meldingen in %	cumulatief %
Stadsdriehoek C.S. kwartier	914	5,3%	5,3%
Cool/Nieuwe Werk/Dijkzigt	766	4,5%	9,8%
Nieuwe Westen	624	3,6%	13,5%
Groot IJsselmonde	600	3,5%	17,0%
Oude Noorden	556	3,2%	20,2%
Middelland	537	3,1%	23,4%
Kleinpolder	507	3,0%	26,3%
Overschie e.o.	474	2,8%	29,1%
Oude Westen	438	2,6%	31,6%
Spaanse Polder	429	2,5%	34,2%
Totaal	5.845		

[#] Absolute aantallen

Uit deze tabel blijkt dat de meeste verkeersongevallen zich voordoen in het centrum. Van een duidelijke concentratie in de stad is geen sprake.

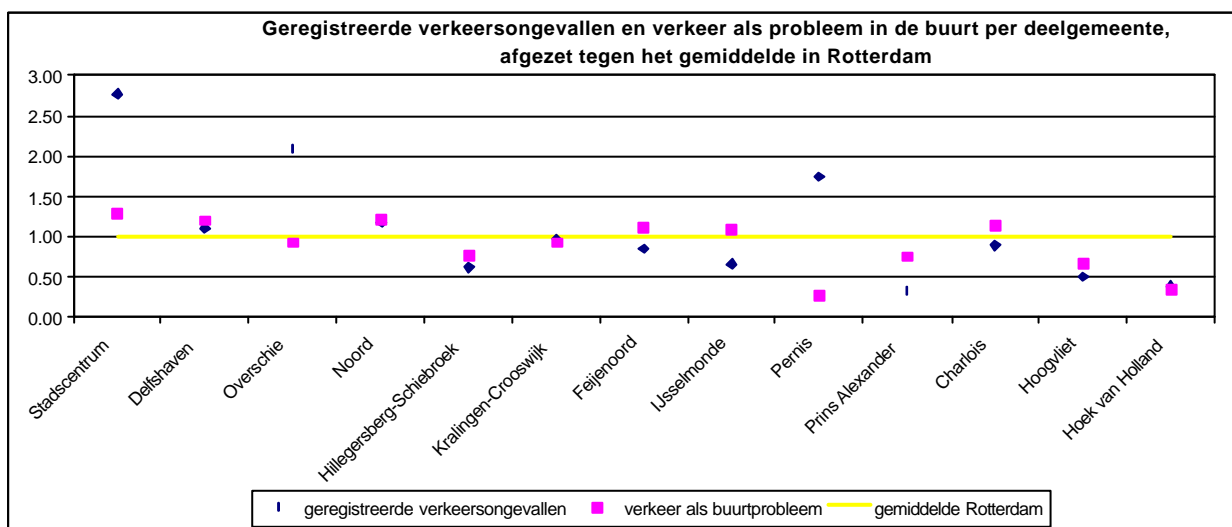
9.2 Verkeer als probleem in de buurt

Ongeveer een kwart van de Rotterdammers ervaart agressief verkeersgedrag als een buurtprobleem, voor aanrijdingen is dat 12,3% van de bevolking.

In het Stadscentrum en Delfshaven ervaart ruim dertig procent van de bewoners agressief verkeersgedrag als een buurtprobleem. Het minst wordt dit als probleem ervaren in Pernis en Hoek van Holland. Aanrijdingen worden in Noord en het Stadscentrum door de meeste mensen als een buurtprobleem ervaren. En ook hier scoren Pernis en Hoek van Holland weer het laagst.

Zowel agressief verkeersgedrag als aanrijdingen worden stedelijk door minder mensen als buurtprobleem genoemd dan in 1999. In alle deelgemeenten ervaren in 2001 ten opzichte van 1999 minder mensen agressief verkeersgedrag als een buurtprobleem. Alleen in IJsselmonde en Hillegersberg-Schiebroek zijn er in 2001 meer bewoners die aanrijdingen als een buurtprobleem ervaren dan in 1999.

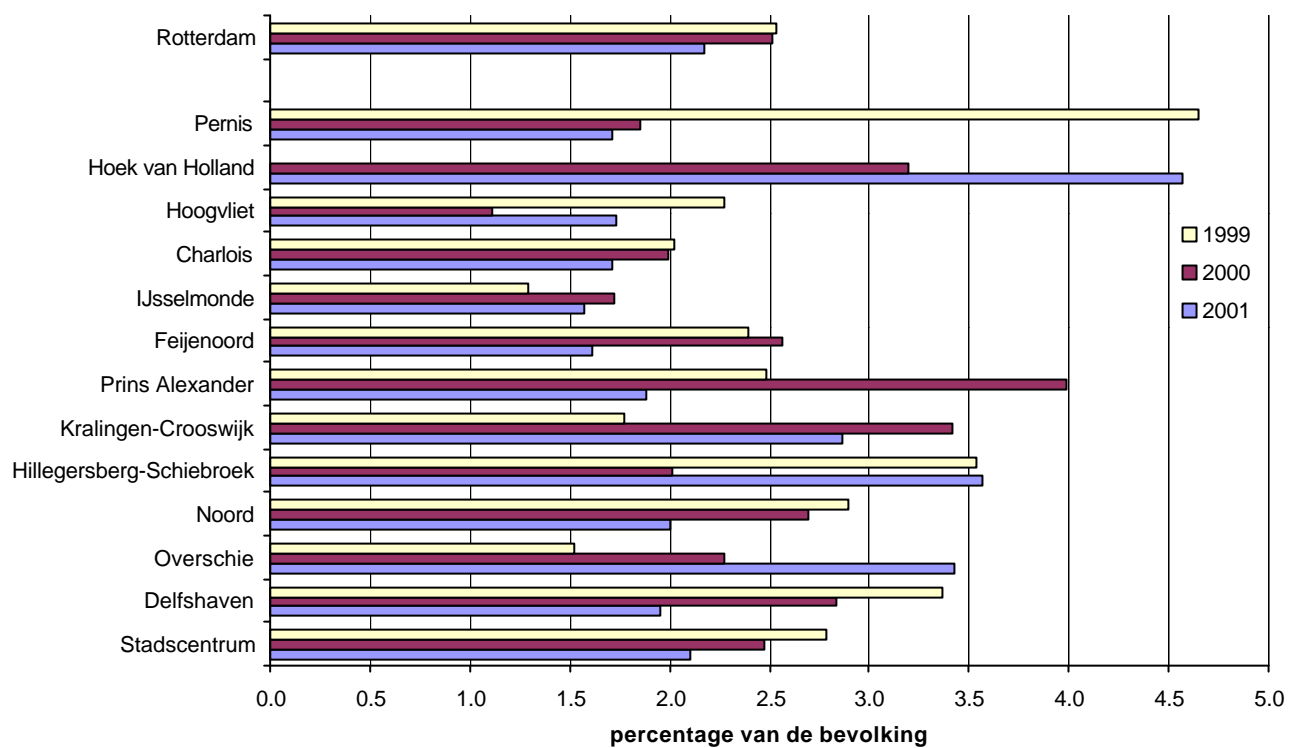
De wijken waar agressief verkeersgedrag het meest als buurtprobleem wordt genoemd zijn Bospolder en het Oude Noorden. In de wijken Zuidplein en Liskwartier wordt aanrijdingen het meest genoemd als buurtprobleem

Uit bovenstaande figuur blijkt dat er in het Stadscentrum, Overschie en Pernis een discrepantie is tussen het aantal gemelde verkeersongevallen en de mate waarin men verkeer als een probleem in de buurt ziet. Men ervaart verkeer minder als een buurtprobleem dan op grond van de meldingen verwacht zou worden.

Slachtofferschap aanrijding met doorrijden

percentage van de bevolking dat zegt een of meerdere keren slachtoffer te zijn geweest

Bron: bevolkingsenquête januari 2002

9.3 Slachtofferschap verkeer

Voor slachtofferschap bij verkeer is gevraagd of men in de achterliggende periode slachtoffer is geweest van doorrijden na een aanrijding.

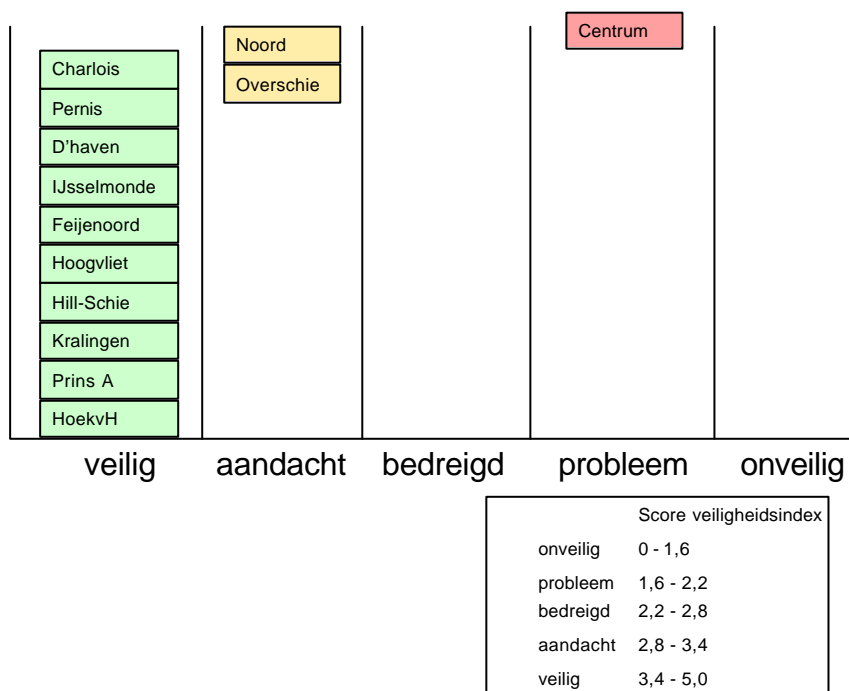
2,2% van de Rotterdamse bevolking geeft aan één of meerdere keren slachtoffer geweest te zijn van een aanrijding met doorrijden. Het meest wordt dit genoemd in Hoek van Holland en het minst in Feijenoord. In Overschie is het percentage van de bevolking dat zegt slachtoffer te zijn geweest meer dan verdubbeld en in Pernis en Delfshaven is het zeer sterk gedaald t.o.v. 1999.

In de wijken Feijenoord, Afrikaanderwijk en Stadsdriehoek / C.S.Kwartier zijn de percentages slachtoffers van aanrijdingen met doorrijden het hoogst. Dat is opvallend, want juist in Feijenoord was, stedelijk gezien, het percentage slachtoffers het laagst.

9.4 Conclusies over verkeer

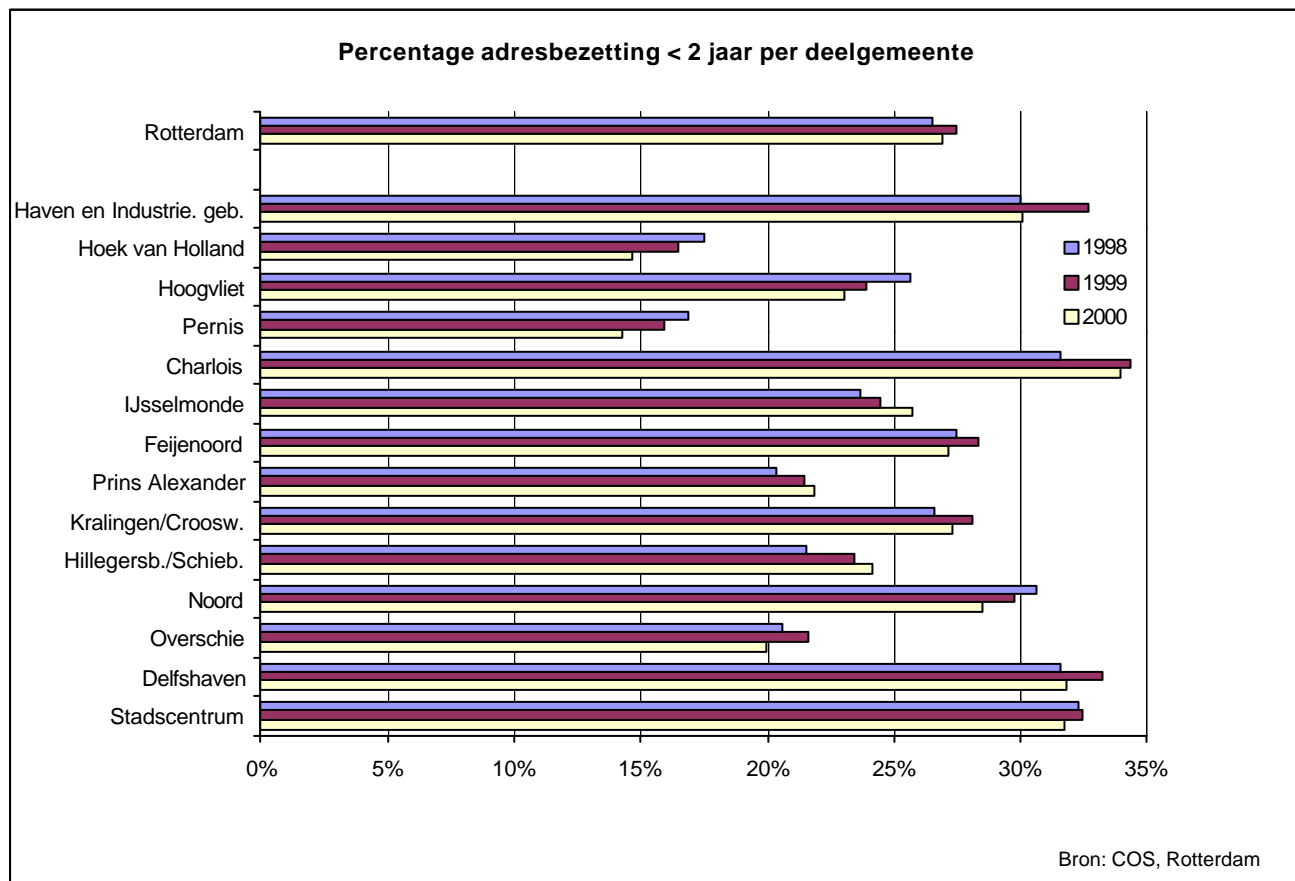
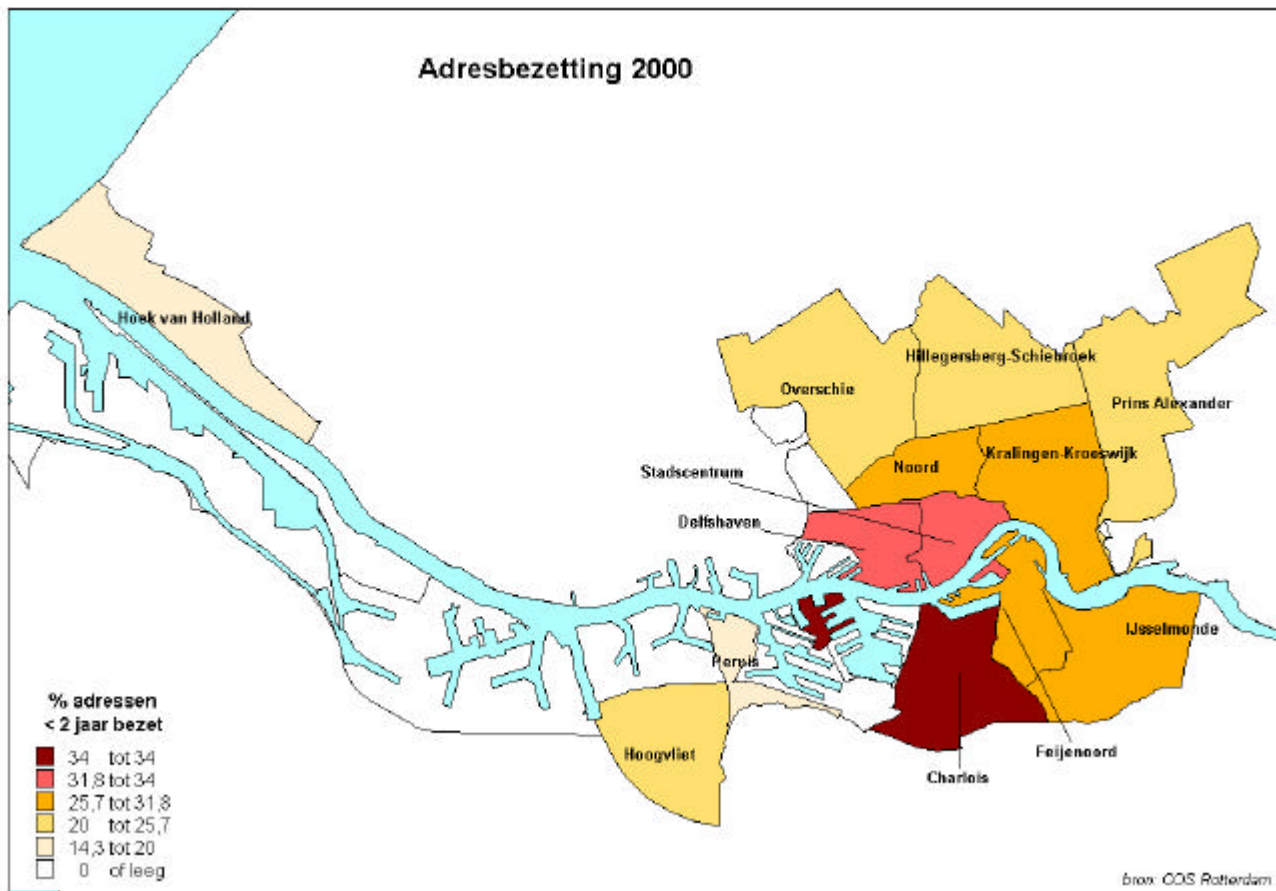
In onderstaande figuur zijn de deelgemeenten getypeerd voor onveiligheid van verkeer.

Deelgemeenten ingedeeld naar onveiligheid door Verkeer

De positie van het Stadscentrum valt onmiddellijk op.

Voor het overige zijn het Oude Noorden en Overschie, voor wat betreft de problemen op het gebied van verkeer, aandachtswijken.

10 Contextvariabelen

Niet alleen de feitelijke inbreuken op de veiligheid zijn van belang voor de veiligheid van de bevolking. Ook de sociale kenmerken van de wijk zijn hierop van invloed.

In de volgende paragrafen wordt dieper ingegaan op een aantal kenmerken waarvan uit onderzoek is gebleken dat deze van invloed zijn op de veiligheidsbeleving⁴.

10.1 Sociale stabiliteit

Het gevoel van onveiligheid in een wijk wordt mede bepaald door de sociale samenhang in de wijk. Indien de sociale samenhang laag is, dan blijkt uit onderzoek dat men zich minder veilig voelt in de wijk. Belangrijke indicatoren voor de sociale samenhang zijn woontijd en de omvang van vertrek uit de buurt. Hoe groter het verloop in een wijk en hoe groter het aandeel van de bewoners dat nog maar kort in de wijk woont, hoe kleiner de mogelijkheden zijn om een hechte sociale structuur in de wijk te laten ontstaan. De woontijd en omvang van het vertrek hangen uiteraard sterk met elkaar samen.

Op het kaartje hiernaast is per deelgemeente het percentage adressen dat korter dan 2 jaar door dezelfde bewoners is bewoond te zien.

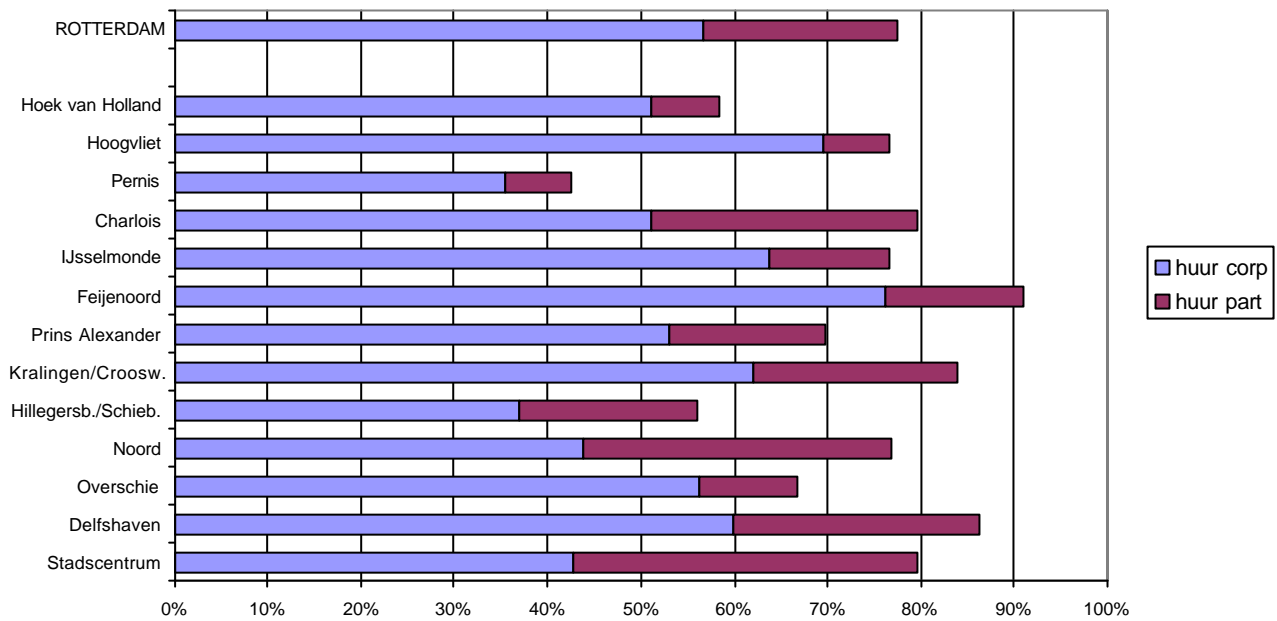
De verschillen tussen de deelgemeenten zijn groot. In Charlois ligt het percentage adressen dat korter dan 2 jaar bewoond wordt door dezelfde bewoner boven de 43%; in het Stadscentrum en Delfshaven boven de 32%. In deze gevallen betekent dit dat gemiddeld genomen in zes jaar tijd de volledige bevolking in deze deelgemeenten is verhuisd. Een stabiele sociale structuur kan onder deze condities niet van de grond komen.

Stedelijk is er sprake van een geringe daling van het percentage adressen dat korter dan 2 jaar is bewoond. Dit betreft een daling ten opzichte van 1999, ten opzichte van 1998 ligt het percentage iets hoger.

Opvallend is dat in Hoek van Holland, Hoogvliet, Noord en Pernis sprake is van een continue daling van het percentage adressen dat korter dan 2 jaar is bewoond. In IJsselmonde, Prins Alexander en Hillegersberg-Schiebroek neemt het percentage in deze periode toe.

⁴ Voor de meeste sociaal-geografische kenmerken zijn de gegevens van 2001 nog niet bekend. In die gevallen is gebruik gemaakt van de cijfers van 2000.

verhouding huurwoningen particulieren en corporaties
gegevens 2000

Bron: COS, Rotterdam

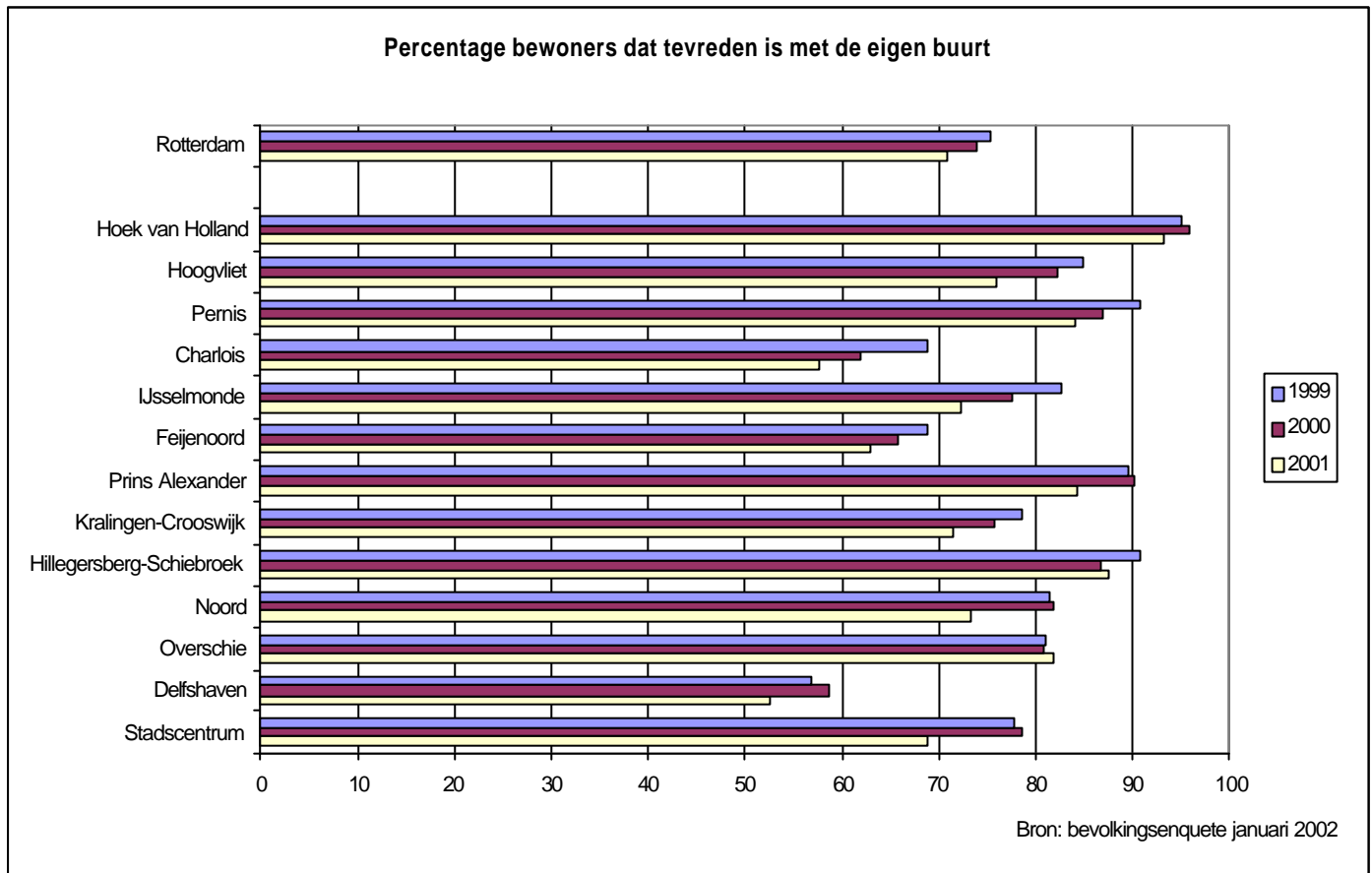
10.2 Percentage huurwoningen in bezit van corporaties

De betrokkenheid bij de wijk waar men woont is ook afhankelijk van het feit of men een eigen woning bezit, dan wel een woning huurt.

Op het kaartje hiernaast is te zien welk percentage woningen verhuurd wordt door corporaties. Woningen verhuurd door particuliere verhuurders zijn hierbij buiten beschouwing gebleven.

Het percentage huurwoningen verhuurd door corporaties ligt ruim boven de 70%. In het Stadscentrum en Noord is dit percentage het laagst. In Hoogvliet het hoogst.

In de laatste jaren is het percentage huurwoningen in bezit van corporaties enigszins gedaald.

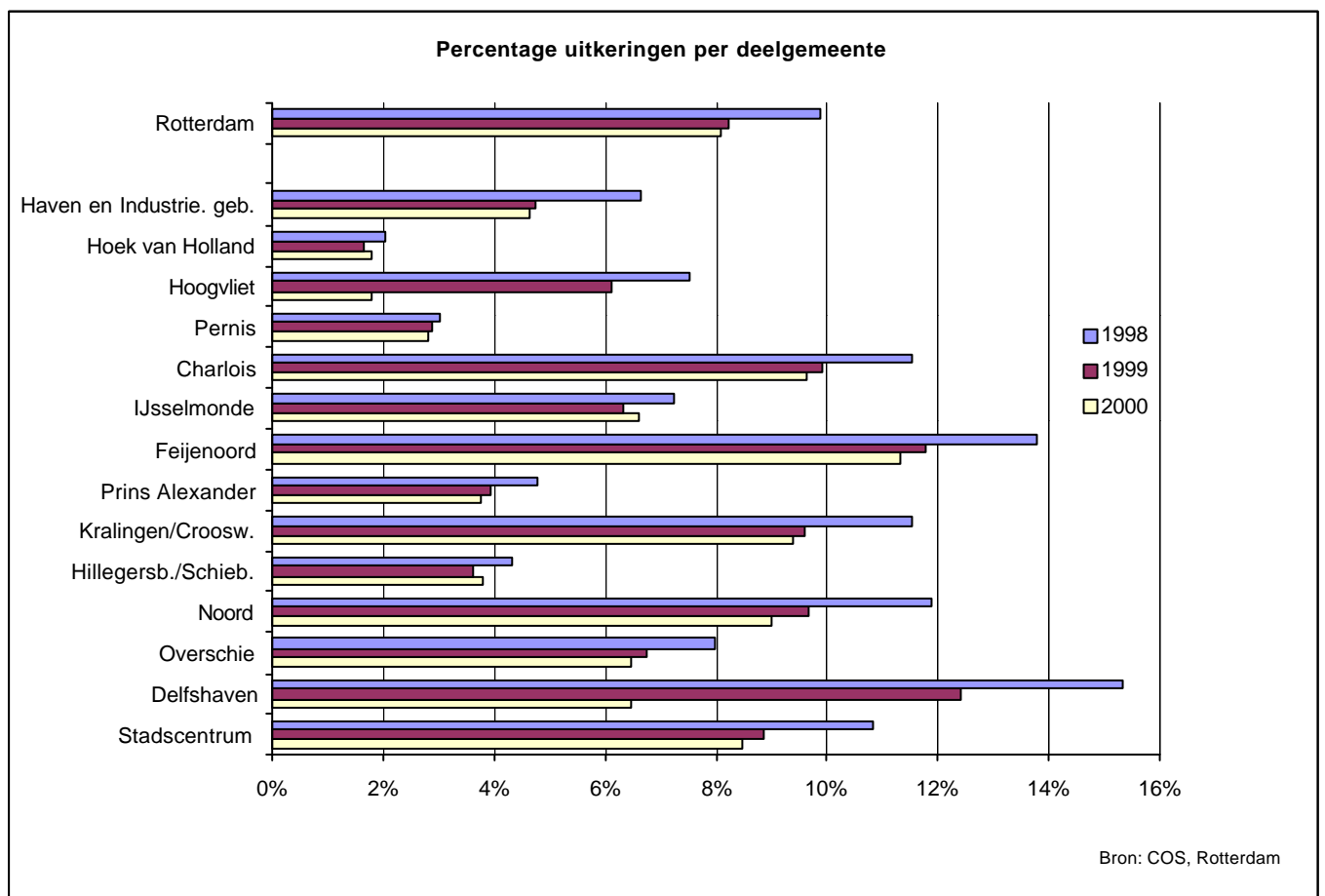
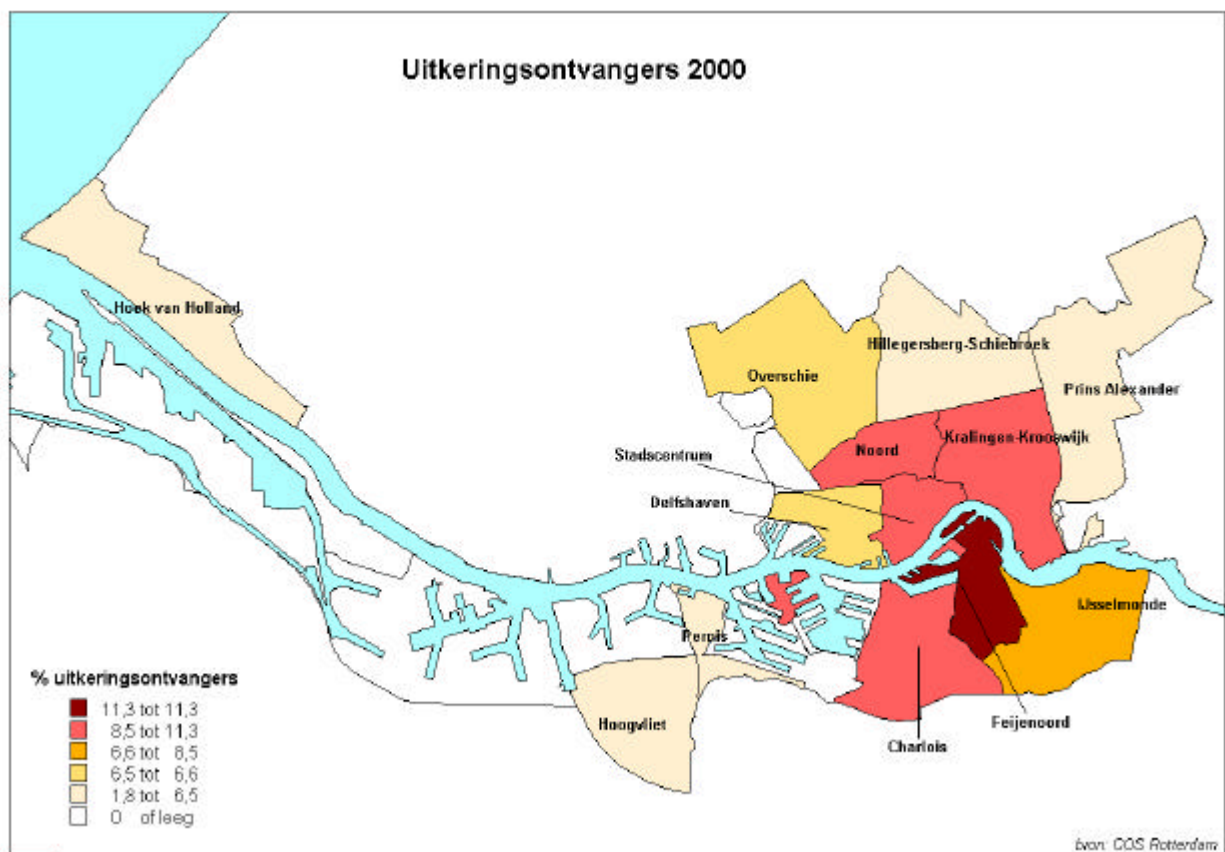
10.3 Tevredenheid met de buurt

De tevredenheid met de eigen wijk laat de invloed zien van onveiligheid en leefbaarheidproblemen op de mate waarin mensen hun eigen wijk aantrekkelijk vinden. Hierbij zijn niet alleen de strafbare feiten van invloed, maar juist hierin komen zaken als 'Schoon en Heel', dichtgetimmerde panden en achterstallig onderhoud tot uiting.

Bijna 71% van de Rotterdammers is tevreden met de eigen buurt. In de afgelopen 3 jaren is dit percentage stedelijk met ruim 4% procentpunten gedaald.

Alleen in Overschie is sprake van een lichte stijging. In alle andere deelgemeenten is het percentage bewoners dat tevreden is met de eigen buurt afgenomen. De grootste daling heeft zich voorgedaan in Charlois.

In Delfshaven (52,6%) en Charlois (57,6%) is het percentage tevredenen het laagst. In Hoek van Holland zijn de meest inwoners tevreden met de eigen buurt (93,1%)

10.4 Welvaart

Om de verschillen in economische mogelijkheden in beeld te brengen is gekeken naar het percentage van de bevolking dat een uitkering ontvangt en naar het gemiddelde inkomen per huishouding.

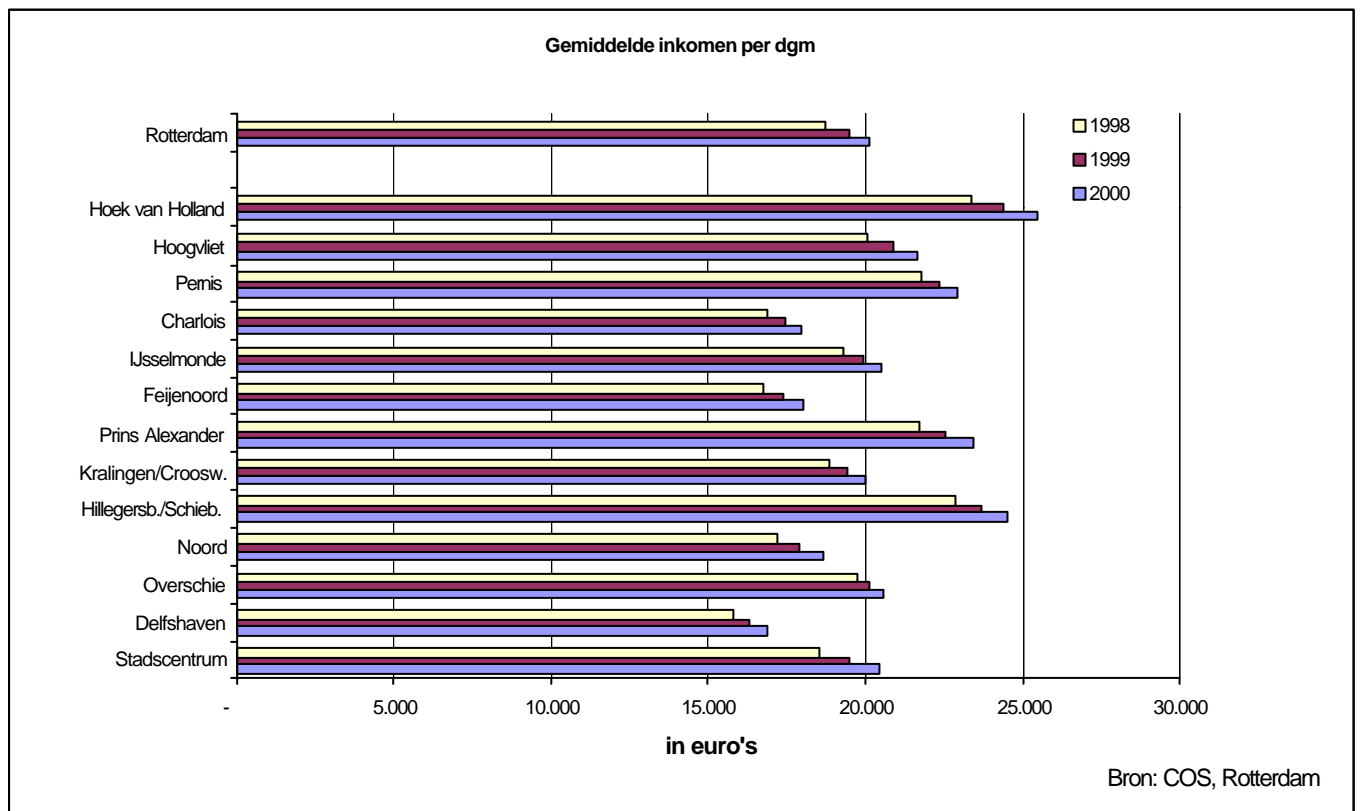
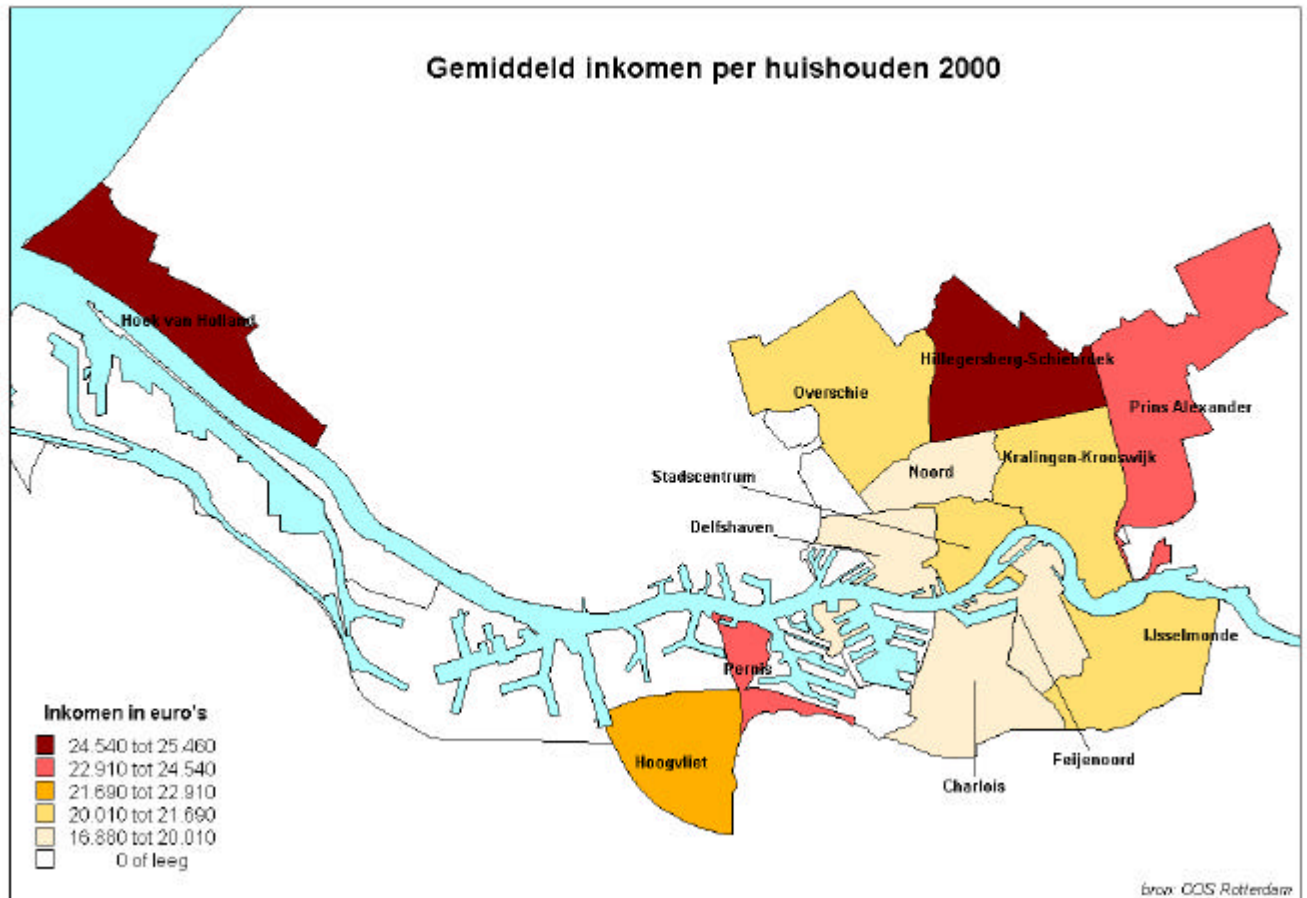
Percentage uitkeringsgerechtigden in Rotterdam

Op het kaartje en de grafiek hiernaast is het percentage uitkeringsontvangers per deelgemeente te zien.

Feijenoord is de deelgemeente met het hoogste percentage uitkeringsontvangers, ruim 11%. Charlois, Kralingen-Crooswijk, Noord en het Stadscentrum volgen.

In Hoek van Holland en Hoogvliet is het percentage in 2000 het laagst.

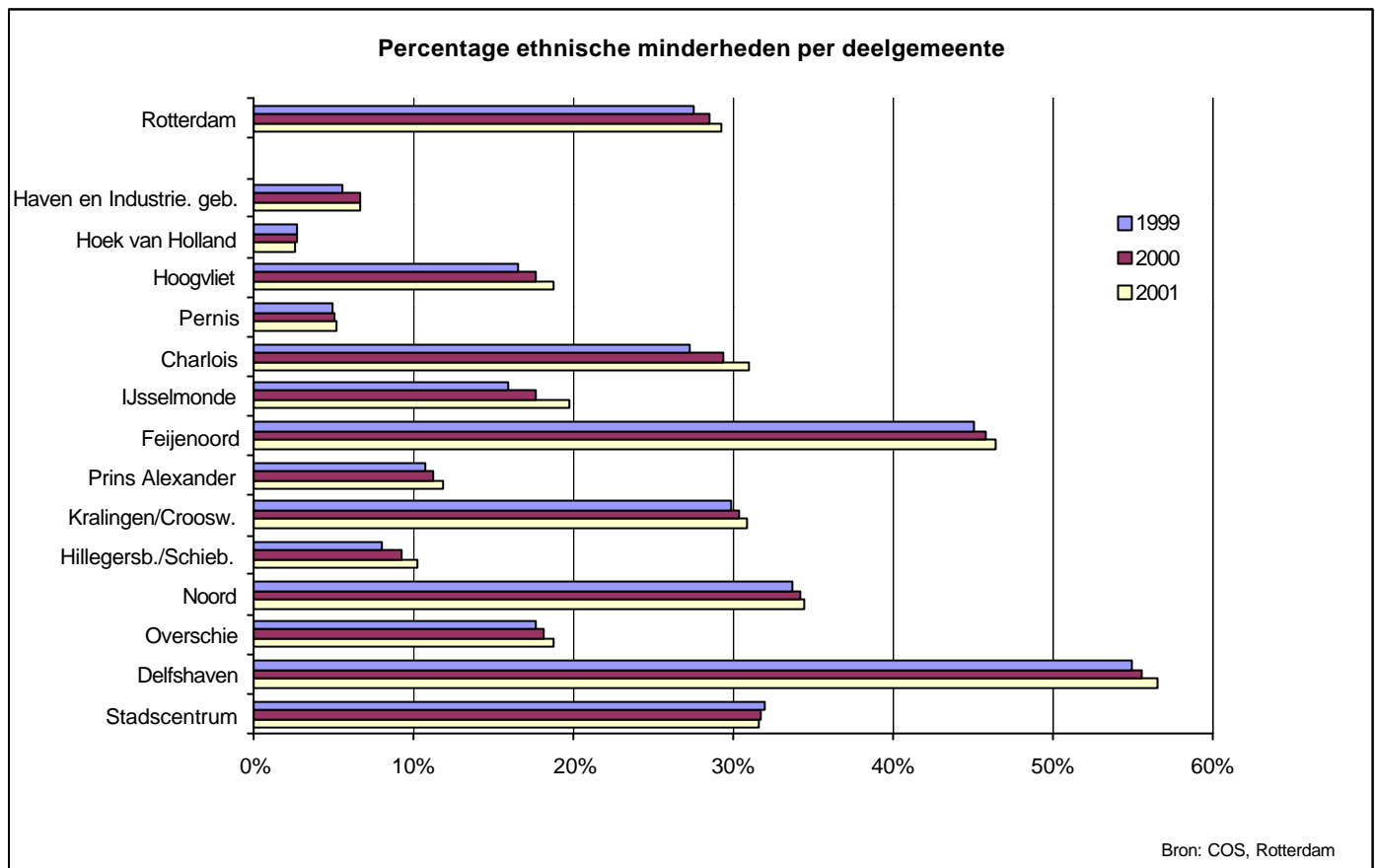
De ontwikkeling in Hoogvliet is zeer opvallend, van bijna 8% in 1998 naar minder dan 2% in 2000. Ook Delfshaven heeft een sterk positieve ontwikkeling doorgemaakt. Het percentage uitkeringsontvangers is daar in 3 jaar tijd meer dan gehalveerd (van ruim 15% naar ruim 6%).

Gemiddeld inkomen per huishouden

Op het kaartje en de grafiek hiernaast is het gemiddelde inkomen per huishouden te zien. Het gemiddelde inkomen is het laagst in Delfshaven, gevolgd door Feijenoord en Charlois. Hoek van Holland kent het hoogste gemiddelde inkomen per huishouden.

In een periode van 3 jaar is zowel stedelijk als in alle deelgemeenten het gemiddelde inkomen gestegen. In die periode zijn er geen opvallende verschuivingen opgetreden tussen de deelgemeenten.

10.5 Percentage etnische minderheden

In de grafiek hiernaast is het percentage inwoners van een etnische minderheid weergegeven. In Rotterdam ligt dit percentage in 2001 op bijna 30%.

Tussen de deelgemeenten zijn grote verschillen. In Delfshaven is 56% van een inwoners van een etnische minderheid. In Hoek van Holland circa 3%.

Delfhaven en Feijenoord zijn de deelgemeenten met een zeer hoog aantal inwoners van een etnische minderheid. Stadscentrum, Kralingen-Crooswijk Noord en Charlois zitten rond het stedelijke gemiddelde.

Het percentage inwoners van een etnische minderheid is de laatste jaren toegenomen. Dit geldt ook voor vrijwel alle deelgemeenten. Alleen in het Stadscentrum is sprake van een daling.

BIJLAGE:

Score veiligheidsindex alle
Rotterdamse wijken

Programma Bureau Veilig

1999			2000			2001		
buurt	Score		buurt	Score		Buurt	Score	
1 Spangen	0,50		1 Cool/Nieuwe Werk/Dijkzigt	0,50		1 Cool/Nieuwe Werk/Dijkzigt	0,54	
2 Cool/Nieuwe Werk/Dijkzigt	0,61		2 Oude Westen	0,83		2 Oude Westen	0,80	
3 Tussendijken	0,82		3 Spangen	0,85		3 Stadsdriehoek C.S. kwartier	0,86	
4 Nieuwe Westen	0,86		4 Tussendijken	0,85		4 Zuidplein	1,06	
5 Zuidplein	0,92		5 Zuidplein	1,03		5 Spangen	1,33	
6 Middelland	0,94		6 Hillesluis	1,12		6 Tussendijken	1,43	
7 Bospolder	0,95		7 Tarwewijk	1,19		7 Hillesluis	1,51	
8 Stadsdriehoek C.S. kwartier	1,00		8 Bospolder	1,21		8 Tarwewijk	1,59	
9 Oude Westen	1,05		9 Stadsdriehoek C.S. kwartier	1,34		9 Delfshaven	1,66	
10 Schiemon	1,32		10 Nieuwe Westen	1,36		10 Bospolder	1,71	
11 Tarwewijk	1,37		11 Schiemon	1,36		11 Katendrecht	1,75	
12 Hillesluis	1,57		12 Delfshaven	1,38		12 Middelland	1,78	
13 Bloemhof	1,59		13 Middelland	1,60		13 Bloemhof	1,90	
14 Delfshaven	1,59		14 Bloemhof	1,84		14 Oude Noorden	1,93	
15 Oude Noorden	1,76		15 Afrikaanderwijk	1,85		15 Nieuwe Westen	2,01	
16 Oud/Nw Mathenes/W Dorp	1,78		16 Katendrecht	1,91		16 Rubroek	2,02	
17 Agniesebuurt	1,92		17 Oud/Nw Mathenes/W Dorp	1,91		17 Pendrecht	2,09	
18 Afrikaanderwijk	1,96		18 Oude Noorden	1,92		18 Afrikaanderwijk	2,13	
19 Pendrecht	1,99		19 Pendrecht	1,99		19 Agniesebuurt	2,16	
20 Katendrecht	2,02		20 Rubroek	2,14		20 Schiemon	2,19	
21 Oud Charlois	2,14		21 Agniesebuurt	2,17		21 Kralingen West	2,29	
22 Zuidwijk	2,27		22 Oud Crooswijk	2,25		22 Carnisse	2,34	
23 Rubroek	2,32		23 Carnisse	2,35		23 Vreewijk	2,40	
24 Nieuw Crooswijk	2,36		24 Zuidwijk	2,37		24 Nieuw Crooswijk	2,42	
25 Carnisse	2,37		25 Feijenoord	2,41		25 Oud/Nw Mathenes/W Dorp	2,43	
26 Liskwartier	2,41		26 Oud Charlois	2,45		26 Oud Crooswijk	2,45	
27 Feijenoord	2,43		27 Kralingen West	2,46		27 Zuidwijk	2,48	
28 Vreewijk	2,45		28 Nieuw Crooswijk	2,47		28 Provenierswijk	2,50	
29 Kralingen West	2,45		29 Vreewijk	2,48		29 Struisenburg	2,57	
30 Provenierswijk	2,54		30 Struisenburg	2,59		30 Oud Charlois	2,59	
31 Struisenburg	2,58		31 Liskwartier	2,74		31 Liskwartier	2,70	
32 Oud Crooswijk	2,60		32 Provenierswijk	2,74		32 Groot IJsselmonde	2,74	
33 De Esch	2,69		33 Bergpolder	2,80		33 Bergpolder	2,76	
34 Bergpolder	2,72		34 Kleinpolder	2,87		34 Kop van Zuid entrepot	2,86	
35 Kleinpolder	2,79		35 Lombardijen	2,89		35 Kralingen O./Kralingse Bos	2,88	
36 Hoogvliet Noord	2,86		36 De Esch	2,92		36 Lombardijen	2,96	
37 Kop van Zuid entrepot	2,88		37 Groot IJsselmonde	2,92		37 Feijenoord	2,99	
38 Lombardijen	2,92		38 Kralingen O./Kralingse Bos	3,07		38 Hoogvliet Noord	3,02	
39 Oosterflank	2,94		39 Kop van Zuid entrepot	3,08		39 Kleinpolder	3,12	
40 Beverwaard	3,08		40 Noordereiland	3,09		40 Beverwaard	3,13	
41 Groot IJsselmonde	3,08		41 Oosterflank	3,11		41 Oosterflank	3,15	
42 Kralingen O./Kralingse Bos	3,11		42 Beverwaard	3,20		42 Noordereiland	3,26	
43 Zevenkamp/Nesselande	3,15		43 Schiebroek	3,23		43 Blijdorp	3,27	
44 Blijdorp	3,15		44 Overschie e.o.	3,27		44 De Esch	3,31	
45 Noordereiland	3,19		45 Zevenkamp/Nesselande	3,31		45 Overschie e.o.	3,37	
46 Schiebroek	3,20		46 Hoogvliet Noord	3,36		46 Zevenkamp/Nesselande	3,40	
47 Overschie e.o.	3,34		47 Blijdorp	3,38		47 Schiebroek	3,48	
48 Ommoord	3,39		48 Ommoord	3,51		48 Ommoord	3,54	
49 Hoogvliet Zuid	3,45		49 Hoogvliet Zuid	3,52		49 Hoogvliet Zuid	3,60	
50 Het Lage Land	3,46		50 Hillegersberg Zuid	3,58		50 Wielewaal	3,71	
51 Wielewaal	3,58		51 Wielewaal	3,61		51 Heijplaat	3,74	
52 Hillegersberg Noord	3,63		52 Prinsenland	3,69		52 Hillegersberg Zuid	3,79	
53 Heijplaat	3,72		53 Hillegersberg Noord	3,77		53 Hillegersberg Noord	3,83	
54 Hillegersberg Zuid	3,77		54 Het Lage Land	3,78		54 Oud IJsselmonde	3,86	
55 Oud IJsselmonde	3,81		55 Oud IJsselmonde	3,79		55 Hoek van Holland	3,98	
56 Pernis	3,82		56 Molenlaankwartier	3,87		56 Pernis	4,01	
57 Molenlaankwartier	3,88		57 Heijplaat	3,97		57 Het Lage Land	4,04	
58 Prinsenland	3,88		58 Pernis	4,01		58 Molenlaankwartier	4,06	
59 Hoek van Holland	3,95		59 Hoek van Holland	4,12		59 Prinsenland	4,22	
60 s Gravenland	4,10		60 s Gravenland	4,22		60 s Gravenland	4,32	
61 Kralingse Veer	4,42		61 Kralingse Veer	4,59		61 Terbregge	4,67	
62 Terbregge	4,63		62 Terbregge	4,59		62 Kralingse Veer	4,69	
Rotterdam	2,50		Rotterdam	2,59		Rotterdam	2,69	

Deelgemeente	score	Deelgemeente	score	Deelgemeente	score
1 Stadscentrum	0,93	1 Stadscentrum	0,96	1 Stadscentrum	0,77
2 Delfshaven	1,00	2 Delfshaven	1,31	2 Delfshaven	1,80
3 Charlois	2,09	3 Feijenoord	2,09	3 Feijenoord	2,24
4 Feijenoord	2,11	4 Charlois	2,15	4 Charlois	2,28
5 Noord	2,34	5 Kralingen-Crooswijk	2,51	5 Kralingen-Crooswijk	2,48
6 Kralingen-Crooswijk	2,57	6 Noord	2,53	6 Noord	2,48
7 Overschie	3,07	7 IJsselmonde	3,04	7 IJsselmonde	2,96
8 IJsselmonde	3,09	8 Overschie	3,08	8 Overschie	3,25
9 Hoogvliet	3,24	9 Hoogvliet	3,46	9 Hoogvliet	3,38
10 Prins Alexander	3,44	10 Hillegersberg-Schiebroek	3,55	10 Prins Alexander	3,71
11 Hillegersberg-Schiebroek	3,56	11 Prins Alexander	3,57	11 Hillegersberg-Schiebroek	3,77
12 Pernis	3,82	12 Pernis	4,01	12 Hoek van Holland	3,98
13 Hoek van Holland	3,95	13 Hoek van Holland	4,12	13 Pernis	4,01